

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JULY 4

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 25 (5722)

2015. gada 4. jūlijs – 10. jūlijs

Latvijā atkal būs ASV vēstniece

Līdzšinējais ASV vēstnieks Latvijā Marks Pekala pagājušā gada augusta sākumā no Rīgas bija atgriezies uz ASV, lai ieņemtu Ārlietu dienesta institūta profesionālo un reģionālo studiju programmu dekāna amata vietu.

Nensija B. Petita

2014. gada augusta beigās ASV prezidents Baraks Obama nominēja Nensiju B. Petitu par ASV vēstnieka Latvijā kandidāti, taču par viņas kandidatūru

vēl bija jābalso ASV Senātam, kas ar leģionu kavējās. 2015. gada maija beigās ASV senāta Ārlietu komiteja beidzot uzklaušijusi nākamo iespējamo ASV vēstnieci Latvijā.

Petita Ārlietu komitejai norādīja, ka pozitīva Senāta lēmuma gadījumā ir gatava veltīt visu savu laiku, enerģiju, kā arī zināšanas, lai stiprinātu abu valstu saites. ASV prezidenta Baraka Obamas nominētā vēstniece uzklaušīšanā puda padziļinātas zināšanas par Latviju un tās vēsturi, pieminot Latvijas okupācijas gadus, pievienošanos Eiropas Savienībai, NATO, kā arī nesēnākos notikumus, tostarp eiro ieviešanu pagājušā gada sākumā.

"Šodien Latvija ir viena no mūsu uzticamākajām partnerēm," uzsvēra Petita, piebilstot – kā sabiedrotie Latvijas un ASV kareivji plecu pie pleca ir cīnījušies un krituši Irākā un

Afgānistānā. Tāpat viņa vērsa klātesošo uzmanību, ka Latvija vienmēr ir atbalstījusi dažādus starptautiskus projektus, kušos piedalījušās arī ASV, kā arī iesaistījusies Eholas vīrusa apkarošanā un koalīcijā pret tā saukto "Islāma valsti".

Lielu uzmanību Petita pievērsa arī sadarbībai militārajā jomā, pieminot Ādažu militāro bazi un Lielvārdes lidlauku, kā arī norādīja, ka saspringtajā ģeopolitiskajā situācijā valsts ir apņēmusies palielināt aizsardzībai nepieciešamos līdzekļus, kā arī uzturēt diplomātiskas attiecības ar Krieviju.

Pievērošoties ekonomiskajai sadarbībai, Petita pieminēja arī Eiropas Savienības (ES) un ASV Transatlantiskā tirdzniecības un investīciju partnerības līgumu (TTIP). Viņa skaidroja, ka pozitīva lēmuma gadījumā ir gatava strādāt plecu pie pleca ar

Latvijas kolēģām, lai panāktu ekonomikas izrāvienu, kā arī jaunu darba vietu radīšanu.

Lai arī Latvija šo gadu laikā ir veikusi ievērojamus panākumus, Petita puda uzskatu, ka atsevišķās jomās būtu nepieciešams papildu darbs, par piemēru minot korupcijas apkarošanu un Holokausta laika jautājumus, tostarp ebreju īpašumu restitūciju.

Tāpat uzklaušīšanā Petita atzina, ka pret Latvijas krieviski runājošajiem tiek vērstā ievērojama propaganda, taču Latvija pašlaik dara visu iespējamo, lai situācija tiktu uzlabota. Viņa arī vērsa uzmanību, ka Latvija ir tā vieta, uz kušu pārcēlušies vairāki Krievijas plašsaziņas līdzekļu pārstāvji, netieši norādot uz tīmekļa portālu *Meduza*, kā arī puda gatavību gadījumā, ja viņa tiks apstiprināta amatā, doties uz tiem Latvijas reģio-

niem, kušos dzīvo liela daļa krievvalodīgo iedzīvotāju.

ASV Senāts 24. jūnijā apstiprināja nākamo ASV vēstnieci Latvijā Nensiju B. Petitu. Petita, kas ir karjēras diplomāte Ārlietu dienestā, no 2013. gada ir ASV Ārlietu ministrijas Eiropas un Eirāzijas jautājumu biroja, Rietumeiropas jautājumu biroja direktore. No 2010. līdz 2013. gadam viņa ir bijusi ASV Ārlietu ministrijas Starptautiskās narkotiku apkarošanas un tiesību aizsardzības biroja Politikas plānošanas un koordinācijas nodaļas vadītāja. Vairākus gadus Petita darbojusies par padomnieci ASV vēstniecībā Krievijā, kā arī bijusi Politiskās nodaļas vadītāja ASV vēstniecībā Austrijā.

Petita savu bakalaura gradu ieguvusi Vassera kolledžā Ņujorkā, savukārt maģistra gradu viņa ieguvusi Mičiganas universitātē.

2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums

Pastiprināta uzmanība šogad pievērsta Ziemeļamerikai

ILZE GAROZA,
Pasaules brīvo latviešu apvienība

Vai Latvija ir gatava Brīvās Tirdzniecības līgumam starp Eiropas Savienību un Kanadu un šobrīd izstrādē esošajai Transatlantiskās Tirdzniecības un investīciju partnerībai starp ES un ASV? Un, kā Latvijas uzņēmumiem visefektīvāk sagatavoties, lai spētu izmantot šolīgumradītāspriekšrocības? Šie ir pāris no jautājumiem, kas tiks apspriesti 2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumā, kas notiks Rīgā šī gada 10. jūlijā.

Par Transatlantiskās tirdzniecības un ieguldījumu partnerības, kā arī tās priekšvēstneses – ES Brīvās tirdzniecības līguma ar Kanadu stratēģiski lielo nozīmi ne vien Latvijas ekonomikas, bet arī drošības stiprināšanā forumā diskutēs Eiropas Parlamenta (EP) deputāts un EP ziņotājs brīvās tirdzniecības nolīguma jautājumā Artis Pabriks. "Eiropa vienmēr ir cīnījies par Ziemeļamerikas kontinenta klātbūtni Eiropā, jo

tas ir bijis ļoti būtisks drošības jautājums," skaidro A. Pabriks. "Brīvās tirdzniecības nolīgumu noslēgšana ar Kanadu un ASV būs kā vēl viena tilta uzcelšana pār Atlantijas okeanu. Kā zināms gan ASV, gan Kanada ir NATO dalībvalstis un ciešāka integrācija arī ekonomiskajā sektorā sniegs papildu drošību Eiropai. Tāpat ir ļoti būtiski stimulēt Eiropas ekonomiku, kuša pēc pasaules ekonomiskās krīzes joprojām uzrāda ļoti piesardzīgus rezultātus. Svarīgi, ka nolīgumi sniegs jaunas iespējas arī Latvijas uzņēmējiem, veicinot mūsu valsts izaugsmi," piebilst A. Pabriks.

Lai saruna par to, vai Latvija ir gatava Brīvās tirdzniecības līgumam starp ES un Kanadu, kā arī par Transatlantisko tirdzniecības un investīciju partnerību un, kā vislabāk izmantot šī līguma priekšrocības, nepaliktu teorētiskā līmenī, forumā atsevišķa saruna plānota par praktiskiem rīkiem ceļā uz Ziemeļamerikas tirgu. Amerikas Tirdzniecības

palātas Latvijā prezidenta Arņa Kāķuļa moderētā diskusijā savās zināšanās un pieredzē, kā uzrunāt ASV lielos uzņēmumus, dalīsies Sonoco viceprezidents Uldis Sīpols, kušs šobrīd atbildīgs par iepirkumiem šajā 1899. gadā dibinātajā multimiljardu kompānijā, kas specializējas iepakojumu ražošanā. "Bieži saziņā ar lielām firmām ir jāreķinās ar gašu iepazīšanās periodu, kur rezultātus neredz labu laiku, bet tas atšķiras dažādās industrijās," skaidro Sīpols, kušam ir vairāk nekā 35 gadu pieredze lielu, globālu kompāniju vadībā, kas ietver vadošus amatus *Procter & Gamble*, *The Gillette Company*, *Danaher Corporation*, *AMP/Tyco Electronics*, *Ford Motor Company*.

Tāpat par tirdzniecības sakaru veicināšanu ar ASV *Latvian American Shipping Line* vadītājs Juris Bļodnieks, kuša vadītais uzņēmums ne tikai nodrošina preču pārvadāšanu starp abiem kontinentiem, bet kušs pēdējos gados ir

tīri praktiski palīdzējis vairākiem Latvijas uzņēmumiem sakārtot dokumentus ieiešanai ASV tirgū.

Attiecībā uz tirdzniecības veicināšanu starp Latviju un Kanadu savās zināšanās dalīsies Latvijas goda konsuls Kanādā un *Lettonia Trading Inc.* direktors Imants Purvs. "Iespējas palielināt savstarpējās tirdzniecības apjomu starp Latviju un Kanadu uzlabosies 2016. gadā, kad stāsies spēkā CETA," skaidro Purvs. "Latvijas – Kanadas uzņēmējdarbības padome (*LatCan*) un *Lettonia Trading Inc.* apvieno latviešu izcelsmes biedrus, kuši vēlas palīdzēt Latvijas uzņēmējiem jaunu eksporta tirgu apgūšanā, kas aizstātu ģeopolitiskā saspīlējuma dēļ sarežģījušos eksportu uz Latvijas Austrumu kaimiņvalstīm. *Lettonia Trading Inc.* pārstāvji aicina Latvijas uzņēmējus izmantot iespēju un priekšrocības, ko var sniegt Kanādā dzīvojošie Latvijas izcelsmes profesionāļi. Minētie pārstāvji ir gatavi izvērtēt piedāvā-

vājumus, kas ir balstīti uz pamatotiem biznesa plāniem, un kā aģenti jeb kopīpašnieki palīdzēt virzīt šos projektus uz priekšu," skaidro Imants Purvs.

2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums notiks Rīgā šī gada 10. jūlijā, bet dienu pirms tam Rīgā norisināsies ārvalstu uzņēmēju tikšanās, kušu atklās Latvijas Republikas Ministru prezidente Laimdota Straujuma un ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Forumu rīko Pasaules brīvo latviešu apvienība kopā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju. Bez rīkotājiem foruma plānošanā iesaistīta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā, Rīgas Ekonomikas augstskola, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Latvijas Institūts. Plašāka informācija un saite uz reģistrēšanas atrodama mājas lapā: www.ieguldilatvija.lv.

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.usmājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtunamob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adresei

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LATVIEŠI KANADĀ**Kā šķetināt sabiedrības
uzturēšanas jautājumu?**

MĀRTIŅŠ ŠTAUVERS

Pavisam negaidīti šis jautājums uzpeldēja Montrealas Latviešu sabiedriskā centra valdes sēdē, kuŗu vadīja valdes priekšsēdis A. Vītols. Pārrunājot gada sapulces lēmumus, dienas kārtībā skarbas pārrunas izraisīja gada sapulcē pie-

ņemtais lēmums, ka centram jāatbalsta Pensionāru apvienības saietu budžets, uzticot izkārtojumu valdei. Valde īpašā balsojumā atteicās atbalstu sniegt, pamatojot savu rīcību ar atziņu, ka līdz ar to tikšot atbalstīti pensionāri, kas ne-

esot centra biedri. Tika pat ieteikts, ka tas būtu darāms luteriskajai Trīsvienības draudzei, kuŗai līdzekļu netrūkstot. Draudze pensionārus atbalstījusi pēdējos 3 saietos, neprasot piederību draudzei. Pensionāru saietu dalībnieki bijusi sevišķi gandarīti par šo draudzes devumu, kas vecajiem mūsu sabiedrības locekļiem devusi iespēju būt kopā un justies kā savas latviešu sabiedrības locekļiem bez īpašām prasībām un noteikumiem. Turklāt valde nevar grozīt pilnsapulces lēmumus. Lai to varētu darīt, būtu jāsasauca ārkārtas sapulce. Kā šis sāpīgais jautājums sākartosies, rādīs nākotne. Būs nepieciešama iecietība un visai sabiedrībai pieņemama tā risināšana. Cerams, ka sabiedrības vadītājiem nepietrūks iecietības un respekta pret mūsu sabiedrības pensionāriem, kas ir nozīmīgāko un aktīvāko mūsu vienību biedru galvenā sastāvdaļa, un arī centra statūti paredz, ka tam ir jākalpo mūsu sabiedrības labā.

Patīkami bija atkal tikties ar viesi Juri Drupalu, kas pēc 35 Kalgarijā, Albertā, pavadītajiem gadiem atgriezies Montrealā, lai būtu tuvumā savu dēlu ģimenēm.

Administrācijas jautājumos bez grozījumiem apstiprināja sekretāres R. Jozuus nolasīto iepriekšējās sēdes protokolu, kasieŗa A. Pušpura izrakstīto čeku pārskatu un priekšnieka A. Vītola un saimnieces Irēnas Paliepas ziņojumus. Gints Hūns ierosināja uzņemt centra inventūru. To darīs tuvākajā nākotnē. Uzzinājām arī, ka bibliotēkas vadītāja Selga Vītola divus vasaras mēnešus strādās Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Rīgā. Patīkamu pārsteigumu deva Roberta Klaišes iegādātais preses izdevumu stends, kuŗā bija pieejami dažādi izdevumi, to vidū laikraksta *Latvija Amerikā* pēdējie numuri un žurnāla *Ir* un tā māsas izdevuma *Ir Nauda*, burtņicas. Pēdējo pasūtījums bibliotēkai izmaksājis nepilnus 500 dolārus.

Nākamo sēdi paredzēja 9. septembrī, plkst 19.30 Kamīna zālē.

Jaņu ielīgošanu Montrealā 15. jūnijā ievadīja jauktais koris Atbalss diriģenta A. Vītola vadībā. Dziedāšanā piedalījās 14 dalībnieki. Skanīgi izskanēja vairāk nekā 200 līgo dziesmu panti dažādās melodijās un daudzos līgo piedziedājumos. Tā bija garīga stiprināšanās un priekšmēģinājums Jāņiem 20. jūnijā Tērvetē. Pēc līgošanas pulcējušies iebaudīja miestīņu, sieru un dažādas citas uzkošanas, tostarp arī šī gada Kvebekas un Kalifornijas zemenes.

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU**AIREX - AVE SOL TRAVEL****A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**LATVIJA – 2015**

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vydistours.com**Riga Ven Travel Inc.****IEPRIECINI SAVU SIRSNĪŅU
AR INTERESANTU CEĻOJUMU!**

Mēs varam palīdzēt!

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666

6301-D Pelican Creek Crossing

St. Petersburg, Florida 33707

e-pasts: rigaven@aol.com

Latviešu zinātnieku izgudrojumi, kas mainīja pasauli

PASAULES LATVIEŠU EKONOMIKAS
UN INOVĀCIJU FORUMS

2015. gada 9. – 10. jūlijs

Latvija var lepoties ne vien ar dabu, tradīcijām, architektūru, izciliem mūziķiem un sportistiem, bet arī ar Latvijas izcelsmes inovātoriem un izgudrotājiem, kuŗu atklājumi ir mainījuši pasauli, pastāstīja Pasaules brīvo latviešu apvienības ģenerālsekretāre Ilze Garoza.

Tuvojoties otrajam Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumam, kas 9. un 10. jūlijā vienuviet pulcēs gan vietējos, gan ārvalstīs dzīvojošos latviešus, apkopojām vairākas inovācijas, bez kuŗām mūsu ikdiena, iespējams, būtu citādāka.

Pasaulē pirmie komerciālās nozīmes biočipi

Kanādā bazētā „Epcal Inc” dibinātājs un izpilddirektors **Dr. Imants Lauks** pagājušā gadsimta 80. un 90. gados izstrādāja pasaulē pirmos komerciālās nozīmes biočipus. Tie savukārt ļāva attīstīt virkni

Dr. Imants Lauks

oriģinālu medicīnas diagnostikas iekārtu, piemēram, asins analizātorus, kuŗus izmanto visā pasaulē un kuŗu pārdošanas rādītāji ik gadu sasniedz ap 400 miljoniem ASV dolaru.

Kopš tā laika Dr. Lauks turpinājis sekmīgu darbību biosensoru izstrādes jomā pašdibinātā uzņēmumā „Epcal Inc”, ko 2013. gadā par 166 miljoniem ASV dolaru iegādājās Ziemeļamerikas kompanija „Alere”. Par to, kā sekmīgi attīstīt uz inovācijām vērstu uzņēmējdarbību, Dr. Lauks šovasar dalīsies pieredzē arī ar 2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma dalībniekiem.

Mechanizētā “Mozzarella” siera porciju izgatavošanas iekārta

Iespējams, ja nebūtu siera meistara **Visvalža Dzeņa**, tad tagad iecienītās “Mozzarella” siera bumbiņas izskatītos krietni citādāk.

Visvaldis Dzenis

1950. gados, strādājot ASV fabrikā “Brunetto Cheese Co”, viņš gudroja, kā mechanizēt siera porciju veidošanu. Jau 1958. gadā Dzenis izgatavoja un patentēja pirmo noteikta svara un dimensiju “Mozzarella” siera bumbiņu izgatavošanas iekārtu, kuŗas patentu 1959. gadā veiksmīgi pārdeva. Tas bija viņa sekmīgās uzņēmējdarbības sākums, rezultātā uzkrātos līdzekļus pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas Dzeņa kungs ir ieguldījis arī Latvijā, dibinot vienu no Latvijas kokapstrādes gigantiem Allažos SIA “Kokapstrāde 98”, kuŗā nodarbināti teju 300 strādnieki.

Pasaulē pirmās hologrammas

Latvijā dzimušais fiziķis **Juris Upatnieks** ir holografijas jomas celmlauzis, ieejot vēsturē ar to, ka 1964. gadā kopā ar Mičiganas universitātes kolēģu Emetu Lītu radīja pirmo trīsdimensiju hologrammas attēlu. Kopumā Upatniekam pieder 20 patenti, starptiem arī holografiskais tēmeklis.

Juris Upatnieks

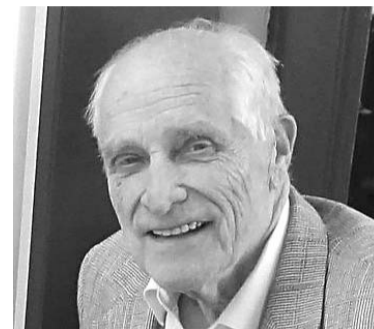
Šie sākotnējie atklājumi un iestrādes bruģēja ceļu visas nozāres tālākajai attīstībai ar praktisko pielietojumu. Faktiski ar hologrammu attēliem mēs sastopamies teju ik dienu – piemēram, pasēs, vizās un naudas zīmēs kā drošības un pretviltošanas elementi.

Šie ir tikai daži izcili cilvēki, kas ne vien nesuši Latvijas vārdu pasaulē, bet ar savu darbu ir mainījuši to.

Atskatoties uz šiem panākumiem, ir prieks apzināties, ka tagad Latvijā veidojas inovātoru paaudze: vai tie būtu dzintara diegi, unikāli medikamenti kā mildronāts un pretvēža zāles “Rigvir”, bezpilota autonomais lidaparāts “AirDog”, pasaulē atzītie mikrofonu no “JZ Microphones” – Latvijas iedzīvotājiem ir, ar ko lepoties.

Jāņa Robiņa daudzveidīgais devums

Ķīmiķis, inovātors un sabiedriskais aktivists **Jānis Robiņš** 1960. gadā izstrādāja jaunu metāla liešanas paņēmienu, ko tagad izmanto aptuveni 90% metāllietuvju visā pasaulē. Tolaik

Jānis Robiņš

viens no pirmajiem uzņēmumiem, kas auto detaļu ražošanā sāka izmantot Robiņa radīto metodi, bija “Daimler-Benz”, bet masveidā pirmais to sāka izmantot pazīstamais traktoru ražotājs “John Deere”.

Diemžēl Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris un starptautiskiem nopelniem bagātais izgudrotājs pirms diviem gadiem devās aizsaulē, bet visu savu dzīvi veltīja “latviešu lietai” un Latvijas atbalstam.

Visvalža Ziediņa izstāde Vašingtonā izraisa plašu publikas interesi

Piektdien, 12. jūnijā, Amerikas Universitātes muzeja Katcena mākslas centrā (*Katzen Arts Center*) Vašingtonā atklātā latviešu padomju perioda nonkonformista, mākslinieka Visvalža Ziediņa darbu izstāde „Visvaldis Ziediņš. Ceļojumi iztēlē” izraisījusi patiesu un lielu publikas interesi, informē izstādes kurātorē Ieva Kalniņa.

„Visvalža Ziediņa izstādes atklāšana ASV galvaspilsētā bija aizkustinoša. Tā atsauc atmiņā faktu, ka 1969. gada nogalē Ziediņš no žurnāla *Art in America* izrakstīja ne tikai ziņas par kādu modernās mākslas izstādi Vašingtonā, bet arī galeriju vadītāju vārdus un adreses, it kā gatavotos ar viņiem satikties. Un tiešām – viņa pirmā izstāde ASV notiek Vašingtonā, kur mana līdzkurātorē ir žurnāla *Art in America* ilggadējā kritiķe Eleanora Hērtņija (*Eleanor Hartney*). Pateicoties viņai un mūsu sadarbības partneriem – Latvijas vēstniecībai ASV un Ame-

rikas Universitātes muzejam Katcena mākslas centrā, šis pasākums izvērtās vērienīgāks, nekā biju iztēlojusies. Jau pirmajās dienās izstādi apmeklēja ievērojams skaits vietējo mākslas speciālistu, izrādot lielu interesi par Latviju un spilgtu mākslinieku nonkonformistu. Vērtīga ir arī uzsāktā sadarbība ar Amerikas Universitātes muzeju, ko ceram turpināt,” stāsta Ieva Kalniņa.

Džeks Rasmusens (*Jack Rasmussen*), Amerikas Universitātes muzeja direktors un kurators, apliecina: „Vašingtona Kolumbijas apgabalā ir muzeju pilsēta, un publika novērtē izstādes, kas ir pārsteidzošas, rosinošas un būtiskas. Tas pilnā mērā attiecas uz izstādi „Visvaldis Ziediņš. Ceļojumi iztēlē” – tās atklāšana bija viens no visvairāk apmeklētajiem pasākumiem mūsu pastāvēšanas laikā, un interese par to pieaug ar katru dienu.”

„Apsveicu ar panākumiem,

iepažīstīnot ar Visvalža Ziediņa darbiem gan amerikāņu, gan latviešu diasporas publiku,” sajūtās dalās Ņujorkas māksliniece Guna S. Mundheima (*Guna S. Mundheim*). „Runātāji izstādes atklāšanas simpozijā sniedza lielisku ieskatu Ziediņa darbības vēsturiskajā kontekstā, kuŗā lielu lomu spēlēja režīma uzspiestā cenzūra un aizliegumi. Simpozijā palīdzēja labāk saprast Visvalža Ziediņa izstādi Amerikas Universitātes muzejā. Varēja redzēt, ka apmeklētāji skatās un pēta liepājnieka, autsaidera Ziediņa darbus ar lielu entuziasmu.”

Izstāde tika atklāta ar simpoziju Latvijas vēstniecībā Vašingtonā, kuŗā ar priekšlasījumu “Padomju nonkonformisms, tā sociālais un politiskais konteksts” piedalījās mākslas zinātniece Alla Rosenfelde (*Alla Rosenfeld*), bet ar referātu „Autšaidēru iekšējais loks: Visvaldis Ziediņš un radošais kon-

Ieva Kalniņa un Eleanora Hērtņija izstādes atklāšanā Vašingtonā

teksts” – mākslas zinātnieks Marks Alans Švēde (*Mark Allen Svede*). Panēldiskusijā piedalījās Ieva Kalniņa un Eleanora Hērtņija.

Visvalža Ziediņa izstāde būs apskatāma līdz šā gada 26. jūlijam. Izstāde ir viens no Latvijas prezidentūras Eiropas Sa-

vienības Padomē kultūras programmas pasākumiem, kuŗas pamatvērtība ir laikmetīgums, unikālitate un izcilība. Tā notiek ar Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāta un Latvijas Republikas vēstniecības Amerikas Savienotajās Valstīs atbalstu.

ARMANDS
BIRKENS

Vienreiz gadā!

Līgo svētki! Jāņi!

Līgo vakars!

Jāņu diena!

Tie ir mani skaistie svētki!

Latvijas āres

ir mans dievnams!

Jāņu tēvs un Jāņu māte

ir mani garīdznieki!

Līgotāji

ir manas draudzes locekļi!

Līgo dziesmas

ir manas himnas!

Līgo ugunskurs

ir mana altāra svece!

Jāņu alus un Jāņu siers

ir mans svētais vakarēdiens!

Jāņu vainags

ir mana svētku rota!

Jāņu zāles, pavasara ziedi, bērzu birzis

ir mana altāra rotas!

Es svinu vienreiz gadā,

tāpat

kā daudzi citi.

Vienreiz gadā

es jūtos īpaši un ļoti tuvu visam tam,

kas man ir svēts.

Līgoju, dzīvoju

pateicīgs, priecīgs un pacilāts,

līdz nākamajam gadam,

kad skaistie svētki

vēlreiz pienāks un varēšu atkal līgot!

Līgo svētki!

Jāņi!

Līgo svētki!

Jāņi!

2015. gada jūnijā

Iesvēte Klīvlādes draudzē

Klīvlādes apvienotajā ev. lut. draudzē jauniešu iesvēte šogad notika 2. maijā. Attēlā, ko redakcijai atūtījuši visu četru jauniešu vecvecāki Vīta un Zigurds Reineki, 1. rindā no kreisās – Andrejs Albertiņš, Krista Albertiņš, Markuss Reineks un Matīss Reineks. 2. rindā – draudzes mācītāja Sarma Eglīte un draudzes priekšnieks Egīls Apelis

Izlaidums kopā ar ziedotāju

Ir vasaras pilnbrieda laiks, un pāri Latvijai skan izlaiduma valsis. Smaržo meijas un ziedi, un prieks absolventu acīs vēsta, ka pagājis cerībās un uztraukumos lolotais eksāmenu laiks un viens posms izglītības iegūšanas ceļā ir noiets. Šis ir svarīgs laiks gan absolventiem, gan viņu skolotājiem un vecākiem, jo tas ir brīdis, kad vērtēt sasniegto un censties īstenot nākotnes sapņus.

kuŗš dibinājis stipendiju sava dēla Ērika Andŗa Zeidenberga piemiņai, lai pasniegtu stipendiju Ēlinai Zemītei. Bet savā Dundagas vidusskolā viesojās šīs skolas bijušais absolvents Arnis Apsītis, kuŗš kopā ar brāli Jāni jau dibinājis 33 stipendijas un turpina ik gadu dāvat iespēju studēt pieciem Dundagas vidusskolas 12. klaŗu beidzējiem, šajā mācību gadā stipendija tika pa-

gimnazijā, lai pasniegtu Viļņa Plūmes stipendiju Aizkraukles attīstībai, tā jau piekto gadu sniedz iespēju kādam centīgam, talantīgam, bet mazturīgam Aizkraukles jaunieim iegūt augstāko izglītību. Šogad to saņems Jolanta Graudone. Savukārt Latvijas Zontu kluba pārstāves ciemojās Bauskas Valsts ģimnazijā, jo šogad stipendija tiek piešķirta šīs skolas absolventei Lienei Bokmanei.

Pēc izlaiduma. No kreisās: stipendiātes Lienes Bokmanes mamma, stipendiāte Liene Bokmane, Latvijas Zontu klubu direktore 2014.–2016. gadam Ilze Tijone, Bauskas Zontu kluba pārstāve Anita Rozentāle

Pateicoties Vītolu fonda ziedotājiem, izlaiduma valsis īpaši gaiši un liksmi skanēja vairāk nekā 190 absolventiem dažādos novados. Šiem jauniešiem, tiek dāvāta iespēja studēt kādā no Latvijas augstskolām – ir radīts stabils pamats, lai droši raudzītos nākotnē, īstenotu sapņus un ieceres.

Bet vairāki Vītolu fonda ziedotāji nolēmuši paši doties uz skolām, lai pasniegtu sertifikātus par piešķirtajām stipendijām. Ceļu uz Jēkabpils Valsts ģimnaziju mēroja Ģirts Zeidenbergs,

sniegta Dundagas vidusskolas absolventiem Matisam Grauzem, Gatim Vansovičam, Amandai Piparei, Lorai Eglei un Andŗelai Leperei un Talsu Kristīgās vidusskolas absolventei Martai Neilandei.

Arī Tukuma Raiņa ģimnazija sagaidīja miļņu ciemiņu – šai skolā izlaidumu apmeklēja Klāvs Radziņš, kuŗš dibinājis stipendiju savas mātes skolotājas Dainas Radziņas piemiņai. Tā piešķirta 12. klases absolventei Margaritai Matuļenko. Bet Māris Plūme viesojās Aizkraukles novada

Mēs visi kopā – un lielā mērā tieši jaunatne, veidojam šīs valsts nākotni, un mums ir jāpaļaujas uz jauno paaudzi, kas ienāk sabiedrībā ar pozitīvu attieksmi pret dzīvi, ar gatavību uzņemties atbildību par sevi un citiem, kas ir spējīga pieņemt drošus un patstāvīgus lēmumus. Šādu jauniešu, kuri būtu pelnījuši atbalstu izglītības iegūšanai, mūsu zemē ir daudz – arī tie 80 absolventi, kuŗi vēl gaida iespēju studēt.

www.vitolufonds.lv

Māksla saprasties un sadzīvot

Bostonas Pāvīlam Ieviņam 100

IVARS GALIŅŠ

Lai gan zināms, ka cilvēki tagadējos laikos dzīvo ilgāk un simts gadi nav vairs tik reti notikums kā senāk, tomēr skaitlis 100 ir un paliek apbrīnas un atzīmēšanas cienīgs. Tiekoties ar šiem cilvēkiem, vienmēr gribas atrast ilgo mūžu atslēgu. Atceroties sarunas ar Varvaru Auškāpu, Artūru Veidiņu, Liliju Klucis un tagad Pāvīlu Ieviņu, liekas, viens kopējs paveiciens ir spēja saprasties un māksla sadzīvot gan ar savu laikmetu, notikumiem, cilvēkiem un varbūt galvenokārt ar sevi pašu. Pāvils Ieviņš iebraucot Amerikā, bija spiests atteikties no savas jurista profesijas, kur viens no pamatakmeņiem ir spēja argumentēt un strīdēties. Viņš nenolaida rokas, bet kļuva par tehnisko zīmētāju, turklāt par labu profesionāli. Tie, kas saglabājuši

No kreisās: Rasma Gundega Ieviņa, Pāvuls Ieviņš, jubilārs Pāvils Ieviņš, Lidija Ieviņa, Maruta Ieviņa, Edgars Pēteris Ieviņš

avīzes *Laiks* eksemplārus, var pārlasīt manu interviju viņa 90 gadu jubilejā. Pāvils saka, ka avīzei vajag jaunu un interesantu ziņu, kādas viņam vairs neesot.

Viņš pats vēl arvien cītīga lasa *Laika* avīzi. Ko gan žurnālists var labāku vēlēt – lai šī vēlēšanās un spēja lasīt viņu pavadītu vēl daudzus gadus uz priekšu.

Eiropas latvieši daudzina savu mantojumu

VALDA LIEPIŅA, LIGITA KOVTUNA

Svētku lielkoncertā *Albertine* laukumā, Briseles centrā // FOTO: Ligita Kovtuna

“Dziesmā tikušies, dziesmā lai daudzinaim!” – tādi ir Alberta Jēruma (1919-1978), Eiropas latviešu dziesmu svētku tradīcijas dibinātāja, vārdi. Pēdējie Eiropas latviešu dziesmu svētki norisinājās Helsingborgā, Zviedrijā, 1989. gadā, kad pirmo reizi tajos piedalījās viesi no Latvijas. 2015. gadā, 26 gadus vēlāk, četras dienas pirms Jāņiem, vairāki tūkstoši Eiropā dzīvojošo latviešu sanāca, lai kopā godinātu un svinētu savu latvisko mantojumu. Latvieši bija sabraukuši, kā dziedam tautasdziesmās, “no maliņu maliņām”. Dalībnieku skaits sasniedza astoņus simtus, skatītāju rindās – tūkstoši latviešu un ārzemnieku. No 18. līdz 21. jūnijam Eiropas Savienības galvaspilsētā Briselē skanēja

latviešu valoda un latviešu dziesmas, un zeme ribēja zem tautas deju kājām! Četru dienu garie svētki sākās ar dievkalpojumu, bet pēcāk bija iespēja apmeklēt latviešu valodas meistarības un atklāšanu, kurā piedalījās Londonas “Kokļu zapte” un fonds “Vieglī” ar Renāru Kauperu. Apbrīnas vērtā bija Londonas jauniešu uzstāšanās! Viņi brīvi un ar patiesu prieku spēlēja mūsu tautas melodijas – protams, uz koklēm. Varbūt visinteresantākais šajos svētkos bija iespēja ieskatīties jaunās “trimdas” (diasporas) daudzveidībā. Ja vecā trimda bija samērā vienvēidīga, tad šodien to veido dažādu paaudžu cilvēki, kas no Latvijas izceļojuši dažādu motīvu vadīti. Vai varat iedomā-

// FOTO: Ligita Kovtuna

ties, ka Īrijā vien esot aptuveni 70 tūkstoši latviešu?

Aktivajam svētku apmeklētājam bija iespēja noskatīties izrādi bērniem “Istabas fabulas”, piedalīties adīšanas lekcijā un meistarības, literatūras un kamerdziesmas sarīkojumā, noklausīties lekciju par tradicionālā tautastērpa un apģērba attīstību Latvijā 19. gs., piedalīties vai noskatīties deju grupu un dziedātāju zibakcijas, noskatīties Briseles latviešu teātra izrādi “Vēlreiz Silmačos”, noklausīties kantātes “Dievs, Tava zeme deg” atskaņojumu Briseles lielajā katedrālē un, protams, krāšņo lielkoncertu Briseles centrā, *Albertine* laukumā. Katru vakaru notika kāds koncerts ar Latvijas viesiem, tostarp grupas “Astronout”, “Raxtu Raxti” un “DaGamba”. Vakari Briseles zālē “La Tentation” bija jautri un kādreiz arī skaļi. Mutuļoja enerģija un kopā būšanas prieks, skanēja tautasdziesmas, rotaļas un latviešu populārā mūzika no visādiem laikmetiem.

Kopkorī dziedāja aptuveni 600 koristi un dejoja ap 400 dejotāju. Koncertā dziesmas mijās ar dejām un folkloras dziedājumiem un stāstījumiem. Koncerta laikā garām gāja daudz vietējo un tūristu – taču viņi tā arī neaizgāja garām... daudzi palika noklausīties un noskatīties lielisko trīs stundu garo koncertu. Kā buķamvārdi, kas vienoja dziedātājus, dejotājus un klausītājus, izskanēja Raimonda Tiguļa “Lec, saulīte” ar Rasas Bugavičutes vārdiem. Deju grupu vidū bija arī paši mazākie dejotāji, kas, kā parasti, izraisīja vislielāko publikas (un koŗa) sajūsmu.

Izskanot Ērika Ešņvalda “Dvēseles dziesmai” (Anitas Kārķliņas vārdi), klātesošos klātienē sveica ELKS goda patrons, Eiropas Komisijas priekšsēža vietnieks Valdis Dombrovskis un video ierakstā – goda patronese Vaira Viķe-Freiberga. Apšveikuma un apbrīnas vārdus teica arī Briseles pilsētas domes pārstāve.

Bēthovena “Oda priekam”, kas kopš 1985. gada skaitās Eiropas Savienības oficiālā himna (“Liksme, Dievu liesma spožā / Elisejas lolojums, / Atļauj tagad gaitā drošā / Tavā templī ieiet mums” – tā Šillera vārdus latviskojis Valdis Bisenieks), izskanēja kokļu ansambļa izpildījumā (“Kokļu zapte” un citi koklētāji). Pēc tam skanēja mūsu valsts himna, koncerta izskaņā Mārtiņa Brauna “Saule, Pērkonis, Daugava” (Raiņa vārdi) un uz atvadām Andreja Jurjāna “Pūt, vējiņi!”.

(Turpināts 12. lpp.)

Šī gada Nudžersijas latviešu skolas absolventi – trīs M&M

LAURA VILSONE-MEIXNER, LĪVIJA MEDNE

Kārtējais mācību gads Nudžersijas latviešu skolā ir paskrējis kā vēja spārniem, un šī gada 6.jūnijā, bezgala skaistā un saulainā dienā, mums ir jauna absolventu klase – Markuss Brūveris, Madara Gulbe un Maruta Sīpola. Uz svinīgo sarīkojumu bija ieradusies visa skolas saime, kā arī vecāki, radi, draugi un citi labvēļi. Markuss kopā ar klasesbiedrenēm Madaru Gulbi un Marutu Sīpolu, ienesa karogu, un viņiem sekoja jaunākās klases. Mācītājs Juris Saivars atklāja svinīgo aktu ar svētbrīdi, kuŗam sekoja kopīgi dziedāta dziesma, talantīgā Edgara Zālītes klavierpavadījumā. Savā uzrunā mācītājs Saivars uzsvēra atklājumus, ko iegūst skolas laikā: vēsturi, ko pašiem nākotnē veidot; ģeografiju, ko pašiem apceļot un izpētīt; literatūru, ko pašiem lasīt. Skolas pārzine Linda Zālīte sveica visus klātesošos Nudžersijas latviešu skolas 42. izlaidumā, un tika nodziedāta Valsts himna.

Kā katru gadu, absolventu klase izvēlējās galveno apsveicēju no plašā skolotāju pulka, un šoreiz tas gods tika Sarmītei Lejai-Grigalinovičai. Sarmīte jau vairākus gadus ir arīdzan skolas enerģiskā tautasdeju skolotāja, un tamdēļ gluži vai likumsakarīgi, ka viņa atklāja savu uzrunu, sakot, ka neesot vis runātāja, bet gan skaitītāja: "...viena polka, otra polka, trešā polka, ceturta!" Tas izsauca sajūsmu klātesošo, īpaši jau skolēnu, rindās.

Sarmīte pieminēja, ka ir daudz ielikusi šajā klasē no sevis un gandarījums attiecīgi arī ir liels, jo visi audzēkņi ir absolvējuši, un ielikās pūles nav bijušas veltas. Kad viņa pirms četriem gadiem sāka strādāt ar tā laika 4. klasi, kuŗā bija visi trīs šī gada absolventi, viņa nodomāja, ka trīs ir tāds pilnīgs skaitlis, kas īpaši daudz un bieži sastopams latviešu folklorā – tautasdziesmās, dziesmās un pasakās. Skaitlis trīs simbolizē arī laimīgu izdošanos, un tieši tā šoreiz esot arī bijis.

Arī vārdi visiem trim sākas ar vienu un to pašu burtu – M, kas savukārt rosināja ne tikai Sarmīti, bet arī citus skolas skolotājus šo klasi devēt par trim M&Ms. Tālāk Sarmīte savā runā pievērsās katram no absolventu vārdiem, kas, ielikti jau šūpulī, ļoti precīzi raksturojot to nēsātājus. Madara – ugunīga un atjautīga. Tāda, kas necieš nevīžību un pavisrību. Mājas darbi vienmēr izpildīti, un pati talantīga aktrise. Maruta – bezgala sirsnīga. Tāda, kas vienmēr rūpējas par mazākiem; vienmēr

smaidīga un saulaina. Markuss – kluss, mierīgs, lielā pūlī nepamanāms. Kad iepazīts, tad atsaucīgs un pretimnākošs. No sākuma varbūt negribēs ko darīt, stīvēsies pretī, bet pēcāk visu izdarīs ar uzviņu.

Nobeidzot savu uzrunu, Sarmīte izteica šādu lūgumu ikvienam no absolventiem:

"Pēc izlaiduma ierīkojiet sev atmiņu kladīti, kuŗā ierakstiet šodienas datumu un domas,

klasi" Jana uzrunāja, kavējoties pārdomās par mezglēm, kas, tāpat kā visu absolventu vārdi, sākas ar burtu M. Pirmais mezglis – latvietība, ko piedzimstot ir iesējuši vecāki. Tālāk dzīvē jau daudz un dažādi mezgli, tādi kā grūtības un izaicinājumi, kas sasiensami un atsienami. Latviešu alfabēts, Tālavas taurētājs, eksāmenu biļetes – mezgli, kas atsieti latviešu skolā un tagad sasiensami aiz muguras kā pie-

miņa nevienu klātesošo neatstāja vienaldzīgu un tika uzņemta ar patiesu sajūsmu.

Absolventus sveikt bija ieradusies arī Baiba Pinne – Nujorkas latviešu organizāciju padomes vārdā novēlot absolventiem turpināt gaitas latviešu sabiedrībā – un Jānis Mažeiks, Latvijas Republikas vēstnieks ANO pārstāvēniecībā Nujorkā, – nododot sveicienus Latvijas Valsts vārdā un aicinot absol-

tika dots pašiem absolventiem. To jau ar nepacietību gaidīja visa skolas saime un, jo īpaši, skolotāji un vecāki. Pirmais runāja Markuss Brūveris, uzsverot, cik īpaša klase viņi ir bijuši, jo visi trīs ir mācījušies kopā jau no bērnudārza. Viņš arī atgādināja, ka visiem trim vārdi sākas ar burtu M, ka visiem trim ir latviski uzvārdi ar nozīmi. Tradicionālo latviešu svētku svinēšana un piedalīšanās skolas sarīkojumos, dziedāšanas un dejošanas stundas ir bijušas tikpat svarīgas kā akadēmiskie priekšmeti, pat ja pēdējā skolas sarīkojumā viņam bijis jādejo ar slotu. Markuss izteica īpašu pateicību ģimenēm – vecākiem un vecvecākiem – par to, ka audzināti kā latvieši, ka tika atvesti uz šo skolu un tas turpinājies visus šos gadus. Markuss izteica prieku, ka turpmāk sestdienas būs brīvas, un novēlēja nākamā gada izlaiduma klasei pacietību un neatlaidību, jo "kad stāvēsiet manā vietā, būs gandarījuma izjūta". Nākamā pie vārda tika Madara Gulbe, minot, ka šajā skolā visi ir kā viena ģimene. Madaras visspilgtākie iespaidi bija no filmēšanās video rullītim, kas tika veidots šī gada Ģimenes dienai. Tajā Madara filmēja sevi gan kā tanti, gan onkuli, piedzīvojot bezgala jautrus brīžus ne tikai filmēšanās procesā, bet vēlāk sagādājot tos arī visiem skatītājiem. 7. klasei Madara novēlēja izbaudīt pēdējo gadu un nesūdzēties par mājas darbu kau-dzēm, jo gads paskriešot ātri un skolas pēc tam ļoti pietrūkstot. Maruta Sīpola bija lepna būt jau ceturtā no savas ģimenes, kas absolvējusi šo skolu – vecmāmiņai, mammai un mātai nu ir pievienojusies arī viņa. Maruta atcerējās dažādas smieklīgas situācijas no skolas gadiem, kad viņi visi slēpušies no skolotājiem, taču uzsvēra arī to, ka viņu skolotāja vienlaicīgi ir bijusi arī viņu draugs, ar ko kopā var spēlēt spēles un dzīt jokus. Maruta īpašu paldies izteica savai klases audzinātājai Janai Ančai-Teterei un atgādināja 7. klasei, ka latviešu skolā iegūtais viņiem paliks uz mūžu. Tālāk absolventi izteica sirsniņu paldies visiem saviem skolotājiem, pasniedzot viņiem ziedus. Se-

Absolventu klase. No kreisās Madara Gulbe, Maruta Sīpola un Markuss Brūveris // FOTO: Edgars Zālīte

kuŗas pašreiz domājat (par to, ka, piemēram, sestdienas būs brīvas un skolotāja Jana Anča-Tetere vairs nemocīs ar Raini un Aspaziju). Tad pēc gada tās atveriet vēlreiz, un varbūt kāds no jums jau atkal ik sestdienas

rādījums par paveikto. Viņi visi trīs ir kā viens mezglis, kas, kā bērnudārzā sasējies, ir palicis ciešs visus šos skolas gadus. Savas apsveikuma runas nobeigumā klases audzinātāja novēlēja absolventiem, lai viņu iesie-

ventus neaizmirst par Latviju un pārstāvēt to turpmāk savā dzīvē. Absolventi saņēma Latvijas Republikas pārstāvēniecības ANO atzīnības rakstus.

Tad nu beidzot bija pienācis laiks saņemt absolvēšanas aplie-

Absolventi ar NJ latviešu skolas skolotāju saimi // FOTO: Edgars Zālīte

ritu gribēs braukt uz skolu, tikai šoreiz kā skolotāja palīgs un, cerams, nākotnē arī kā skolotājs".

Nākamā savus audzēkņus sveica 8.klases audzinātāja Jana Anča-Tetere, kas ir bijusi šīs klases audzinātāja pēdējos 3 gadus. Savu triskāršo "M&M

tie mezgli nekļūst vaļīgi, lai kāda deklinācija nepasprūk vaļā, un veltīja viņiem īpaši sagatavotu pārsteigumu – filmiņu, kas veidota kā skats uz aizvadītajiem skolas gadiem, apvienojot fotografijas ar video materiāliem un šim gadījumam īpaši piemēklēto mūziku. Šī fil-

cības, ko savai klasei pasniedza audzinātāja Jana Anča-Tetere, kā arī dažādas veltes no pārējiem sveicējiem. Dzeņa kunga balva šogad tika sadalīta uz pusēm, un abas absolventes Madara Gulbe un Maruta Sīpola saņēma pa \$500 katru.

Pēc šī priecīgā notikuma vārds

kojot skolas tradīcijām, absolventu klase izveidoja savu īpašo šī gada nozīmīti (žetonu), kuŗu uzdāvināja savai klases audzinātājai un piesprauda arī pie skolas Latvijas karoga kāta.

(Turpināts 8. lpp.)

PBLA priekšnieks Jānis Kukainis uzrunā grandrapīdiešus 14. jūnija sarīkojumā aizvesto piemiņai

ZIGFRĪDS ZADVINSKIS

Šo sarīkojumu nu jau gadiem ilgi rīko Grandrapīdu latviešu organizāciju apvienība, saistot to kopā ar ziedošanu vākšanas akciju Okupācijas muzejam Latvijā. Sarīkojuma bagātīgo maltīti sagatavo un noziedo visu latviešu organizāciju dāmas. Atbildīgā rīkotāja un organizētāja ir prezidējošā organizācija rotācijas kārtībā. Šogad tā ir Grandrapīdu latviešu biedrība ar Dr. Līgu Gonzalesu priekšgalā.

Sarīkojuma ievadā lūgšanas vārdus teica mācītāja Ilze Larsen. Viņa ņēma no Vecās Derības līdību, kad līdība, zaudējis visu, kas viņam bija dārgs, nesūdzējās, bet nevarēja saprast, kāpēc šī nelaime viņu piemeklēja. Latviešu tautas vēsturē ir daudzi kāpēc, bet nevienas atbildes, tāpat kā līdība. Bet Dievs jau nav tas, kas it kā izdala labo un ļauno. Kam mūsu tautas ciešanas varētu kalpot? Varbūt tās palīdz pašiem latviešiem izdzīvot visas grūtības, palīdzot arī savam tuvākam nesavtīgā mīlestībā un spēkā.

Grandrapīdu organizāciju padomes priekšniece Dr. Līga Gonzalesa, atklājot šo sarīkojumu, uzsvēra, ka lielās izvešanas skāra visus gadījumus, vecus un jaunus, viņi visi bija padoti nežēlīgiem dzīves apstākļiem, badam un nāvei. Ir pareizi, ka mēs to atceramies, pieminam šos upurus un atbalstām Okupācijas muzeju Latvijā. Kā Andrejs Egļītis teica, to nekad nedrīkst aizmirst, to nekad nedrīkst izdzēst no pasaules vēstures. Sekoja kopīgi nodziedāta Latvijas himna „Dievs, svētī Latviju!”

Dr. Zigfrīds Zadvinskis pieteica šī sarīkojuma runas teicēju, PBLA priekšnieku Jāni Kukaini, izsacīdams klātesošo prieku un

pagodinājumu, redzot savā vidū neapšaubami vienu no visietekmīgākajiem un darbigākajiem ārzemju latviešu organizāciju vadītājiem, un sniedza īsu viņa dzīves biogrāfiju, minot amatus un apbalvojumus.

Jānis Kukainis iesāka savu runu: „Jau 75. vasaru latviešu tauta piemin Padomju Savienības iebrukumu Latvijā 1940. gada 17. jūnijā un tās okupāciju, kas ilga turpat pussimt gadus. Latvieši Rietumos savas tautas sāpes ir vienmēr saistījuši ar 1941. gada 14. jūnija masu deportācijām. Latviešiem dzimtenē sāpes bija dubultīgas, jo 14. jūnijam pievienojās otra masveida deportācija 1949. gadā, 25. martā. Arī starptautiskā laikā latviešu tautas ikdienas gaitas Latvijā raksturoja neiedomājams trūkums, bezcerība, nežēlība par nākotni.

Naktī uz 14. jūniju no Latvijas uz vistālākajiem Padomju Savienības apgabaliem aizveda vairāk nekā 15 000 dažādu tautību Latvijas iedzīvotāju, to skaitā 1200 bērņus, kas jaunāki par septiņiem gadiem. Nelaime, kas sablīvē jau deportācijām iepriekš sagatavotos lopu vagonos. Virus atšķīr no ģimenēm, ievieto speciālās darba nometnēs. Necilvēcīgos apstākļos lielākā daļa no viņiem aiziet bojā jau pirmajos divos gados. Sievietes un bērni nonāk Gulaga nometinājumos. Daudzi zīdaiņi, slimie un vecie cilvēki nomirst jau ceļā. 1949. gada masveida deportācijas ar 44 tūkstošiem izvesto atšķīrās no 1941. gada deportācijām ar to, ka ģimenes nešķīra, tās nonāca kopā nometinājuma vietās, bet tāpat dzīvoja ļoti grūtos apstākļos. Bez šīm deportācijām, atsevišķu politiski neuzticamo personu izsūtīšana uz soda nometnēm tur-

pinājās pa visu Padomju laiku, it sevišķi pirmajos pēckaņa gados.

Gadu tecējumā lielākā daļa aculiecinieku šiem traģiskiem notikumiem jau ir aizsaulē. Jaunākajām paaudzēm ir jāpaļaujās uz vecāku un vecvecāku nostāstiem. Notikumu nozīme latviešu tautai un ikvienas ģimenes personīgā traģēdijā sāk pamazām pārvērsties par vēsturiskiem faktiem, līdz ar to zaudējot lielu daļu no reālās sajūtas, attīstot vairāk vai mazāk akadēmisku pieeju datumiem, skaitļiem, vārdiem un vietām. Mēģinot aptvert latviešu tautas divdesmitā gadu simteņa traģēdiju visā pilnībā, vienlaigā no kādas perspektīvas raugāties uz šo vēsturisko notikumu gaitu, mēs, latvieši Amerikā, nedrīkstam aizmirst to nozīmi un latviešu tautas milzīgos zaudējumus. Nekad vairs nedrīkstētu atkārtoties nekas tamlīdzīgs nevienā pasaules malā. Četrdesmit gadu garajā atšķirtības posmā mēs Rietumos daudz ko nezinājām un nesapratām par ikdienas dzīvi Latvijā. Latviešiem dzimtenē nebija pārāk laba priekšstata par trimdu un trimdniekiem. Tagad jau 25 gadu neatkarības posmā, informācijas apmaiņa dod iespēju abām atšķirtajām tautas daļām labāk iepazīties vienai ar otru. Pamazām rodas memuāri, dokumentācija, literāri darbi par tematiku, kas apraksta šos it kā iesaldētos padomju okupācijas gadus. Šos darbus lasot, reizēm pārņem šausmas par notikušo, reizēm lepnums par latviešu tautas spītu un nelokāmību. Vēl vairāk, tie mums atgādina par dzīves apstākļiem, bailēm un ciešanām, ko pārdzīvoja mūsu pašu tuvinieki.

Mēs šodien, dzīvojot Amerikā,

dotai Straujumai un kultūras ministrei Dacei Melbārdei, kuŗā izsaka savu izbrīnu, ka šis jautājums ir pacelts laikā, kad Nākotnes nama plāni, kuŗus sāka pirms veselīem septiņiem gadiem, tagad ir nobeigti, līdzekļi pa daļai sagādāti, un plāni ir gatavi īstenošanai. Šo plānu apturēšana radītu nepārredzamas problēmas, apdraudētu paša muzeja nākotni. Nākotnes nama plānotājus un pazīstamo arhitektu G. Birkertu. Laba ziņa, Ministru prezidente Laimdota Straujuma nupat deklarēja valdības atbalstu Okupācijas muzejam un Nākotnes namam.

Lietas jākārto arī ar Rīgas domi. Apbrīnošanas cienīga ir Valtera Nollendorfa enerģija un darbs muzeja labā. Beigās PBLA priekšnieks novēl latviešu organizācijām vienotību, latviešiem – izmantot iespējas balsot, iegūt Latvijas pasi un pilsonību, uzturēt latviešu valodu un kultūru.

Sekoja divi dzejoļi: Valža Klētiņa „Esmu atgriezies” un Nauŗa Geŗa „Ir tikai viena zeme”, kuŗus skandēja Anita Knoch un Lidija Tarbunas. Mūzikālā daļā Ilze Larsen, ģello, atskaņoja vienu no J.S. Bacha kompozīcijām.

Oficiālo programmu pabeidza kopīgi nodziedāta dziesma „Tev mūŗam dzīvot, Latvija!”

Sarīkojuma beigās saviesīgs vakars pie izcili bagāta ēdienu galda, ko bija sarūpējuŗas visu organizāciju dāmas ar tik daudz ēdieniem, ka pat vienu treŗo daļu pie labākās gribas nebija iespējams nogarŗot pat tiem, kas kalorijas neskaita.

Dzied mana dvēsele dzied...

Tieŗi 14. jūnijā Sietlas baltieŗi jau piekto gadu kopā atzīmēja Aizvesto piemiņas dienu Latvieŗu centrā. Dievkalpojums sākās ar baltieŗu karogu ieneŗanu baznīcā; Latvieŗu karognesēji bija jaunieŗi Jāna Vītola un Jēkabs Kramēns. Altāri rotāja baltas kallas, ērģeles spēlēja Dr. Andris Āboliņŗ. sprediķi šogad lasīja igauņu mācītājs Hendriks Laurs, prāveste Daira Cilne deva aizlūgumu, un no Svētiem rakŗtiem lasīja pārstāvis no katras Baltijas valsts. Mācītājs Laurs runāja par paralēlismu Bībeles stāstos, kā arī par paralēlismu ebrēju un baltieŗu tautu likteņos. Pat šodien Izraēla ir ienaidnieku ielenkta, un baltieŗi raugās uz Austrumiem ar baŗām un bailēm. Mācītājs lūdza Dievu pasargāt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas karogus, lai tie mūŗam plīvotu brīvās valstīs. Dievkalpojuma laikā dziedāja igauņu, lietuvieŗu un latvieŗu koris – pēdējais skaisto, aizkustinoŗo Ērika Eŗenvalda „Dvēseles dziesmu”, kas bija kā vadmotīvs visam piemiņas sarīkojumam. Prāveste Cilne paziņoja, ka šīs dienas kollekte būs par

labu Okupācijas muzejam Rīgā. Pēc dievkalpojuma apmeklētāji pulcējās Latvieŗu centra lielajā zālē uz svinīgo aktu un koncertu. Kā citus gadus, Vaira Pelēķe-Kristofera (*Christopher*) – kas pirms pieciem gadiem bija viena no šī atceres sarīkojuma dibinātājiem, runāja par Aizvesto piemiņas

dienas nozīmi mūsu tautām un minēja divas grāmatas par šo notikumu, kas pieejamas angļu valodā: Melānijas Vanagas „Veļupes krastā” Marutas Voitkus-Lūķinas tulkojumā (*„Suddenly a Criminal: Sixteen years in Siberia”*) un lietuvietes Rutas Sepetis (*Septyns*) „*Between Shades of Gray*”,

kas ŗoziem tiks filmēta Holivudā ar nosaukumu „*Ashes in the Snow*”, tad arī mūsu tautu liktenis būs zināms plaŗākā pasaulē.

Koncertā igauņu koris *Seattle Eesti Segakoor* Filipa Ķopa (*Phillip Tschopp*) vadībā dziedāja trīs dziesmas; lai gan ŗoreiz koriŗi bija tikai 8 balsis, skanēja labi, jo

viņi dziedāja ar visu sirdi. Lietuvieŗu koris *Vakarai*, Daŗņa Vaiēķkoņa (*Dainius Vaiēķkonis*) vadībā nodziedāja seŗas dziesmas; visas tiks dziedātas lietuvieŗu Dziesmu svētkos Ķikāgā jūlija sākumā, kur piedalīsies 65 koriŗi un ap 1400 dziedātāji. Gatavojoties Dziesmu svētkiem Sanhosē, latvieŗu koris Maijas Riekstiņas vadībā nodziedāja trīs dziesmas, kas būs svētku programmā: Zigmara Liepiņa „Zibsnī zvaigznes uz Daugavas” ar tautasdziesmas vārdiem; „Manai tautai” (Andŗa Ritmaņa vārdi un Brigitas Ritmanes-Jameson mūzika), „Daugavas krastā” ar Andŗa Ritmaņa vārdiem un Lotitas Ritmanes mūziku. Skaists, dziļi izjusts koncerts, kas vienoja mūsu trīs baltieŗu kopienas, pieminot mūsu tautu traģisko likteni.

Pēc koncerta, draudzes dāmu komiteja aicināja dalībniekus pakavēties saviesīgā pēcpusdienā un baudīt apmeklētāju sagādāto bagātīgo cienastu.

Paldies visiem, kas piedalījās Aizvesto piemiņas dienas sarīkojumā. Lai ŗi Sietlas baltieŗu kopienu tradīcija turpinās! I. M.

„Siguldas balsis” ar diriŗenti Maiju Riekstiņu // FOTO: Andris Rogainis

Sagatavojis MĀRIS BINDERS

FESTIVĀLU VASARA LATVIJĀ

14. INTROVERTĀS MĀKSLAS FESTIVĀLS

„AD LUCEM”, 21.-29. JŪLIJS

22. jūlijs Latvijas Radio koris, dir. Sigvards Kļava, Rīgas Jēzus baznīcā

28. jūlijs Laima Jansone koncertā “Baltu un persiešu etno mūzika” Ventpils teātra namā “Jūras vārti”

29. jūlijs Laima Jansone koncertā “Baltu un persiešu etno mūzika” Siguldas koncertzālē “Baltais flīgelis”

SENĀS MŪZIKAS FESTIVĀLS,

8.-11. JŪLIJS, RĪGĀ UN RUNDĀLĒ

8. jūlijs festivāla atklāšanas koncerts, Elīna Šimkus un Collegium Musicum Riga, Mazajā ģildē, Rīgā

9. jūlijs Gregoriskie dziedājumi un dūdas, Ieva Nīmene un Māris Jēkabsons, dūdas, Schola Cantorum Riga, Rīgas Domā

11. jūlijs Latvijas Radio koris Sv. Pēteru baznīcā, Rīgā

11. jūlijs Sergejs Jēgers un Elīna Šimkus Rundāles pili

11. jūlijs Kremerata Baltica, Daniils Bulajevs, vijole, un Andrejs Puškarevs, vibrofons, Rundāles pili

SIGULDAS OPERMŪZIKAS FESTIVĀLS,

31. JŪLIJS – 2. AUGUSTS

31. jūlijs Galā koncerts Nr.1, dzied Krišjānis Norvelis, Dināra Rudāne, Romāns Poļisadovs, Andris Ludvigs, Andžela Goba, Liene Kinča u.c., piedalās festivāla koris un orķestris, diriģē Andris Poga, Siguldas pilsdrupu estrādē

1. augusts Arvida Žilinska opera „Zelta zirgs”, lomās: Jānis Kurševs, Jolanta Strikaite, Jānis Apeinis, Andris Ludvigs, Krišjānis Norvelis, Kristīne Gailīte, Aiga Rūrāne u.c., diriģents Atvars Lakstīgala, Siguldas pilsdrupu estrādē

2. augusts Emīla Dārziņa solodziesmas dzied Antra Bigača, Miervaldis Jenčs Siguldas Eвангелiski luteriskajā baznīcā

2. augusts Grand galā koncerts, piedalās Marina Rebeka, Siguldas pilsdrupu estrādē

OPERETES FESTIVĀLS,

18. JŪLIJS, IKŠKILE

12.00 Labdarības koncerts Ikšķiles ev. luterāņu baznīcā

14.00 Koncertuzvedums bērniem „Paukojam un Šmaukojam” Tinūžu muižas pagalmā

16.00 Saruna pie kafijas tases – tikšanās ar operetes māksliniekiem – Ikšķiles kultūras namā

20.00 Galā koncerts Ikšķiles estrādē

23.00 Valšu vakars Ikšķiles estrādē

INESES GALANTES FESTIVĀLS

„SUMMERTIME”, 10.-16. AUGUSTS,

DZINTARU KONCERTZĀLĒ

13. augusts dzied Inese Galante, Ilona Bagele, Egils Siliņš, Sergejs Jēgers u.c.

16. augusts Galā koncerts, dzied Inese Galante, Intars Busulis, Sergejs Jēgers, piedalās čellu ansamblis „Da Gamba”

18. STARPTAUTISKAIS

GARĪGĀS MŪZIKAS FESTIVĀLS

18. augusts koris “Latvija” Rīgas Sv. Pēteru baznīcā

25. augusts koris “Latvija” Rīgas Vecā Sv. Ģertrūdes baznīcā

27. augusts koris “Latvija” un Liepājas simfoniskais orķestris Liepājas Sv. Jāzepa katedrālē

27. augusts koris “Latvija” un Liepājas simfoniskais orķestris Rīgas Sv. Pēteru baznīcā

KLASISKĀS MŪZIKAS FESTIVĀLS

“LNSO VASARNĪCA”, 21.-23. AUGUSTS,

VIDZEMES KONCERTZĀLĒ CĒSĪS

21. augusts Baiba Skride, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, dir. Andris Poga

22. augusts Spiķeru kvartets un Vestards Šimkus

23. augusts Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris un Riharda Vāgnera „Loengrīns”

REINIS ZARIŅŠ

17. jūlijs Solokonzerts VII Baptistu Dziesmu svētkos Cēsu koncertzālē

26. jūlijs Solokonzerts XVIII Latvijas mūzikas festivālā Madonā

21. augusts festivālā „Dominante” Sv. Pēteru baznīcā Rīgā

LATVIJAS RADIO KORIS

Francija

17., 18. jūlijs Latvijas Radio koris, diriģents Sigvards Kļava, Francijas Radio festivāls Montpellier

12., 15. augusts Latvijas Radio koris, diriģents Sigvards Kļava, Bacha festivāls, Combrailles

22. augusts Latvijas Radio koris un “Ensemble Aedes” Vézelay

KORIS „LATVIJA”

Šveice

4. jūlijs koris „Latvija”, diriģents Andress Mustonens, Meringenes Mihaela baznīcā

Šī gada Nudžersijas latviešu skolas absolventi – trīs M&M

LAURA VILSONE-MEIXNER, LĪVIJA MEDNE

(Turpināts no 6. lpp.)

Absolventu klases vecāku vārdā klātesošos uzrunāja Gints Gulbis, ar emocijām pilnu nopūtu secinot, cik gan pēkšņi šis brīdis esot pienācis. Viņš atgādināja absolventiem, ka viņi ir ieguvuši latvisku izglītību, ar ko ir vērts lepoties, un uzsvēra latvietības trauslumu – cik ātri tā ir iznīcināma, ja netiek sargāta. Tāpat Gints norādīja, ka šīs skolas stūrakmeņi ir skolotāji un vecāki, un sirsnīgi ieteica visiem uzņemt sevī šīs dienas iespārdus, jo tās būs siltas atmiņas arī pēc daudziem gadiem. Absolventiem Gints novēlēja saglabāt grūtību pārvarēšanas spēju un to apvienot ar citīgu darbu.

Savu apsveikumu Gints nobeidza ar Imanta Ziedoņa vārdiem: “Savu laimi katram pašam jāatrod”.

Sekoja absolventu priekšnesums – deja “Brālīt's mūsu dancot veda” ar daudz raitāku soli, nekā manīts citos skolas sarīkojumos, ar gaišāku skatu un plātāku smaīdu sejā.

Kā skolas pārzine Linda Zālīte pēc absolventu priekšnesuma trāpīgi piezīmēja – ja deklinācijā kaut kas paspruks, tad polkas solis gan nekur nepazudīs. Linda tāpat vērsa klātesošo uzmanību uz interesantu vēsturisku faktu, kam viņa bija uzdūrusies savās studijās. Izrādās, latviešu valoda un kultūra tikusi atzīta par zinātniskās pētniecības

vērtu jau 18. gadsimtā! Toreiz vācu dzejnieks, skolotājs, teologs un filozofs Johans Herders novērojis, ka nevienā citā zemē skolotājiem neesot tik liela loma pamatskolās kā Latvijā, ieaudzinot latvisko apziņu un tautisko piederību.

Visbeidzot bija pienācis brīdis izsniegt liecības arī jaunākajām klasēm, kas ar lielu uzmanību un, iespēju robežās, arī pacietību bija vērojuši visu notiekošo. Katra klases audzinātāja mazliet pastāstīja par galvenajām iegūtajām zināšanām un skolēnu sasniegumiem mācību gada laikā un pasniedza katram skolnieciņam skolas īpaši sarūpētu grāmatu velti.

Vecāku padomes priekšnieks

Mārtiņš Roze bija pēdējais no runātājiem un izteica lielu pateicību skolotājiem, kā arī visiem pārējiem, kas mācību gada laikā ir pildījuši dažādus amatus, lai skolas gads veiksmīgi noritētu. Mārtiņš arī vēlreiz uzsvēra, ka mums ir pamatots iemesls lepoties gan ar absolventiem, gan ar mūsu skolu.

Izlaiduma noslēgumā skolotāju un vecāku apvienotais koris Edgara Zālītes vadībā daudz balsīgi nodziedāja Bruno Skultes dziesmu “Dziedot dzimu”. Absolventi svinīgi nodeva skolas Latvijas valsts karogu 7. klasei ar Jāņa Jaunsudrabiņa vārdiem – “jo zaudējis Latviju, Tu zudīsi pats”, ar to pabeidzot svinīgo daļu.

Šī skaistā un saulainā sestdienā bija īpaša ne tikai absolventiem un Nudžersijas latviešu skolai, bet arī visai vietējai latviešu sabiedrībai. Kārtējais mācību gads ir nesis bagātīgus augļus, un trīs bezgala jauki latviešu jaunieši ir gatavi izplest savus spārnus, lai iekārotu jaunās virsotnes. Lai kur arī vēji vai valdošās gaisa straumes tos aiznestu, mēs klusībā cerēsim – tie agri vai vēl atgriezīsies, lai kādu dienu turpinātu savu vecāku un vecvecāku aizsākto latviešu valodas, kultūras un tradīciju nodošanu nākamajām paaudzēm. Ieliktie pamati ir stipri, saknes izlaistas dziļas un latvietība katram krūtīs kā bāka, kas rāda ceļu uz krastu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VIII Ziemeļu un Baltijas valstu
Dziesmu svētki

No 25. līdz 28. jūnijam Rīgā un Latvijas novados notika Ziemeļu un Baltijas valstu Dziesmu svētki. Svētku tradīcija iedibināta 1995. gadā ar mērķi pulcēt kopā Baltijas un Ziemeļvalstu amatieņus, izkopjot Dziesmu un deju svētku tradīcijai raksturīgo kopdziedāšanu, t.sk. izpildījumā *a cappella*, kuŗa līdz tam bijusi raksturīga tikai Baltijas valstīs, un sekmēt Eiropas valstu kultūras apmaiņu.

26. jūnijā Rīgā notika Ziemeļu un Baltijas valstu Dziesmu svētku dalībnieku gājiens (*attēlā*).

Svētku dalībnieki no Dānijas, Igaunijas, Islandes, Lietuvas, Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas, Latvijas diasporu kopas un Latvijas koru pārstāvji devās gājienā no Pils laukuma līdz Brīvības piemineklim. Vairāki simti skatītāju vēroja svētku gājienā tā sākuma vietā – Pils laukumā, kā arī Doma laukumā, Kaļķu ielā un pie Brīvības pieminekļa. Visvairāk cilvēku gājiena dalībniekus sagaidīja pie Brīvības pieminekļa. Gājiena ievadā kā pirmais tika nests Latvijas karogs. Aiz tā sekoja Ziemeļu un Baltijas valstu dziesmu svētku karogs, kā arī visu dalībvalstu un Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē karogi. Aiz karogiem sekoja Latvijas un citu valstu oficiālie pārstāvji – ministri, vēstnieki, organizatori un virsdiriģenti. Gājiena beidzās Brīvības pieminekļa laukumā, kur kopkoris vienotās dziesmā „Saule, Pērkonis, Daugava” svētku virsdiriģenta Romāna Vanaga vadībā.

Eiropas institūts ASV atzinīgi
novērtē Latvijas prezidentūras
ES Padomē programmu

26. jūnijā Latvijas vēstniecība sadarbībā ar Eiropas institūtu (*The European Institute*) rīkoja pusdienu diskusiju “Atskatoties uz Latvijas prezidentūras ES Padomē veikumu” (*Assessing Latvia's Presidency of the Council of the European Union*).

Diskusijas goda viesis bija Latvijas Valsts prezidenta Eiropas lietu un ekonomikas padomnieks, bijušais Eiropas Komisijas enerģētikas un attīstības komisārs **Andris Piebalgs** (*attēlā*). Eiropas institūts atzinīgi novērtēja Latvijas prezidentūras ES Padomē vērienīgo un visaptverošo programmu, kuŗa

tika ietvertas galvenās Junkera Komisijas (*Junker Commission*) prioritātes – Eiropas Investīciju plāna uzsākšana un īstenošana, Digitālās Eiropas bāzes attīstīšana un vienotā tirgus nostiprināšana, kā arī vienotu Enerģētikas Savienības pamatu izstrāde. Īpaši svarīgi Latvijai bija Eiropas Kaimiņu politikas jautājumi, uzsvāru liekot uz Austrumu partnerību. Krīze Ukrainā, Minskas vienošanās nestabilitāte un Vidusjūras reģiona migrācijas problēmas ir bijuši spēcīgākie izaicinājumi Latvijas prezidentūrai.

Valdība gandarīta par Latvijas
paveikto ES prezidentūras laikā

Lai gan Latvijas prezidentūra Eiropas Savienībā (ES) noritējusi sarežģītos apstākļos, Latvijas valdība ir gandarīta par prezidentūras laikā paveikto – mūsu valstij ir izdevies īstenot savas stratēģiskās prioritātes, tā preses konferencē pavēstīja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*) un Laimdota Straujuma (*Vienotība*).

Edgars Rinkēvičs un Laimdota
Straujuma

Runājot par konkrētiem rezultātiem, kas sasniegti prezidentūras laikā, Straujuma minēja tā saukto Junkera plānu, kas paredz izveidot Eiropas Stratēģisko investīciju fondu un iepļudināt ES ekonomikā aptuveni 315 miljardus eiro.

Lai arī iepriekš tika lēsts, ka Latviju tās pirmās prezidentūras Eiropas Savienības Padomē laikā kopumā apmeklēs vismaz 25 000 ārvalstu politiķu un amatpersonu, kā arī 700 žurnālistu, sešu mēnešu laikā prezidentūras sarīkojumus Latvijā apmeklējuši 800 žurnālisti no vairāk nekā 40 valstīm, liecina prezidentūras sekretariāta sakopotā informācija. Kopumā žurnālisti prezidentūras sarīkojumus Latvijā apmeklējuši 1900 reizes. Viņu ērtībai Latvijas Nacionālajā bibliotēkā iekārtotais plašsaziņas līdzekļu centrs strādājis 623 stundas 76 dienu garumā, savukārt visilgāk – 18 stundas bez pārtraukuma.

Latvijas ministri un augstākās amatpersonas Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē laikā 158 reizes bijušas vizītēs Briselē un Luksemburgā.

Latvija varētu uzņemt
200 bēgļus

Ministru prezidente Laimdota Straujuma LTV raidījumā sacīja, ka Latvija nevar palikt malā un

nepalīdzēt bēgļu jautājumā valstīm, kuŗas visvairāk izjūt bēgļu plūsmu no Ziemeļāfrikas. Latvijai ir jāuzņemas bēgļi, jo tā nevar izvairīties no kopējās Eiropas Savienības atbildības. Latvijas valdībai tuvākajā laikā būtu jāvienojas, cik daudz Ziemeļāfrikas bēgļu valsti varētu uzņemt pēc brīvprātības principa, lai gan koalīcija vēl nav par to vienojusies. Straujuma ieskatā tie varētu būt aptuveni 200 cilvēku. Šāds viedoklis viņai radies pēc sarunas ar Igaunijas kolēģu, kuŗš pastāstījis par formulu, kuŗu varētu atbalstīt Tallina un pēc kuŗas Latvijai būtu jāuzņemas aptuveni 200 patvēruma meklētāju.

Latviju apmeklē ASV Jūras kara
flotes sekretārs

Latvijā oficiālā vizītē bija ieradies ASV Jūras kara flotes sekretārs Rejs Meibuss (*attēlā*).

Vizītes laikā R. Meibuss tikās ar aizsardzības ministru Raimonu Vējoni, Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandieri Raimonu Graubi un Latvijas Jūras spēku flotiles komandieri jūras kapteini Juri Rozi, lai apspriestu NATO un reģionālās drošības jautājumus.

Latviju apmeklē
ASV Kongresa delegācija

No 27. līdz 29. jūnijam vizītē Latvijā bija ieradies ASV Kongresa Pārstāvju palātas delegācija Mario Diaza-Balarta vadībā, lai piedalītos Saeimas organizētajā Transatlantisko likumdevēju dialoga sanāksmē. Sanāksme organizēta Latvijas prezidentūras ES Padomē ietvaros. ASV delegācijā bija kongresmeņi. Delegācija apmeklēja arī Ādažu militāro bāzi, kur tikās ar ASV kuŗavīriem.

ASV izvietos 250 smagā
bruņojuma vienību

ASV septiņās Eiropas valstīs, tostarp Baltijā, izvietos apmēram 250 tanku, bruņumašīnu un citu smagā bruņojuma vienību, tā vizītes laikā Igaunijā apstiprināja ASV aizsardzības ministrs Eštons Kārteris. Kārteris arī norādījis, ka ASV sadarbībā ar NATO kibersardzības centru Tallinā palīdzēs alianses dalībvalstīm izstrādāt kibersardzības stratēģijas.

Eštons Kārteris// Foto: Reuters

SPILGTS CITĀTS

Gunārs Birkerts:
Okupācijas mūzeja
piebūve ir minimālas
apbūves paraugs

Latvijas Arhitektu savienība 30. jūnijā Rīgā aicināja arhitektus uz publisku diskusiju par Okupācijas mūzeja rekonstrukcijas projektu un Strēlnieku laukuma attīstību. Diskusijā piedalījās arhitekts Zaiga Gaile, akadēmiķis un RTU profesors Dr. arch. Jānis Krastiņš, žurnāla *Latvijas Arhitektūra* galvenais redaktors Dr. arch. Jānis Lejnietis un *Taktila Arhitektūra* biroja vadītāja, Padomju Okupācijas upuru piemiņas Memorijāla ieceres autore, arhitekts Mg. arch. Ilze Miķelsone. Diskusiju vadīja Latvijas Arhitektu savienības prezidente Gunta Grikmane.

“Nemot vērā, ka ikvienam no mums ir būtiska sakārtota Rīgas pilsētvide ar mākslinieciski un sociāli kvalitatīvu apbūvi, vienlaikus nenoliedzot mūsu tautas vēsturisko atmiņu, kuŗas glabātājs ir arī Okupācijas mūzejs, Latvijas Arhitektu savienība aicina nozares pārstāvjus uz atklātu un profesionālu diskusiju par Strēlnieku laukuma un Okupācijas mūzeja paplašināšanas iespējām un risinājumiem, skatot pārbūves projektu kontekstā gan ar kopējo Strēlnieku laukuma attīstību, gan ar piebūvi cieši saistīto Okupācijas upuru piemiņas memoriālu,” vēstīja diskusijas organizatori.

Gunārs Birkerts sniedz šādu savu viedokli:

Esmu pārsteigts, ka sāpe par Okupācijas mūzeja nākotni un veidolu atsevišķos cilvēkos ir tik ilgi rūgusi. Ir pagājuši 12 gadi, kopš pieņemts lēmums par mūzeja piebūvi, un šo gadu laikā bija iespēja runāt, diskutēt, mainīt. Taču – kāpēc tieši tagad? Man šķiet profesionāli bezatbildīgi izteikt jebkādas kategoriskus spriedumus un vērtējumus šobrīd, jo gluži vienkārši – pasaules profesionālajā arhitektu cunftē tā nedara.

Kad pirms 12 gadiem tika nolemts Okupācijas mūzejam izbūvēt piebūvi, es nācu ar savu absolūtu minimālisma arhitektonisko priekšlikumu. Redzējumu, kas atstāj visus mierā un nevienam nedara pāri. Nevienu neaiztiec. Jo piebūvei nav savas izteiksmes, tā ir minimālas apbūves priekšmets. Tā negrib nevienu aizvainot, nevienu iespaidot, tā mēģina būt tik neuzbāzīga, cik vien var būt. Tā bija mana galvenā pieeja, radot projektu. Faktiski ēkai nevar uzbrukt, jo tā pati nevienam neuzbrūk. Tā tikai reprezentē savu esamību. Un ar savu būtību, esot kā pretējā izteiksme vecajai ēkai, mēs panākam metaforu – tā pārstāv pretēju virzienu salīdzinājumam ar esošo ēku. Tas ir Nākotnes nams. Esmu dzirdējis argumentu, ka Okupācijas mūzeju nevar papildināt ar piebūvi, jo neesot izstrādāts plāns visai apkārtnē.

Okupācijas mūzeja piebūve ir tikpat laikmetīga kā oriģinālais mūzejs. Ja esam paturējuši Okupācijas mūzeju kā padomju arhitektūras izteiksmes veidu, tad viennozīmīgi jāpatur Nākotnes nams kā izteiksmes forma, kas atspoguļo to, ko pasaule domā par padomju laiku vēsturi Latvijas kontekstā.

Gunārs Birkerts ir projektējis Stikla mūzeju Koringā un Mičiganas universitātes tiesību zinātņu izpētes ēku. Abas ēkas iekļautas 150 visu laiku labāko ASV uzcelto ēku sarakstā. Projektējis arī ASV vēstniecības ēku Venecuēlā, Kempera laikmetīgās mākslas mūzeju Kanzasitijā utt. Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas Gaismas pils arhitekts.

Gunārs Birkerts Okupācijas mūzeja piebūvi *Nākotnes nams* projektējis ciešā sadarbībā ar Latvijas Okupācijas mūzeja vadību, ievērojot mūzeja plaši izvērstās darbības parametrus un vajadzības.

Būdam Tallinā, Kārteris šos jautājumus pārrunāja ar Igaunijas aizsardzības ministru Svēnu Mikeru, Lietuvas kolēģu Juozu Oleku. Latviju sarunās pārstāvēja Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jānis Sārts.

Pateicas par
ASV sniegto palīdzību

Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Saeimas namā atklājot ES – ASV Transatlantiskā likumdevēju dialoga (TLD) sanāksmi, pateicās ASV par Latvijai sniegto atbalstu drošības jomā: “Mēs augstu vērtējam ASV vadošo lomu, pastiprinot NATO gaisa patrulēšanas misiju virs Baltijas valstīm,

organizējot regulāras militārās mācības un apmeklējot mūsu reģionu augsta līmeņa vizītēs.”

Runājot par notikumu attīstību Ukrainā, Saeimas priekšsēde pauž bažas, ka Minskas vienošanās nav īstenotas: “Turpinās vardarbīgas sadursmes, un katru dienu mirst cilvēki. Reaģējot uz to, Eiropas Savienība pagarināja sankciju piemērošanu pret Krieviju līdz nākamā gada janvārim. Mums jābūt gataviem piemērot papildu ierobežojošos pasākumus, ja Krievija turpina agresiju Ukrainā. Spēcīga un vienota ES un ASV rīcība ir visefektīvākais veids, kā rīkoties esošajā situācijā.”

(*Turpinājums 10. lpp.*)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Edgara Rinkēviča vizīte Kanberā

Kanberā darba vizītē pie Austrālijas valdības viesojās Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs un pieci Latvijas valdības delegāti. Rinkēviča vizīte Kanberā bija ievērojams notikums Latvijas – Austrālijas attiecībās. Tā ir pirmā Latvijas ārlietu ministra viesošanās Austrālijā kopš 1993. gada, kad tā laika ārlietu ministrs Georgs Andrejevs bija Kanberā.

No kreisās: Kanberas ev. lut. draudzes priekšnieks Egons Eversons, KLB priekšnieks Ēriks Ingevičs, tautas deju kopas "Sprigulītis" pārstāve Benita Beer, Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, DV Kanberas nodaļas vadītāja Inta Skrīvere, LAAJ (Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē) vicepriekšsēdis Kanberā Juris Jakovics un DV Kanberas nodaļas priekšsēdis Edvīns Peniķis.

Savā uzrunā Edgars Rinkēvičs izteicās par Latvijas prezidentūru Eiropas Padomē, kas tagad tuvojas beigām. Viņš pieminēja sasniegumus Latvijas prezidentūras laikā, kā arī problēmas, kas vēl nav atrisinātas. Rinkēvičs tikās ar Austrālijas Pārstāvju palātas spikeri Broninu Bišopu, kā arī ar latviešu kopienas pārstāvjiem.

Saņem augstu

Azerbaidžānas apbalvojumu Bijusī Latvijas prezidente **Vaira Vīķe-Freiberga** (attēlā) vizītes laikā Baku tikās ar Azerbaidžānas prezidentu İlhamu Alijevu. Par aktīvu darbību Nizami Gandžavi starptautiskā centra līdzpriekšsēdes amatā prezidents pasniedza Vīķei-Freibergai Azerbaidžānas valsts augsto apbalvojumu – *Dostluq* jeb Draudzības ordeni.

Sarunas gaitā tika pārrunāti aktuālie ģeopolitiskie jautājumi, situācija Azerbaidžānas iekšpolitikā, kā arī iespējamie sadarbības virzieni kultūras jomā, lai veicinātu sapratni, dialogu un toleranci starp dažādām pasaules valstīm.

Ušakovs atbalsta Okupācijas muzeja paplašināšanas projektu Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs un Rīgas būvvaldes vadītājs Ingus Virčavs 25. jūnijā tikās ar Okupācijas muzeja valdes priekšsēdi Valteru Nollendorfu un mū-

zeja direktoru Gunāru Nāgelu. Ušakovs un muzeja vadītāji pau- da vienprātību, ka Okupācijas mū- zeja paplašināšanas projekts ir jāturpina. Lai izskaidrotu techni- kos šķēršļus, kas apgrūtina pro- jekta raitu virzību, Ušakovs pie- dāvāja Rīgas būvvaldes vadītājam Virčavam tikties ar muzeja pārstā- vi. Tādējādi sarunā varēja precī- zēt, kādi saskaņojumi vajadzīgi un kā projekta veicējiem var palī- dzēt, lai būtu iespējams saņemt atļauju sākt būvniecību. Tā kā Okupācijas muzeja ēka pieder valstij, tās paplašināšanas proje- ktu īsteno valsts akciju sabiedrība *Valsts nekustamie īpašumi*.

Prezidents uzrunā Saeimu

Valsts prezidents Andris Bērziņš uzrunā Saeimas pavasara sesijas pēdējā sēdē pateicās 12. Saeimai par veiksmīgu sadarbību un aicināja turpināt viņa rosināto poli- tiskās pārvaldes reformu īsteno- šanu.

Saeimas priekšsēde Ināra Mūr- niece (VL/TB/LNNK), kas vadīja sēdi tautastēpā, pēc runas pasniedza prezidentam baltas rozes (*attēlā*). Bērziņš novērtēja Valsts prezidenta institūcijas un parla- menta sadarbību savu četru gadu pilnvaru laikā, kā arī iezīmēja bū- tiskākos uzdevumus, kas likum- devējam būtu jāveic nākotnē.

Pāvests Francisks pateicas par vēstnieka Einara Semaņa darbu Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla Einars Semanis (*attēlā*) tikās ar Viņa Svētību pāvestu Francisku, Vatikāna premjēru, kardinālu Pjetro Parolini un Vati- kāna ārlietu ministru, archibiska- pu Paulu Galagheru.

Vēstnieks nodeva pāvestam Franciskam vissirsnīgākos svei- cienus un laba vēlējumus no Lat- vijas tautas, prezidenta Andra Bērziņa un jaunievēlētā Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa. Sa- runas laikā ar pāvestu vēstnieks uzsvēra, ka Latvijā šogad atceras 800 gadus, kopš pāvests Inocents III piešķīra Livonijai *Terra Maria- na* vārdu un atkārtoti izteica ielū- gumu pāvestam apmeklēt Latviju. Savukārt pāvests Francisks iztei- ca personīgu pateicību vēstnie- kam Einaram Semanim par iegul- dīto darbu, stiprinot Svētā Krēsla un Latvijas labās attiecības. Sarunā E. Semanis uzsvēra cieņas pilnās attiecības starp Latviju un Svēto Krēslu, valsts un baznīcas veik-

smīgo dialogu Latvijā, kā arī pauda gandarījumu par Latvijā pastāvo- šo ekumenisko tradīciju, kas vei- cina reliģisko kopienu harmo- nisku sadarbību. Tikšanās laikā pāvests vēstniekam uzdāvināja oficiālo Pontifikāta piemiņas me- daļu, kas veltīta pāvesta amata diviem gadiem. Savukārt vēst- nieks nodeva pāvestam sudraba piemiņas monētu, kas veltīta vēs- turiskajam albumam *Terra Maria- na.1186-1888*. Unikālās piemiņas monētas idejiskais iniciators un īstenotājs ir mecenāts Valērijs Be- lokoņs. Einars Semanis ir cetur- tais Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla pēc valsts neatkarības at- jaunošanas un šo amatu ieņem kopš 2009. gada 17. decembra.

Berlīnē atklāj

Baltijas ceļam veltītu izstādi Vēstniece Elita Kuzma Berlīnē Vācu biedrības (*Deutsche Gesells- chaft*) namā atklāja *Baltijas ceļam* veltītu izstādi "Baltijas ceļš uz brīvību" (*Der Baltische Weg zur Freiheit*) un piedalījās diskusijā "No Baltijas ceļa līdz presiden- tūrai".

Izstādes atklāšana

Izstādes tapšanu atbalstīja arī Eiropas kustība Berlīnē un bied- rība *Deutsche Gesellschaft*, kuŗas viena no dibinātājām ir Vācijas federālā kanclere Angela Merkele.

Parakstīta deklarācija par Rail Baltica II īstenošanu

Latvija, Lietuva, Igaunija, Polija un Somija 22. jūnijā transporta koridoriem veltītā sarīkojumā *TEN-T Days 2015* Rīgā parakstīja deklarāciju par Eiropas standarta sliežu platuma dzelzceļa projekta *Rail Baltica II* īstenošanu. Dekla- rācijas mērķis ir apliecināt Eiropas Komisijai (EK), ka puses ir apņēmušās sākt līnijas būvniecī- bu jau 2018. gadā.

Eiropas Savienības (ES) trans- porta komisāre Violeta Bulca, komentējot noslēgto vienošanos, aicināja valstis pierādīt, ka proje- kts var kļūt par nozīmīgu iz- augsmes dzinuli reģionam.

Raimonds Pauls koncertē Briselē

Briseles kultūras centrā *Flagey* krāšņu nobeigumu Latvijas presi- dentūras Eiropas Savienības (ES) Padomē kultūras programmai Beļģijā nodrošināja Latvijas labā- ko džeza mūziķu koncerts. Pirmo reizi Beļģijā un arī Rietumeiropā uzstājās ne tikai atjaunotais Lat- vijas Radio bigbends un dziedātā- ja Kristīne Prauliņa, bet arī maestro Raimonds Pauls.

Latvijas vēstniecība Beļģijā, pastāvīgā pārstāvniecība ES un pastāvīgā pārstāvība NATO iz- mantoja šo iespēju, lai pateiktos saviem partneriem, kas iesaistī- jās Latvijas prezidentūras norisē. Uz koncertu un tam sekojošo pie-

ņemšanu ieradās Eiropas Komi- sijas viceprezidents Valdis Domb- rovskis, Ārlietu ministrijas parla- mentārā sekretāre Zanda Kalni- ņa-Lukaševica, ārvalstu diplomāti un dažādu jomu ietekmīgi pār- stāvji, Eiropas Parlamenta deputā- ti no Latvijas, kā arī Beļģijas lat- vieši un maestro R. Paula talanta cienītāji no dažādām Eiropas valstīm.

Latviešu zinātnieku izgudrojumi pasaulē

Latvija var lepoties ne vien ar dabu, tradīcijām, architektūru, iz- cilīgiem mūziķiem un sportistiem, bet arī ar Latvijas izcelsmes inno- vātoriem un izgudrotājiem, kuŗu atklājumi ir mainījuši pasauli, pastāstīja Pasaules brīvo latviešu apvienības ģenerālsēkretāre Ilze Garoza.

Pasaulē pirmie komerciālās nozīmes biočipi. Kanadā bazētā *Epocal Inc* dibinātājs un izpild- direktors Dr. **Imants Lauks** pagā- jušā gadsimta 80. un 90. gados izstrādāja pasaulē pirmos komer- ciālās nozīmes biočipus. Tie savu- kārt ļāva attīstīt virkni oriģinālu medicīnas diagnostikas iekārtu.

Mechanizētā Mozzarella siera porciju izgatavošanas iekārta. Iespējams, ja nebūtu siera meista- ra **Visvalža Dzeņa**, tad tagad ie- cienītās *Mozzarella* siera bumbi- ņas izskatītos krietni citādāk. Pag- gs. 50. gados, strādājot ASV fab- rikā *Brunetto Cheese Co*, viņš gud- roja, kā mechanizēt siera porciju veidošanu. Jau 1958. gadā Dzenis izgatavoja un patentēja pirmo noteikta svara un dimensiju *Moz- zarella* siera bumbiņu izgatavo- šanas iekārtu, kuŗas patentu 1959. gadā veiksmīgi pārdeva.

Pasaulē pirmās hologrammas. Latvijā dzimušais fiziķis **Juris Upatnieks** ir holografijas jomas celmlauzis, ieejot vēsturē ar to, ka 1964. gadā kopā ar Mičiganas uni- versitātes kolēģu Emetu Litu ra- dija pirmo trīsdimensiju holo- grammas attēlu. Kopumā Upat- niekam pieder 20 patentu, starp tiem arī holografiskais tēmeklis.

Bez latviešiem, iespējams, arī Mercedes-Benz nebūtu tik lie- lisks. Ķīmiķis, inovators un sa- biedriskais aktīvis **Jānis Robiņš** 1960. gadā izstrādāja jaunu me- tallietuvju visā pasaulē. Tolaik viens no pirmajiem uzņēmumiem, kas auto detaļu ražošanā sāka izman- tot Beļģijas radio metodi, bija *Daimler-Benz*, bet masveidā pir- mais to sāka izmantot pazīstamais traktoru ražotājs *John Deere*.

Ilzes Garozas ieskatā šie ir tikai daži izcili cilvēki, kas ne tikai nesuši Latvijas vārdu pasaulē, bet ir mainījuši to.

E. Lorānda universitātei Latvijas grāmatu dāvinājums 17. jūnijā Budapeštā vēstnieks

Imants Lieģis tikās ar Etveša Lo- rānda universitātes (*Eötvös Loránd Tudományegyetem, ELTE*) Huma- nitārās fakultātes dekānu Tamāšu Dežo, lai nodotu Latvijas Nacio- nālās bibliotēkas grāmatu dāvinā- jumu, kas bija sagatavots pēc Lat- vijas prezidentūras ierosinājuma, kā arī Latvijas filmu DVD kolekciju.

Sarunā ar dekānu vēstnieks uzsvēra, ka nodot grāmatu dāvi- nājumu par Latvijas vēsturi un valodu ir īpaši zīmīgi tieši 17. jū- nijā, kad pirms 75 gadiem Pa- domju Savienība okupēja Latviju, un visus turpmākos piecdesmit gadus latviešiem ir bijis ļoti jāsar- gā sava valoda un kultūra. Vēst- nieks pateicās dekānam par Bal- tijas valstu un īpaši – latviešu va- lodas mācīšanu universitātē. De- kāns pateicās par dāvinājumu un uzsvēra, ka universitātes politika ir mācīt visas Eiropas valodas, un šobrīd fakultātē var apgūt 50 mūsdienu valodas.

Pekinas studenti iztulkojuši Aspazijas un Raiņa darbus

Pekinas Svešvalodu universitā- tes studenti veikuši Aspazijas un Raiņa literāro darbu tulkojumus un apsprieda tajos paustās atziņas. Ķīnas jaunieši uzsvēra Raiņa un Aspazijas ieguldījumu Latvijas valsts un tautas attīstībā un no- vērtēja dzejnieku ideju novato- rismu un Aspazijas dzejas ritmis- kumu. Raiņa un Aspazijas darbus ķīniešu studenti tulkoja, pieda- loties radošajā projektā ārvalstu augstskolās "Atrasts tulkojumā: Rainis un Aspazija", kas tiek rīkots par godu literāto 150. dzimšanas dienai. Konkursam pieteicās des- mit Pekinas Svešvalodu univer- sitātes studenti, kas apgūst latvie- šu valodu.

Studenti atzina, ka dalība proje- ktā viņiem ir izaicinājums, jo lielākā daļa no viņiem latviešu valodu apgūst tikai pirmo gadu, tomēr ar mācībspēku, vārdnīcu un mācību materiālu palīdzību tulkojumi tika veiksmīgi veikti. Rai- ņa darbi, pēc studentu domām, atgādina Ķīnas slavenā rakstnie- ka Lu Sjuņa daiļradi, kas pirmais sāka rakstīt tautai saprotamā valodā.

Latvijas filma "Planēta Dzintars" sasniegusi ķīniešu auditoriju

Ķīnas dienvidaustrumu pilsētā Ninbo demonstrēta Vides filmu studijas veidotā filma "Planēta Dzintars". Ninbo bija izstāde *CEEC Expo 2015*, kuŗas mērķis ir veicināt Ķīnas sadarbību ar Cent- rālās un Austrumeiropas valstīm uzņēmējdarbības un kultūras jomā.

Filmas "Planēta Dzintars" pa- matā ir raidījumu cikls "Dzintara pusē", kas tapis *Rīga 2014* Eiropas kultūras galvaspilsētas program- mas tematiskās līnijas „Dzintara ādere” ietvaros. Tas ir stāsts par divu latviešu, Gustava Terzena un Martas Seleckas, ceļojumu no Baltijas jūras piekrastes līdz Indi- jas dienvidiem, senajā dzintara ceļā iepazīstot dažādus cilvēkus un meklējot dzintara vietu mūs- dienu pasaulē.

Ziņas sakopojis P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

No *United Nations Refugee Agency* pārskata izriet, ka pasaulē 60 miljoniem cilvēku nācās pamest dzimtas vietas. Bēg no posta, bēg no kara, bēg no chaosa. Kur viņi liksies? Kas viņus gaida? Tā ir samilzusi problēma, kuŗas dažādos aspektus nevar mērit ar vienu oļekti. Problēma ir, kā pēdējā laikā pieņemts teikt, daudzšķautņaina un neviennozīmīga.

Tātad – 60 miljoni: gandrīz 20 miljoni bija spiesti pamest dzimto zemi, 38 miljoni savas zemes robežās bija spiesti mainīt dzīvesvietu, un 1,8 miljoni kļuva par “patvēruma lūdzējiem” (*asylum seekers*).

“Visnelaimīgākā tauta un zeme” – tie ir Raiņa vārdi skumjās par armēņu genocīdu. Tagad tas pats būtu sakāms par Sīriju, kur pirms trīs gadiem diktatora Bašara Asada “dzelzainais papēdis” slāpēja jebkurus protestus un kur šaušalīgā pilsonkara gaitā 6,7 miljoni šīs valsts iedzīvotāju zaudēja savus mājokļus un devās meklēt pajumti “pašu” (!) zemē, kamēr gandrīz

četri miljoni bija spiesti bēgt, kur pagādās, lielākoties uz Turciju, Jordāniju un Libānu. Turcija ar tās 80 miljoniem iedzīvotāju uzņēma pusotra miliona bēglu, bet gandrīz nepanesams slogs, uzņemot bēglus no Sīrijas, gulstas uz Jordāniju un īpaši Libānu, kur četriem miljoniem vietējo nācās dot pajumti vairāk nekā miljonam bēglu no Sīrijas.

Te nu atļausos gaužām subjektīvu atkāpi. Visā šai bēglu problēmā svarīgs komponents nav vis ādas krāsa, bet dzīvesveids, priekšstats par sievietes lomu ģimenē, kas bieži vien sakņojas reliģijā. Tagad, kad Vidusjūrā slikt nelaimīgie “laivu bēgli” no t.s. Melnās Afrikas, nāk prātā divas citas “laivu bēglu” sāgas. 1944. gada rudenī daudzi latvieši laivās devās no Kurzemes uz Zviedriju, glābdamies no “Baigā gada” atkārtojuma. Zviedri viņus uzņēma, un latvju bēgļiem “viņā krastā” nekas nebija biedīgs vai svešs: tas pats dzīvesveids, ziemeļnieciska nosvērtība, ainava visumā ierasta, var pat pieminēt “protes-

tantisko darba ētiku”. Atlika vienīgi apgūt zviedru valodu, kas nesagādāja grūtības. Tas bija 1944. gada rudenī. Bet ceļnieks, kas tagad, 2015. gada vasarā, ierodas Stokholmā, tiek bridināts: nespert kāju tajos Zviedrijas metropoles kvartālos, kur mīt patvēruma ieguvēji no Marokas un Libijas, Somālijas un Jemenas – tie ir noziedzības perēkļi, tur valda šarija – islama kanons, kur neprecēta sievietē nevar parādīties uz ielas, ja to nepavada tēvs vai brālis.

Cits, citāds piemērs: pēc 1975. gada, kad visa Viētnama nokļuva Ho Ši Mina komunistu varā, tūkstošiem “laivu bēglu” šķērsoja Klu-so okeānu, cerot nokļūt “kaut kur brīvajā pasaulē”. Daudzi ceļā noslika, bet vairums atrada pajumti, īpaši Savienotajās Valstīs, kur viņi itin veiksmīgi integrējās. Lieta tā, ka viņu dzīvesveidu bija ietekmējis budisms, konfucianisms, senču kults un daļēji kristianisms, un viņu adaptācija nesagādāja nekādas problēmas.

Bēg no posta. Kur liksies?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Jāņem vērā, ka nebeidzamā Sīrijas bēglu straume, sasniedzot Turciju, Jordāniju vai Libānu, nokļūst “savā vidē” – ne tikai dzīvesveids un priekšstats par ģimeni, visumā arī klimats un daba ir līdzīgi – tāpat kā, teiksim, ēdienkarte.

Kā zināms, Eiropas Savienība nupat pieņēmusi lēmumu par bēglu uzņemšanas un izvietojšanas kvotām, sadalot tos proporcionāli katras ES dalībvalsts iedzīvotāju skaitam un ekonomikas potenciālam. Latvijai esot, ja nemaldos, paredzēta “saudzīga” kvota – kādi 700. Iemācīt tos runāt latviski un kaut kā pielāgoties mītnes zemes dzīvesveidam – to jau varētu, ja vien tas būtu izņēmums, ievērojot radušos situāciju...

Ar dziļu nožēlu un skumjām nākas konstatēt, ka pār t.s. Melno Afriku, kas plešas no Sahāras tukšsneša līdz Labās Cerības ragam, gulstas kaut kāds likteņa lāsts, īpaši šī kontinenta vidienē, Kongo upes baseinā, kur nav tādas valsts, kur neplosītos ārkārtīgi nežēlīgi

dažādo cilšu un klanu konflikti, kur dienas kārtībā ir masu slepkavības un izvarošanas. Pat Dienvidafrikā, kur 1994. gadā tika darīts gals kaunpilnajam apartheidam, leģendarā Nelsona Mandelas pēcnieka Džeikoba Zumas valdība ir viscaur korumpēta un nespēj tikt galā ar noziedzību, kas tur plosās, pārsniedzot Ginnesa rekordus.

Un nobeigumā – intriģējoša ziņa no Vācijas, kur kādā Saksijas mazpilsētā Freitālē, netālu no Drēzdenes, vietējie iedzīvotāji nikni protestēja pret dažu desmitu Afrikas bēglu izvietojšanu bijušajā viesnīcā. Bļaujot “*Kriminelle Ausländer, raus, raus, raus*” (Noziedzīgie ārzemnieki, prom, prom, prom), viņi vicināja divainu karogu, kur bija pamīšus redzamas Vācijas un Krievijas krāsas – melnsarkanzeltains un baltzilarsarkans, un tika pacelts plakāts ar uzrakstu: “*Keinen Krieg mit Russland*” (Nē – karā ar Krieviju). Tas nupat notika netālu no Drēzdenes, kur Vladimirs Putins savulaik bija KGB rezidents...

SALLIJA BENFELDE

Latvijas Reģionu apvienības (LRA) deputāts Artuss Kaimiņš ir publiski paudis, ka Latvijas Žurnālistu asociācijas (LŽA) un Nacionālās Elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) paustās bažas par sabiedrisko mediju neatkarību un preses brīvību esot “Armagedons piļu diķi”. Kā zināms, vārds “Armagedons” nāk no ebrēju vārda Har – Magedone, kas nozīmē “Kalns Megido” un ir kļuvis sinonīms nākotnes kaujai, kuŗā Dievs iejauksies un iznīcinās antikrista armiju. Tiesa, tāda Megido kalna nav, bet, visticamāk, ar to ir domāts uzkalnu apvidus, kas ieskauj Megido līdzenumu apmēram 100 km uz ziemeļiem no Jeruzalemes. Tātad Armagedona jēdziens ir kļuvis par simbolu pēdējā konfliktā starp Dievu un ļaunajiem spēkiem.

Kas notiek Latvijā, ja žurnālistiem un NEPLP ir bažas par sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu neatkarību? Un kāpēc deputāts to uzskata par viltus trauksmi, notiekošo ironiski nodēvējot par Armagedonu piļu diķi?

Četras no sešām Saeimas frakcijām ir ierosinājušas atlaist Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi. Iesniegumu par NEPLP atļaišanu parakstījuši – Solvita Āboltiņa un Kārlis Šadurskis no Vienotības, Augusts Brigmanis, Andris Siliņš un Ingmārs Līdaka no Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS), Artuss Kaimiņš, Mārtiņš Bondars, Mārtiņš Šics un Dainis Liepiņš (LRA). Ari *No sirds Latvijai* frakcijas vadītāja Inguna Sudraba paudusi, ka atbalsta neuzticības izteikšanu NEPLP, kuŗai neesot efektīva spēja realizēt to, ko nosaka likums. Savukārt Nacionālās apvienības (NA) un *Saskaņas* deputāti tā isti par šo vēlmi

neesot informēti un to vēl frakcijā nav pārrunājuši.

Šķiet, jau minētais deputāts Kaimiņš visprecīzāk savu un Saeimas kolēģu viedokli pret NEPLP ir paudis pēc pavasara sesijas pēdējās sēdes 18. jūnija radioraidījumā: “Frakciju viedokļi”: Šobrīd propagandas kara apstākļos Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome darbu veic nekompetenti, tādēļ Latvijas Reģionu apvienības frakcija sadarbībā ar saviem kolēģām citās frakcijās ir rosinājusi atlaist šo padomi. Augstprātība, kompetences trūkums, tukša un skaļa muldēšana – lūk, galvenās NEPLP vadītāja Aināra Dimanta pazīmes. Es esmu izveidojis un vadījis darba grupu ar nozares speciālistiem no Latvijas Reklāmas asociācijas, no Latvijas Raidorganizāciju asociācijas un no komercmedijiem. Visi šie iesaistītie cilvēki vienprātīgi atzina esošās NEPLP kompetences absolūtu trūkumu un nevēlēšanos risināt nozares problēmas. Vienīgais, ko Ainārs Dimants dara Saeimā, ir nodokļu maksātāju naudas diņģēšana. Tajā pašā laikā netiek veikta piešķirto līdzekļu efektīva un lietderīga izlietojuma kontrole. Valsts kontrole savā atzinumā ir norādījusi, ka pagājušajā gadā 1,8 miljoni eiro ir izlietoti nelietderīgi.”

Tātad formāli idejai par NEPLP atļaišanu ir divi iemesli: it kā 1,8 miljoni eiro nelietderīgi tērīti sabiedriskajos plašsaziņas līdzekļos – Latvijas Televīzijā (LTV) un Latvijas Radio (LR), kuŗus Padome neesot kontrolējusi un arī ne-cenzētās leksikas lietošana LR5 *pieci.lv* raidījumā. Uzreiz jāteic, ka LTV un LR jau ir sniegušas arī publisku skaidrojumu par it kā nelietderīgi tērēto naudu. Radio un

TV nestrādā gluži tāpat kā desu ražotājs vai kāda valsts iestāde. “Latvijas Televīzija 2014. gadā uzsāka ilgtermiņa satura plānošanas procesu. Tā rezultātā jau 2014. gadā tika uzsākts darbs pie produktiem, kuŗus ēterā skatītāji redzēs tikai 2015. vai pat 2016. gadā, jo to kvalitātes nodrošināšanai nepieciešama plānošana, ilglaicīgs darbs un ētera personības, kuŗas savu radošo darbu plāno vairākus gadus uz priekšu. Pēc līdzīgiem principiem programmu plānošana strādā arī Latvijas Radio,” savā skaidrojumā raksta abu sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu vadītāji. 2014. gada beigās Finanču ministrija piešķīra LTV līdzekļus pārvietojamās televīzijas stacijas iegādei. Iepirkuma procedūra arvien vēl notiek un beigsies 2015. gadā. Uzskaitījumu vēl varētu turpināt, un jāpiebilst arī, ka nupat NEPLP ir iesniegusi Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai vēstuli, kuŗā analizēti visi pārmetumi NEPLP saistībā gan ar financēm, gan ar pārmetumiem par *pieci.lv* izskanējušajām rupjībām. NEPLP atzīst, ka atsevišķos jautājumos Valsts kontroles ieteikumi ir pamatoti, bet tas vairāk attiecas uz valsts iepirkumiem un to procedūru. Nekāda nelietderīga līdzekļu tērīšana nav bijis, valsts nav neko zaudējusi, tādēļ vietām jau izskanējušie pārmetumi par valsts līdzekļu šķērdešanu ir nepamatoti. Attiecībā uz LR5 raidījumu, kuŗā izskanēja necenzēta leksika, NEPLP Monitoringa centrs pašlaik vērtē tā atbilstību Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumam, raidījumu vērtē arī Latvijas Radio satura izvērtēšanas komisija, un raidījuma vadītājs uz laiku atstādināts no tā vadīšanas. Ar vārdu sakot, politiķu un

dažu komercraidītāju saceļto traci ap NEPLP tiešām varētu vērtēt, izmantojot salīdzinājumus – manuprāt, tā ir vētra ūdensglāzē.

Ja runājam par “piļu diķi”, tad drīzāk varētu runāt nevis par Armagedonu, bet par pašpasludinātiem praviešiem tajā diķī. Pirmkārt, ir gandrīz smieklīgi stāstīt par komisiju, kuŗā sapulcināti visi sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu konkurentu pārstāvji, kuŗi tagad kritizē sabiedrisko plašsaziņas līdzekļus un Padomi un kuŗu interese ir tikt pie valsts pasūtījuma naudas, kas domāta sabiedriskajiem medijiem. Otrkārt, jau ilgu gadus tiek runāts par to, ka sabiedriskie plašsaziņas līdzekļi jāatbrīvo no reklāmām un to ieņēmumi jāaizvieto ar financējumu no iedzīvotāju nodokļu naudas. Diemžēl Saeima vienmēr aizbīdīnās ar naudas trūkumu, bet komercplašsaziņas līdzekļi sirsnīgi pārmet NEPLP (un pirms tam iepriekšējai padomei) par reklāmas tirgus kropļošanu. Protams, to deputāts Kaimiņš nav pamanījis, ka tas tiešām plašsaziņas līdzekļu vidi stipri vien bojā. Viņaprāt, Saeima acīmredzot par to nav atbildīga nekādā mērā. Treškārt, problēma, ir tā, ka būtu jānodala Padomes kā plašsaziņas līdzekļu tirgus uzrauga funkcijas no tām funkcijām, kas NEPLP uzticētas kā LTV un LR kapitāla daļu turētājam. Saeimai būtu jāatceras, ka LTV un LR ir sabiedriskās, nevis valsts raidorganizācijas, tādēļ tāda funkciju nodalīšana ir ļoti būtiska. Latvijas politiķi negrib redzēt valsts sabiedriskās televīzijas un radio atšķirību, tādēļ tagad Kaimiņš diezgan droši kopā ar saviem domubiedriem var skaļi kļūgt par sliktajiem plašsaziņas līdzekļiem,

klusībā droši vien cerot izveidot valsts televīziju. Daudzi uzskata, ka – ja jau nauda nāk no valsts budžeta, tad mums ir valsts TV un radio, neiedomājoties, ka valsts raidorganizācijās neko kritisku par valsts institūcijām nedrīkstētu paust, tām būtu jānodarbojas tikai ar valsts institūciju slavināšanu. No tiesiskuma viedokļa, sabiedriskie plašsaziņas līdzekļi ir neatkarīgi no valsts institūcijām un partijām. Protams, tiem ir jādarbojas likumu ietvaros, bet politiķi nevar likt runāt un rādīt tikai to, kas viņiem patīk. Bet tas savukārt politiķiem ļoti nepatīk. Ceturtkārt, naudu katru gadu sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu vajadzībām tiešām nākas diņģēt, jo politiķi vienmēr mēģina, apejot likumu, iedot kaut ko mazāk. Tādēļ pārmet Padomes vadītājam naudas diņģēšanu ir vismaz nekorekti. Visbeidzot, nav tā, ka NEPLP darbs ir nevainojams un ideāls, bet, ja atļaiž Padomi, tad atļaiž vajadzētu arī daudzas valsts iestādes, kuŗu kontā ir daudz “krāšņāki” pārkāpumi.

Varētu jau šo pašiecelto pravieti Artusu Kaimiņu neņemt vērā, jo nav jaunums, ka šī deputāta izpratne par patiesību, godīgumu un cīņu pret korupciju izpaužas kā skaļa kļūgšana un apvainojumi gandrīz katram, kas patrāpās ceļā. Skumji ir tas, ka deputāts tiek veikli izmantots tālejošiem mērķiem – vājināt sabiedrisko plašsaziņas līdzekļus, padarīt visu mediju vidi mazāk ietekmīgu. Atkal izmantojot salīdzinājumus, varētu teikt – ogle sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu ugunsuram tiek raustas ar svešām rokām. Patiesie idejas autori neļāustās un neraksta par Armagedonu, bet mierīgi sēž savos Saeimas frakciju vadītāju krēslos.

“Pīļu diķa” pravieši

Eiropas latvieši daudzina savu mantojumu

(Turpināts no 5. lpp.)

Lai gan kantātes “Dievs, Tava zeme deg!” (Lūcija Garūta, Andrejs Eglītis) atskaņošana Briseles katedrālē nebija paredzēta sākotnējā ELKS programmā, tā bija lieliska izskaņa latviešu svētkiem. Šis bija viens no pēdējiem Latvijas ES prezidentūras kultūras pasākumiem Briselē. Kantāti atskaņoja apvienotais BENELUX koris (Beļģijas jauktais koris, Beļģijas “Ugunis”, Luksemburgas “Meluzīna” un Nīderlandes “Ziemeļjūra”), tam pievienojoties Latvijas kořiem “Jubilāte” (Latvijas Universitāte) un “Wenden” (Cēsis). Kantātes solo partitūras dziedāja Ingus Pētersons (tenors) un Aleksandrs Poļakovs (baritons), pie ērģelēm bija Aivars Kalējs. Diriģēja Vita Timermane.

Pēc svētkiem BL uz interviju aicināja ELKS direktoru, ELA priekšsēdi **Aldis Austeru**.

A. Austers. “Mums ir izdevies parādīt, ka, kopā strādājot, varam paveikt lielus darbus. Tādai manā skatījumā ir jābūt Eiropas latviešu apvienības (ELA) misijai, un tāpēc ir īpašs prieks, ka ELKS izdevās. ELKS dalībnieki bija svētku īstenie varoņi, jo viņi paši lielākoties financēja svētku norisi, un, neraugoties uz dalības maksu, bija tik kuplā skaitā sabraukuši. Tā ir bāze, uz kuŗas varam būvēt tālāk.

Arī veiksmei bija liela nozīme. Neraugoties uz negācijām, istajā brīdī izdevās atrast istos cilvēkus, kas izdarīja to, kas bija jāizdara. Pēdējos gados daudz runāts, taču bija pēdējais brīdis ķerties pie reāliem darbiem.

Mēs esam spējuši lauzt daudzus stereotipus, kas izveidojušies saistībā ar ārzemēs dzīvojošiem. ELKS noteikti ir otra lielākā tautiešu akcija pēc valodas referendumā 2012. gadā. Tas daudziem Latvijā un arī ārpusē liks atvērt acis. Ļoti labi, ka svētkus līdz ar mums izdzīvoja tik daudzi Latvijas mūziķi, arī virsdiriģenti Romāns Vanags, Agita Ikauniece, Kaspars Adamsons. Viņi viedokli Latvijā ieklausās, un cerams, ka vismaz viņi ir izpratuši mūsu centienus.

Paldies visiem, kuŗi iesaistījās ELKS veidošanā! Milzīgs paldies finānciāļiem atbalstītājiem, kuŗu vidū ir LR Ārlietu ministrija, Anglijas Daugavas Vanagu fonds, Latviešu kopība Vācijā un Daugavas Vanagi Vācijā, pastarpināti arī PBLA un ar izdevumu – LNPZ Zviedrijas latviešu apvienība. Informātīvo atbalstu sniedza žurnāls – nedēļraksts IR, kā arī *Brīvā Latvija*. Starp citu, BL bija vienīgā šajos svētkos akreditētā latviešu avīze (Sic! – Red.). Latvijas Radio un TV atspoguļoja svētku norisi Tēvzemē. Lielo darbu veicēji – Inguna Grietiņa izveidoja Māksliniecisko padomi, Lilija Zobens izstrādāja koŗu repertuāru, Inese *El Tawil* un Andra Baltmane salika dejas, Andra arī sarakstīja scēnāriju lielkoncertam. Ļoti lielu pienesumu deva Ilmārs Millers, kuŗa pārziņā bija mājaspļa un koŗu sagatavo-

Aldis Austers

Skatītāju pulkā no kreisās: LR vēstniece Eiropas Padomē Ilze Juhansone, Valdis Dombrovskis un Egils Levits ar kundzi

šanas jautājumi. Un, protams, Antuāns Fransuā un Katlīna Vandrīse, kuŗi paveica milzīgu darbu, saskaņojot svētkus ar pašvaldību, organizējot tehniskās lietas un populārizējot ELKS Beļģijā. Galu galā, arī Latviešu biedrība Beļģijā izdarīja to, kas bija gaidīts, proti, nodrošināja ELKS juridisko “jumtu”. Arī Lauras Šmidebergas pienesums bija ļoti nozīmīgs, plānojot lielkoncerta norisi, koordinējot folkloristus un paveicot dažādus citus darbus. Ne mazāk liels paldies sakāms arī brīvprātīgo koman-

dai, kuŗi, neraugoties uz pārgurumu, visas nedēļas garumā strādāja no agra rīta līdz ļoti vēlai naktij gan birojā, gan pie skatuves.”

Cik ilgs laiks pagāja no idejas līdz īstenojumam?

Divarpus gadi. 2012. gada rudenī uzrakstījām vēstuli LR Ārlietu ministrijai un Kultūras ministrijai ar priekšlikumu Eiropas prezidentūras izskaņā sarīkot šos svētkus. Pirmais gads aizritēja sarunās ar Latvijas valsts institūcijām par šo svētku koncepciju. Kad šo ziņu „palaidām

gaisā”, interese bija liela, arī no Latvijas Nacionālā Kultūras centra (LNKC) puses. Sākām plānot šos svētkus kā Eiropas latviešu dziesmu dienas Briselē ar Latvijas valdības fināncējumu un Eiropas latviešu koŗu un deju koŗu līdzdalību. Tad Latvijas valsts pusē domas mainījās, un mūsu ceļi pašķīrās, jo pēc 2013. gada Dziesmu svētkiem mūs sasniedza ziņa, ka LNKC vēlas šīs dziesmu dienas rīkot pats, iesaistot Latvijas profesionālos koŗus. Bet mūsu iecerēs bija rīkot tautas svētkus, kuŗos piedalīsies galvenokārt amatieŗu koŗi no diasporas, pieaicinot tikai pāris koŗu no Latvijas, lai kuplīnātu kopkoŗi. Tātad – uzsvars bija uz pašu, uz tautas iniciatīvu, 2014. gada pavasarī LNKC vispār atteicās piedalīties, paziņojot, ka visus spēkus vēlas veltīt Baltijas un Ziemeļvalstu dziesmu svētkiem, kā arī skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem Rīgā.

Mums savukārt vienmēr bijis nozīmīgi iesaistīt diasporas latviešus visos notikumos, kas saistīti ar Latviju. Un nepalaist garām Prezidentūru ar tās iespējām. Latvijā bieži vien nesaprot, ka tautieši ārzemēs emocionālāk un intensīvāk izjūt Latvijas veiksmes un neveiksmes, ka viņi grib lepoties un paust savu lepnumu par to, kas Latvijai vērtīgs. Pārņemām vadību, un 2014. gada maijā sākām darboties. Jāteic, “ugunsdzēsēju” režīmā, un ļoti centāmies nepieļaut kļūdas...

Bet skatītāji? Vai savās tāmēs bijāt paredzējuši ieņēmus no viņiem?

Uz nobeiguma lielkoncertu bija pārdotas 300 biļetes, vēl 100 vietas tika rezervētas dalībnieku līdzbraucējiem, kas arī daļēji maksāja izdevumus, tad vēl aicinātie viesi un žurnālisti. Svētku norises vietā bija 650 sēdvietas. Skatītāju kopskaitu lēšam ap 2,5 – 3 tūkstošiem. Un te attaisnojās mūsu lēmums, lielkoncertu rīkot ārpus telpām – jo kā gan mēs būtu pārliecinājuši latviešus, kur nu vēl beļģus! – maksāt par biļetēm uz kaut ko nezināmu un negaidītu?! Savukārt tie, kas nāca uz vai gar brīvības koncertu, palika un klausījās.

Rezultātā gan koncerta mērogu, gan koncepciju ar moto *Tradīcija jaunā veidolā* varam uzskatīt par izdevušos.

Kad un kur būs nākamie?

Nu, vēl jau nav šo svētku pu-tekli nosēdušies! Šobrīd ceram, ka saņemsim pozitīvu atbildi no Sabiedrības integrācijas fonda par naudas piešķirumu un izdosies līdz galam nokārtot visas mūsu finānciālās saistības. Runājot par nākamajiem – tie varētu notikt 2020. gadā Berlīnē. Kāpēc tieši tur? Jo arī Berlīne ir latviešu dzīvē vēsturiski iezīmīga vieta – 1968. gadā Rietumberlīnē notika 1. pasaules latviešu jaunatnes kongress, kuŗa delegātus PSRS spiediena rezultātā izraidīja un viņiem nācās pārcelties uz Hanoveri... Bet tas pagaidām ir tikai manis paša viedoklis.

Svētku virsdiriģente **Lilija Zobens:**

“Eiropas latviešu kultūras svētki ir beigušies, un tie izdevās labāk, nekā mēs varējām iedomāties. Svētku prieks, siltums un sajūsma paliks dalībnieku sirdīs vēl ilgi, līdz nākamajiem svētkiem, jo tādi noteikti būs! Bija daudz šaubu, vai svētki izdosies, bija šaubītāji, kas pat atteicās piedalīties, jo organizācija nebija viņiem pa prātam, un man jāatzīstas, ka pati šaubījos, vai lielkoncerts izdosies brīvā dabā, uz skatuves, kas Briseles centrā uzcelta par dārgu naudu. Tomēr, pateicoties Alžā Austeram neatlaidīgai pārliecībai, kas mūs visus aizrāva līdzī, pateicoties visiem dalībniekiem un koŗu vadītājiem, kas dalībniekus tik izcili sagatavoja, un īpaši pateicoties visiem brīvprātīgajiem, kas strādāja aizkulisēs, lai svētku praktiskā puse neklībotu, svētki ne tikai izdevās, bet veidoja jaunu posmu mūsu nacionālās kultūras ceļā.

Mani kā diriģenti ļoti iepriecināja koŗu labais sagatavotības līmenis un milzīgais dziedātprieks. Dalībniekiem bija sagādātas labas hosteļu guļamvietas Briseles centrā, lai varētu visas sarīkojumu vietas viegli sasniegt kājām. Man bija sajūta, ka visiem dziedātājiem ļoti patika koncertam izvēlētais repertuārs. Un dejas! Kā man kājas gribē-

(Nobeigums 13. lpp.)

Nekas nemainīsies pat tad, ja mainīsies valdība

Žurnālistes Sallijas Benfeldes sarunas turpinājums ar sociologu Aigaru Freimani

Pēc Prezidenta vēlēšanām daudzi sacīja, ka sabiedrība sāks mosties par spīti tam, ka paši nevarēja vēlēt un ka turpmāk cilvēki būs aizvien aktīvāki, aizvien vairāk centīsies ietekmēt politikus. Vai jūs arī esat optimists un domājat, ka sabiedrība kļūs aktīvāka?

Nē, es neesmu tāds optimists, drīzāk otrādi. Mēs ātri aizmirstam salīdzinoši nesenu politiskos notikumus, emociju limeni un to izpausmes. Man šķiet, ka, retrospektīvi skatoties, 1993. gadā ievēlot Ulmani, tā šķita gandrīz vai formalitāte Zemnieku savienības un *Latvijas ceļa* koalīcijas izveidošanas labad – Gunāru Meierovicu apmainīja pret Gunti Ulmani. Koalīcijas jautājums no jauna nospēlēja izšķirošo lomu, kad 1999. gadā tika ievēlta Vaira Viķe-Freiberga. Andris Šķēle gribēja gāzt Viļa Krištopana valdību, tādēļ vēlēšanu gaitā bija tie bezgalīgie Gorbuņova, Birkava “uzmetieni”, līdz parādījās Vaira Viķe-Freiberga. Krištopana valdība krita gandrīz uzreiz pēc tam. Valdis Zatlers lielā mērā parādījās kā Andra Šķēles patvaļa. Kā Prezidenta amata kandidāti tika nosaukti vairāki visnotaļ nopietni cilvēki, tika radīta sajūta, ka viņi ir reāli kandidāti, lai gan līdz galam neviens tā īsti tam nenoticēja. Tad pēkšņi parādījās Zatlers, un, manuprāt, emociju limenis toreiz bija visaugstākais. Bija Endziņa piekritēji pret Zatlera piekritējiem. Labi, tie bija organizēti mītiņi, bet “ielas” līdzdalības efekts bija daudz lielāks, redzamāks, bija sajūta, ka kaut kas notiek. Arī pirmajā preses konferencē ar

Zatleru bija īsti emociju sprādzieni. Tas jau ir aizmirsts. Andris Bērziņš tika ievēlēts diezgan drūmā gaisotnē, visi saprata, ka Zatlers netiks otrreiz ievēlēts, tā notika, un tas bija kā sveiciens par Saeimas atlaišanu. Bērziņu ievēlēja, pie Saeimas cilvēki paklaigāja, bet nekā nenotika. Šoreiz viss notika sociālajos tīklos, tā ir šodienas realitāte. Tur visi arī izlādējās – spiediens bija, tvaiks arī, bet uz ielas bija miers, ja neskaita nelielu fanātisku Levita atbalstītāju pulciņu pie Saeimas vēlēšanu dienā. Katrā ziņā viss notika mierīgākās noskaņās nekā ar Bērziņu vai Zatleru.

Neatkarīgi no tā, ko dara vai saka cilvēki, politiķi vienmēr darbojas vienādi?

Kas nosaka deputātiem vajadzību ievēlēt kādu no Prezidenta amata kandidātiem? Varbūt ir kāds labāks kandidāts, varbūt ir kaut kādas savstarpējās vienošanās, varbūt var apmainīt savu balsi pret amatu vai atbalstu kādā jautājumā – it īpaši tas parasti attiecas uz opozīcijas deputātu balsim. Politika vienmēr ir turgus, ko mēdz saukt par kompromisu. Šogad viens no ļoti spēcīgiem iemesliem deputātiem bija pabeigt 3. jūnija dienu ar ievēlētu Valsts prezidentu, jo bija sajūta, ka ir daudz neizdarītā un sabiedrība nav pārāk apmierināta par esošo situāciju. Tātad jāizdara vismaz tas, ko varam izdarīt tagad. Manuprāt, šī motīvācija bija spēcīgāka nekā citās Prezidenta ievēlēšanas reizēs.

Tātad tās ir illūzijas, ka Prezidenta vēlēšanas ir atmodinājušas pilsonisko sabiedrību?

Tās ir illūzijas, pilsoniskā sa-

biedrība ir tāda, kāda tā ir. Tā nekad nav gājusi gulēt, bet tā arī vienmēr ir dzīvojuši savu dzīvi. Protams, tā ir mainījusies, nav vairs tāda, kāda bija PSRS laikos. Esmu pārliecināts, ka arī toreiz mums bija pilsoniskā sabiedrība – gan specifiska un īpatnēja, tā vairāk darbojās tā dēvētajā pelēkā zonā. Toreiz darbojās pazišanās jeb t.s. blatu sistēma – deficitu preču un pakalpojumu sadales sistēma, kurā visu laiku visos līmeņos notika apmaiņa. Resursi bija vienam, kaut kādi resursi bija otram, un notika dalīšanās ar šiem resursiem, apmaiņa, ignorējot vispārējās vienlīdzības uzstādījumus. Tā bija ļoti dzīvelīga, korporatīva sistēma, kas darbojās bez lieliem zaudējumiem. Mainoties laikiem, sākoties kapitalismam, daļa no šīs sistēmas mainījās un pielāgojās situācijai, mainījās paudzes. Mūsu pilsoniskā sabiedrība nav pilnvērtīga tās klasiskajā izpratnē, kā to saprot Rietumos. Mūsos vēl ir padomju pēgarša. Mūsu pilsoniskā sabiedrība reizēm iziet ielās, bet vispār nav pārāk motivēta to darīt, jo laikam saprot, ka izpausmes ielās ir savu resursu šķiešana. Tā noteikti nav ļoti politiskajām partijām, ir mainīga, joprojām atrodas pārejas stadijā. Teikt, ka pilsoniskā sabiedrība sāk pamosties... kas par to liecina? Zvani uz radio un televīzijas raidījumiem, kas vairāk bija par Egilu Levitu? Socioloģiskajās aptaujās populārāks bija Mārtiņš Bondars. Jā, viens labums tam bija – situācija ar Bondaru pierādīja, ka reklāmas kampaņas jebkurai zemas lojalitātes jeb lētai precei strādā ļoti

efektīvi. Tā teikt, zaudētājs nebūs neviens – ne pārdevējs, ne pircējs. Pircējs, pērkot šo zemas lojalitātes preci, jutīsies labi, jo pie kaut kā tiek gandrīz par velti, tādēļ vilšanās nebūs liela, ja prece būs nederīga. Līdzīgi bija ar Bondaru, un es domāju, ka viņš personīgi bija ieguvējs – galu galā zemas lojalitātes prece parādījās tikai atbildēs uz jautājumiem, bet kopumā viņš izskatījās glits, ar ambīcijām un it kā ar ļoti stingru nostāju. Visā tajā bija kaut kas komisks, bet, par laimi, nebija nekā traģiska.

Tātad Prezidenta vēlēšanas politisko spēku samēru Latvijā neko nav mainījušas. Kādēļ tagad tiek runāts par valdības maiņu rudenī? Koalīcijai ir 61 balss, bet par citu valdību runā arī Vienotības partijas un frakcijas vadītāja Solvita Āboltiņa.

Man ir sajūta, ka šobrīd tiek meklēts iegants jaunas valdības veidošanai. Ne tikai Āboltiņa, arī vairāki citi *Vienotības* deputāti Saeimā domā, ka valdība ir jāmaina un tiks mainīta – esmu pats no viņiem to dzirdējis. Uz jautājumu, kādēļ valdība jāmaina, atbilde ir: “Visiem ir apnicis, ka nekā nenotiek.” Protams, šī fraze neko neizsaka, jo patiesībā nekā nenotiek jau pietiekami ilgu laiku. Ir tāda slidēšana ar vieglu pozitīvu izaugsmi. Gadu gadiem tiek runāts par reformām izglītībā un veselības aprūpē, apjausma par problēmām it kā ir, bet nav rīcības. Esošā valdība ir savstarpēji izdabājušo kompromisu valdība. Vienīgā reize, kad bija sajūta, ka viss tūlīt uzies gaisā, bija labklājības ministra

Ulda Auguļa riskantā nostāja pensiju jautājumā, kad viņš publiski paziņoja par pensiju pieaugumu. Patiesībā naudu tam atrast nav iespējams, tas bija tīrais populisms. Tobrīd viņa pusē nostājās Ministru prezidente Laimdota Straujuma. Nezinu, vai viņa nesaprata, ko tas budžetam nozīmētu, vai arī gribēja izdabāt vienam no koalīcijas partneriem. Otra problēma ir “vēlmju budžets”, kas ir tuvu miljardam un kuŗu nekādi nevar īstenot. Skaidrs, ka kautiņš par nākamā gada budžetu būs pietiekami nežēlīgs. Viens no veidiem, kā tikt ārā no tādas situācijas, kad nav iespējams izpildīt vēlētajiem sasolīto, ir mainīt valdību. Varētu mainīt ministrus un partiju atbildības jomas – piemēram, *zaļzemnieki* vienmēr ir sapņojuši par Satiksmes ministriju un *Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju*. Valdība tiktu “sakrauta”, kauliņi sakristu citās „ligzdinās”, bet nekā pēc būtības nemainītos. Jāatceras arī, ka *Vienotībai* ir lielas iekšējās pretrunas un problēmas. Valdības maiņa un, piemēram, premjera krēsls Solvītai Āboltiņai. Tāda izvēle varētu notikt ne jau tādēļ, ka Āboltiņa būtu kompetentāka, bet tā būtu gan viņas politiskā iespēja atjaunot savu reputāciju, vairāk saliedēt partiju. Turklāt viņas nenoliedzamais politiskais talants neredzamā veidā labi iespējams opozīciju varētu palīdzēt noturēt valdību stingrākos rāmjos. Protams, laiks rādis, kas un kā notiks, bet nekā pašlaik nemainīsies.

Eiropas latvieši daudzina savu mantojumu

(Turpināts no 12. lpp.)

ja cilāties līdzī dejotāju aizrautīgajiem soļiem un lēcieniem, “Raxtu Raxtu” fantastiskā pavadījumā! Protams, bija savas problēmas, bet kuŗš lielāks sarīkojums iztiek bez tām?! Bet tos sīkus atsvēr sajūsmā, prieks, lepnums, tā draudzība un mīlestība, ko mēs visi izjutām svētku dienās Briselē.

ELKS pierādīja, ka latviešiem, kas dzīvo Eiropā ārpus Latvijas, šādi svētki ir nepieciešami, lai apliecinātu savu nacionālo piederību; mēs šogad Jānos atjaunojām Eiropas Latviešu Dziesmu svētku tradīciju un pierādījām, ka mēs to varam, spējam un gribam. Vispārējie Latvijas dziesmu un deju svētki ir fenomēns, par kuŗu mēs visi varam lepoties un kuŗos mēs ar prieku un gandarījumu piedalāmies, bet piecu gadu atstarpe mūsu kuŗiem, deju kopām, folkloras grupām un citiem māksliniecišķiem ansambļiem ir par garu. Es ļoti ceru, ka varēsīm izveidot pastāvīgu māksliniecišķu padomi, kas sadarbosies ar Latvijas institūcijām, lai varētu rīkot šādus svētkus atkārtoti un tos saskaņotu ar svētkiem Latvijā.

Ka šādi svētki tiešām ir ne-

Kopkori diriģē Lilija Zobens, soliste Andra Zobens-East

pieciešami tiem latviešiem, kas tagad dzīvo un strādā ārpus Latvijas, liecina ne tikai dalībnieku un skatītāju priecīgās sejas, siltie apkampieni pēc lielkoncerta un lustīgā ligošana ilgi pēc koncerta

beigām, bet arī liecības, ko dzirdēju no daudziem, daudziem dalībniekiem: “Šie svētki bija priekš mums, tie bija mūsu svētki”; “Kad un kur rīkosim nākamos Eiropas latviešu kultūras svētkus?!” Un

manu sirdi visvairāk iepriecina dzirdētais – “tagad gribas braukt atpakaļ uz Latviju dzīvot”. Lai Latvijas ministrijas un ministri ieklausas, ko viņu pavalstnieki saka: patiešām mūsu latviešu va-

loda un kultūra jāatbalsta arī ārpus Latvijas, jo tā mūs visus vieno, lai kuŗā pasaules malā mēs atrastos, un ir tā, kas atvedis mūs atpakaļ mūsu istajās mājās.”

ROMĀNS TURPINĀJUMOS

PĒTERIS
AIGARS

(Turpināts no Nr. 23)

Vanda iegriezās mazā Oksfordas ielas kafejnīcā, nosēdās vientulīgi stūrī, pasūtīnāja melnu kafiju un pirms mājās braukšanas vēl pārdomāja visus šī vakara notikumus. Viņai nebija bail, ka lords Vinsents uztrauksies, ka bija aizgājusi neatvadījusi. Viņš vispār par pieklājības normām neuztraucās, jo pats tās reti ievēroja. Un tā sabiedrība, no kuras bija tikko izbēgusi... Un tomēr, arī tur bija melnmataināis dejotājs. Viņa vārds bija Jevgeņijs... Uzvārds Vandai jau bija aizmirsies.

Vanda izņēma no krūšu izgriezuma zīmīti. Mierīgā rokrakstā, ieslēpiem, vienādiem burtiem sieviete rakstīja:

“Varbūt šī vēstule tev būs kā vēsts no viņpasauls, bet esmu vēl dzīva. Nevaicā, kā tas bija iespējams, ka vēl elpoju. Tas arī viss, ko esmu saglabājusi šajos gados. Es vēl elpoju, šovasar pēc piecpadsmit gadiem biju atkal pirmo reizi pilsētā, kur apmeklējam skolu. Pavadiju tur divas nedēļas un stāigāju kā pa kapsētu. Laiks ir aizmēzis visus tuvos un mīļos cilvēkus. Nami un ielas ir palikuši, bet cilvēku vairs nav. Nav vairs neviena no tiem, ar kuriem kopā augām, sapņojām, priecājāmies. Biju pilsētā, kur ir mana dzimtene, bet kur vairs nav ne vēsts no dzimtenes. Pat vistālākā izdzīvē nebija tik smaga vientulības sajūta kā tur. Vissliktākos, nabadzīgākos apstākļos saglabāju kaut kādas cerības. Pēc tam, kad biju Kauņā, man vairs nav cerību. Mūsu paudze ir izdeldēta, iznīcināta. Esmu palikusi viena, varbūt vēl ir kāda vai kāds, kas nav laikus

nomiruši? Man ir tikai trīsdesmit pieci gadi, bet brīžam tāda sajūta, ka būtu sešdesmit. Mans gars ir noguris...

Ilgi gaidīju dienu, kad varēšu staigāt atkal pa tām pašām ielām, kur kādreiz skanēja mūsu soļi un balsis. Bet šis brauciens bija mana visrūgtākā vilšanās.

Mums ir nolaupīta ne vien brīvība un neatkarība, mums ir atņemtas pat vietas un lietas, pie kurām kavēties atmiņās. Es nekad nebiju jutusies tik nabaga, kā pēc tam, kad atgriezos Noriļskā.

Nezinu, kā tev klājas svešā zemē, es pat nezinu, vai tu esi dzīva, bet ja tev laimējas šo vēstuli lasīt, tad aizdedzini sveci un pakavēties pie manis. Aiz tūkstoš kilometru tālumiem atkal tevi jūtīšu, zināšu, ka tu domā par mani... Man nav neviena tuva cilvēka, mēģināju kādu atrast šejieniešu vidū, bet te nav cilvēku, tikai mehānismi, dzīvi roboti... Ko man iesākt ar tādu?”

Vanda lasīja, un pēkšņi viņai acis sariesās asaras. Viņa izslaucīja acis, bet asaras riesās no jauna, ritēja un ritēja. Studente vienā malā izdzēra pasūtīnāto kafiju un izgāja uz ielas. Viņas miesa un dvēsele sala, un viņa nezināja, pie kura ugunsкура šovakar sildīties.

KĀZU ZVAIGZNE

Slona laukums Londonā ir kā ovāls ritenis. Tā centru veido Kanādas kļāvām apstādīts un betona plāksnēm izlikts taisnstūris ar bronzas jaunavu, kura no romiešu vāzes lej ūdens strūklku baseinā sev pie kājām. Uz visām debesu pusēm no laukuma sniedzas septiņas ielas un ieliņas. Ķēniņa ceļš

ved uz Celsiju, Londonas mākslinieku rajonu, Slona iela taisni aizstiepjas Haidparka virzienā, Slona ielas pagarinājums dienvidos dodas uz Tēzmas pusi. Bez tam no laukuma sākas vēl četras mazākas ieliņas. Vienā no tām, kas nosaukta par Slona dārzu, kādas latviešu mājas piektā stāva mansardā bija noliktas Imanta Liepas un Baibas Bebrupes kāzas.

Līgava atnāca no kafejnīcas pietvīkusi un nogurusi. Viss likās tik sāpīgi neparasts – sasteigtās kāzas, negribētais mielasts, līgavas tērps, puķes un tik bezcerīgas rudens skumjas, skumjas par kaut ko vārdos neietveramu, nesaglabājamu, asarās neizraudamu. Kaut visu to varētu atlikt: šis laulības, šo šķiršanos. Iesākt dienas un nedēļas skaitīt no pavasara, vismaz no vasaras, kad visos ielu stūros rozēs, kad dūmakainā Londonas debess liekas zila un laipna.

Bet otrā istabā jau gaidīja Imants, studenta vāmzi apmainījis pret tumšpelēku uzvalku. Baiba, acis slaukot, aizgūtnēm pārģērbās krējuma krāsas tērpā ar dziļu izgriezumu, ko pati bija gatavojusi kāzām. Tās bija paredzētas tikai janvāri, bet nu Imants taisījās prom. Varbūt tas bija tikai mazs aizspriedums, nenozīmīgs iestādījums divu cilvēku dzīvē, bet Baibai šķita, ka salaulājoties viņa Imantu piesaistīs sev ciešāk...

Sakārtojusi matas pie spoģuļa, vēlreiz nosusinājusi acis, viņa paņēma rokās trīs dzeltenas rozes un devās otrā istabā, lai nostātos līdzās līgavainim pie balti klātā galdiņa, uz kura stāvēja Bibeles ar zelta krustu vākā un koka svečturī dega divas sveces. Baiba saskatījās ar Imantu, viņas acis bija lūgums

Atkusnis sākās oktobrī

un pārmetums. Līgavainis pats arī likās samulsis, neveikls. Viņi abi labprāt nekāptu šai ātrvilcienā, kas posās aizauļot, bet laiks negaidīja, pulkstenis steidzās.

Sveces jau dega, to gaisma zemo istabiņu piepildīja ar divainu puskrēslu. Uz slīpām sienām ēnojās kāznieku siluēti.

Aiz galda, melnā talārā tērpies, stāvēja jaunais mācītājs Vitauts

Daiga. Viņš tikko bija beidzis teoloģijas fakultāti Oksfordā, pilns augstskolā mantota ideālisma un ticības cilvēku labiem nodomiem. Mācītāja šaurā, kalsnā seja šķita bāla, bet nopietnajās acīs zem kuplajām uzacīm tvērās neizteikts spēks. Viņš bija Imanta skolas biedrs, jauns Dieva meklētājs, ne rakstu mācītājs.

(Turpinājums sekos)

ĒRIKS
JĒKABSONS

(Turpināts no Nr. 23)

1919. gada 3. decembrī lūgumu Sanitārajai pārvaldei pieņemt darbā Ventspils garnizonā lūdza rīdziniece, žēlsirdīgā māsa N. Džonsone (dienestā no pasauls kara sākuma, bijusi arī frontē), 30. decembrī – Ventspils Sarkanā Krusta slimnīcā strādājošā Marija Salmiņa-Porniece (10. semestra medicīnas studente, no 1913. gada studējusi Pēterburgas Sieviešu medicīnas institūtā, 1915. gadā strādājusi kā māsa lazaretē pie institūta, no 1916. gada – Latviešu Bēgļu apgādības komitejas Sanitārajā nodaļā Rīgā, bijusi ārsta vietas izpildītāja, 1918. gadā – ārste Strādnieku sociālās apdrošināšanas kases fabrikas “Got” pirmās palīdzības punktā Petrogradā), 1920. gada 1. februārī – māsa Elizabete Ābelīte (beigusi Rogenska žēlsirdīgo māsu kursus Maskavā, no 1915. gada Viskrievijas Zemstū savienības iestādēs,

no 1919. gada februārī – Jelgavas pilsētas slimnīcā).

Lūgumi turpināja ienākt arī pēc Neatkarības kara nobeiguma. Piemēram, 1920. gada 26. augustā Sanitārajai pārvaldei pieņemt dienestā “vienā no lazaretēm” lūdza māsa Elīna Ozoliņa (1915. gadā Petrogradā beigusi Zaļecovas 2 mēnešu kursus, strādājusi 5., no 1917. gada – 273. pilsētas lazaretē Petrogradā, bet 1919. – 1920. gada jūlijā “rekovalēcentu” (atveseļojošos karavīru) lazaretē Samārā (kā mobilizēta). “Atsauksmes par savu darbību nevaru uzrādīt, jo tās man bija jāiznīcina, tāpēc ka Samārā biju mobilizēta, un samāru atstāju, nedabūjusi atļauju no Sarkano Sanitārās nodaļas.” Savukārt 1920. gada 17. septembrī darbā ar lipīgo slimību slimniekiem lūdza pieņemt igauniete, Latvijas pilsonē – pieredzējusi māsa, 40 gadus vecā Helēna Kupkina, beigusi divgadīgos māsu kursus Pēterburgā, ar 10 gadu

Sievietes un bruņotie spēki Latvijas Neatkarības kara laikā 1919.–1920. gadā

praksi (tai skaitā – cīņā pret izsitumu tīfu, kuŗu kara laikā bija izslimojusi pati), kara laikā bijusi pilsētu savienības hospitāļa Rīgā vecākā māsa. Viņa rakstīja, ka pārvalda krievu, igauņu un daļēji – latviešu valodu, 1919. gadā tikusi aicināta darbā Kara sanitārajā pārvaldē, bet tolaik nav varējusi atstāt Rīgu, tāpēc atteikusies. Pamatojums vēlmei iestāties – grūtais materiālais stāvoklis.

Mobilizācija un atvaļināšana.

1920. gada vasarā tika pieņemts lēmums uzskatīt armijā strādājošās Sarkanā Krusta žēlsirdīgās māsas par mobilizētām karadienestā, turklāt 9. jūnijā tika noteikts arī algu lielums, tās nedaudz palielinot, sākot ar 1. jūniju: vecākajām māsām tā tika noteikta 350, māsām – 300 Latvijas rubļu apjomā mēnesī. Pēc tam sekoja dienestā jau esošo māsu formāla “mobilizācija”. 1920. gada 25. jūnijā armijas

sanitārpriekšnieks izdeva pavēli, saskaņā ar kuru tika mobilizētas (“skaitīt kā mobilizētas”) 29 Sarkanā Krusta māsas Latvijas kara slimnīcā Rīgā – Alvine Šmite, Elfrīda Kluere, Lilija Bērziņa, Hermīne Bensone, Marija Bičule, Hermīne Breģe, Lidija Elksne, Elizabete Grasmane, Elizabete Jomerte, Elizabete Kreicberga, Hortenzija Lāce, Alise Liekne, Natālija Leikarte, Amālija Neilande, Eiženija Pedere, Olga Pliskava, Alma Purviņa, Emīlija Reine, Olga Šūberga, Aleksandra Šivorakina, Aleksandra Sergejeva, Hermīne Skulte, Dora Sņikere, Veronika Stepane, Helēna Tomašūna, Helena Vaitkuna, Tija Dalbiņa, 28. jūlijā – vēl 6 māsas (Liepājas garnizona lazaretē) – Olga Venska, Lidija Buivida, Emīlija Bāriņa, Alma Ostniece, Elizabete Neilande, Ksavērija Adlere, Daugavpils garnizona lazaretē – Jūlija Fitinghofa, Hildegarda Stempele, Herta Zorgenfreija, Margarete Finka,

Emma Vernere (nedaudz vēlāk šīs bijušās Vācu zemessargu lazaretē māsas tika pārceltas uz Ludzas garnizona lazaretē), 14. augustā (Armijas sanitārajā vilcienā) – Marija Siliņa, Lūcija Pavasara, Emīlija Janse, Ella Imbratē, Daugavpils garnizona lazaretē – Veronika Eka, Paula Metuzāla, Vidzemes divīzijas lazaretē – Marija Lūse, Doroteja Grabže, Matilde Kristapsonē (visas – skaitot no 7. augusta, attiecīgi raporti iesniegti 29. jūlijā, Armijas Saimniecības pārvaldē – māsa Anna Vilka, skaitot dienestā no 7. augusta, Daugavpils garnizona lazaretē (raporti iesniegti 10. augustā) – Ņina Petrova, Lija Beķere, Olga Karpova, 2. oktobrī Latvijas kara slimnīcā – Ella Krastiņa, Auguste Dabre, māsas-masētājas Eba Krēmane un Alvine Spunde, 23. oktobrī (kā mobilizēta 1. oktobrī) – Emīlija Briģeniece.

(Turpinājums sekos)

NO LATVIJAS SKOLĒNU SACERĒJUMIEM

Rūdis Rūdolfs Černaglazovs
11 gadi, 4. klase, 165. Tīrzas mazpulks

STĀSTS PAR BĒRNIEM SIBIRIJĀ

Mana skolotāja rāda man divas ļoti senas fotografijas. Tā ir Krūmiņu ģimene Smiltenes novadā pirms 75 gadiem. Zīgam mugurā sēž desmitgadīgā Ieva Skaidrīte ar saviem brāļiem. Juris ir vecākais brālis, bet Ansis vēl pavisam maziņš. Viņš tikko noturas zirgā, kaut gan Sirmītis ir pavisam rāms un mierīgs. Man pašreiz ir 11 gadi, un es tāpat dzīvoju laukos. Man gan nav zirga, tikai suns. Taču man ir tikpat jauki kā Ieviņai ar brāļiem un zirgu. Jautāju skolotājai, kāpēc viņa man rāda šo fotografiju. Skolotāja parāda vēl vienu fotografiju. Tajā ir visa Krūmiņu ģimene.

Stāsts ir ļoti sāpīgs, neparasts, par stipriem cilvēkiem. Par Ievu Skaidrīti Krūmiņu, to pašu Ieviņu, kas sēž zirga mugurā. Tikai tagad viņai jau 84 gadi, pavisam sirma, roku pirksti savilkti mezglos kā koka saknes. Tas sāpīgais stāsts ir par deviņu gadu briesmīgo dzīvi Sibīrijā. Uz Sibīriju Ieviņu un brāļus aizveda divas reizes. Skolotāja man skaidro, ko nozīmē cilvēku aizvešana uz Sibīriju. Ir grūti to saprast, bet

es cenšos iedomāties, kas toreiz notika. Ieviņas mamma tāpat kā mūsu skolotāja ir mazpulka vadītāja. Ieviņas tētis – policists, kuŗu aizvešanas laikā nošķīra no ģimenes. Viņš pazuda bez vēsts. Es drošinu sevi, ka man ir labi, jo mans tētis ir tepat blakus, arī skolotājs. Ievai ir palikusi tikai bildīte, kur visi pieci ģimenes locekļi ir kopā. Skolotāja saka – bildīte un daudz sāpīgu atmiņu par pārdzīvoto. Tā ir tik daudz, ka sanāktu bieza grāmata ar daudzām nodaļām. Par gaŗo ceļu uz Sibīriju vagonos ar restēm, kad Ieviņai 10 gadi. Tajos cilvēki arī nomira, piedzima mazi bērniņi. Nevienš nezināja, uz kurieni tiek vesti, kas notiks. Par badu, kad ēdāmo meklēja taigā – ogas, balandas, nātres. Katru dienu tika izvārīts spainis nātru zupas. No tās bija jāpaēd.

Kāpēc jāliek ciest bērniem un viņu mammām, tēviem? Par bailēm no lielās upes, taigas, kas ir mežs ar milzīgiem kokiem. No negaisa, kad zibens pāršķēļ lielu priedi un iesper tieši būdiņas krāsni. Par to, ka jāsargā uguns, lai vienmēr degtu savāktie koki. Citādi nebūs uguns, jo sērķociņu nav. Es jau tagad protu ieraust ogles zem pelniem, lai saglabā-

tu uguni. To man tētis iemācīja, kad maksķerējām zivis. Vēl daudz būtu jāstāsta. Gan par aukstumu, gan iešanu uz āliņģi upē ziemā pēc ūdens, gan par knišļu kodumiem. Tagad es zinu daudz vairāk nekā mani klasesbiedri. Visu to izstāstīt nav viegli, jo man ir ļoti žēl Ieviņas un viņas brāļu. Skolotāja saka, lai es vienmēr atceros Ieviņas ģimeni. Viņi ir tik stipri cilvēki, kas daudz cietuši, bet ļoti mil savu Dzimteni Latviju. Tikai ļaunās varas nodarījumus nedrīkst piedot un aizmirst.

Katrina Kalvīte

Astoņi gadi, 1. klase Tīrzas pamatskola

JŪNIJA RĪTS

Ir agrs rīts. Es pamostos. Esmu Katrīna, mācos 1. klasē. Tikko ir sācies vasaras brīvlaiks. Dzirdu, kā sarunājas mamma ar manu vecmammu par viņas draudzeni, kuŗa esot aizvesta uz citu zemi. Man ir bail. Skrienu pie mammas, ieraušos klēpī un jautāju – vai arī mani var aizvest uz citu zemi? Vecmamma saka: “Ir izlaidumu laiks, bet ir bērni pagātnē, kuŗiem nebija svētku, jo viņus 1941. gadā (kad man pašai bija tikai 2 gadi) aizveda uz tālām

zemēm.” Vecmamma man pastāsta par skolotāju Ievu Skaidrīti Krūmiņu, pie kuŗas ciemos reiz viņu aizvedām.

Ievas Skaidrītes Krūmiņas mamma bija skolotāja un mazpulka vadītāja, tāpat kā mana mamma. Ievai bija divi brāļi. Tētis strādāja par policistu. Jūnijā rītā mājās ienāca sveši cilvēki. Lika viņiem saģērbties, iekāpt smagajā mašīnā. Tad aizveda uz vilciena vagonu. Viņi brauca mēnesi. Beidzot bija Sibīrijā, kur meklēja tēti, bet vairs nesatika nekad. Kopā ar trim ģimenēm dzīvoja vienā istabā. Ievas ģimene mēģināja atrast ēdāmo. Ieva lasīja nātres un balandas, kuŗas visa ģimene ēda. Es pati gan nevarētu katru dienu ēst nātres. Mana māsa Zane dažreiz pavarī pagatavo nātru zupu.

Ievas ģimene gāja uz mežu maisos lasīt žaŗarus. Viņiem ļoti gribējās atpakaļ uz Latviju. Visu diennakti bija jākuŗina uguns, lai neizdzistu. Sērķociņu nebija. Ja uguns izdzisa, tad lūdzās kaimiņiem kvēlojošu ogli.

Mamma ar bērniem brauca uz citu vietu, jo uzzināja, ka tur vajag ganu. Visi ganīja govīs, par to viņiem deva drusku pienu.

Daudz lūdza Dieviņu.

Brāļi sāka ubagot. Reiz brālis atveda kaltētus maizes gabaliņus. Krūziņu vietā lietoja pie slieķēm atrastās tukšās konservu bundžas.

Ieva brāļa adresi pierakstīja uz bērza tāss. Es pati arī esmu mēģinājusi uzrakstīt savu vārdu Katrīna uz balķiem.

Ievas mamma pieņēma darbā. Viņa sāka kopt cūkas.

Ievas ģimenei pateica, ka bērni varēs braukt uz Latviju, mamma – ne. Mamma pierunāja viņus braukt. Es pati gan nevarētu dzīvot bez mammas, man ļoti gribētos mammu! Rīgā Ievai ar brāļiem atbrauca pretim krustmāte. Viņi daudz ēda. Bērni bija ļoti vāji – garām rokām un kājām un lieliem vēderiem kā zirnekļi.

Mamma atbēga uz Latviju. Viņu apcietināja un aizsūtīja atpakaļ. Pēc tam aizveda atkal visus trīs bērnus.

Tas ir slikti, ka bērniem bija jābrauc uz tālu zemi, kur jāēd nātres, jāubago un jāsalst. Sibīrijā Ansis, Ieva un Juris bija izsūtījumā kopā deviņus gadus, ieskaitot gaŗo ceļu. Tik briesmīgi izturējās padomju vara pret cilvēkiem, kuŗus uzskatīja par ienaidniekiem. Viņi nebija ienaidnieki nevienam un nekad.

“Es ļoti gribu ticēt”

Konstantīna Pupura runa konferencē „1941. gada 14. jūnija piemiņai” š. g. 14. jūnijā Rīgā

Šodien godinām visus tos mūsu Latvijas cilvēkus, kas izgājuši cauri Sibīrijas trimdai un koncentrācijas nometnēm. Mēs pieminam visus tos, kuŗiem nebija lemts atgriezties dzimtenē, un arī tos, kas pēc atgriešanās tā arī nesagaidīja to brīdi, kad virs Latvijas atkal sāka plīvot mūsu sarkanbaltsarkanais karogs.

Bet mums visiem Dievs ir devis to laimi piedzīvot Latviju, kuŗā Latvijas ģerbonis un sarkanbaltsarkanais karogs ir kļuvis par pašsaprotamu, par ikdienu. Šodien, lai izkārtu mūsu karogu vai izietu ar to ielās, cilvēkam no uztraukuma sirds kā traka nesitas, vairs nedreb rokas un ceļgali nepaliek auksti un stīvi. Un tas ir labi, ka par sarkanbaltsarkanā karoga glabāšanu vairs nav jāšēž lēģerī, ka par tā publisku pacelšanu nedraud izsūtīšana trimdā. Tas ir labi, bet vēl pirms 26 gadiem tā nebija. Sarkanbaltsarkanā karoga pacelšana komunistu laikā daudziem šķita bezjēdzīga un nevienam nevajadzīga rīcība. Un tomēr tas bija atklāts un drosmīgs protests pret pastāvošo varu, ideoloģiju, pret okupāciju. Tas bija izaicinājums visai tai sistēmai, kas apspieda latviešu un citu tautu ilgas un cerības pēc savas brīvības un nacionālās neatkarības. Katru reizi, kad kāds nezināms drosmnieks pacēla latvju sarkanbaltsarkano karogu, komunistu varas organi trakvoja nīknumā un bezspēcībā, un ikvienā Latvijā patriotā tas tikai veicināja nacionālo pašapziņu un stiprināja ticību neatkarībai. Pats galvenais – tas deva vēl lielāku stimulu uz konkrētu rīcību, lai taisnība beidzot uzva-

Konstantīns Pupurs

rētu un mūsu visu brīvības diena pienāktu pēc iespējas ātrāk. (..)

Šodien, 2015. gada 14. jūnijā, vēlos pakavēties atmiņās par 1988. gada 14. jūniju. Toreiz man bija 22 gadi, studēju Latvijas Valsts universitatē, Vēstures fakultātē. Biju grupas *Helsinki-86* biedrs. Tas bija pirmais atklātais pretpadomju veidojums okupētajā Latvijā.

Man liktenis bija lēmis un pats Dievs bija devis tādu godu 1988. gada 14. jūnijā demonstrācijas priekšgalā iziet ar mūsu karogu cauri visai Rīgai no Brīvības pieminekļa līdz pat Brāļu kapiem. Jā, tā tas bija, un es vienmēr atceros, ka nekad nebūtu bijis tas pirmais atklātais karognesējs bez mūsu tautas atbalsta.

Doma iziet Rīgas ielās ar sarkanbaltsarkano karogu man un maniem biedriem radās divas nedēļas pirms 1988. gada 25. marta. Bet mūsu grupas bijušie politiēslodzītie mums, gados jaunākiem, paskaidroja, ka situācija vēl

nav nobriedusi un līdz ar to varas organi darīs visu, lai grupas biedrus laikus “izolētu”. Pat, ja brīnumainā kārtā kāds no grupas biedriem paspētu atritināt karogu, tad šīs dažas sekundes nebūtu tā vērtas, jo tauta to neredzēs. Šo cilvēku vārdi tik tiešām bija pravietiski. 25. martā, vēl pirms demonstrācijas, VDK darbinieki mani jau paņēma ciet.

Gaisotne tolaik krietni bija mainījusies. Uz ielas, sabiedriskajās vietās, skolās un visur citur, kur pulcējās lielas cilvēku grupas, bija jūtama latviešu savstarpējā vienotība, savstarpējā laipnība un atbalsts. Viss liecināja par to, ka mūsu sabiedrība ir nobriedusi sociālajām pārmaiņām un attiecīgā situācijā un brīdī aktīvi rikosies. Droši varēja just to, ka neatlaidīgi tuvojas **Latviešu tautas Trešā atmoda!**

Taču, neraugoties uz to, komunistu *spice* un republikas VDK mūsu nacionālajām krāsām tajā

dienā ne tikai bija nesagatavota, bet gluži otrādi – rīkojās pēc vecā scēnārija. Jau dažas dienas iepriekš bija anonīmi draudi man un manai mātei, telefona atvienošana, izsekošana un, beidzot, 14. jūnijā, aresta mēģinājumi. Bet acīmredzot tai dienai patiešām bija Dieva svētība. Karogu izdevās ne tikai pacelt un noturēt vismaz 15 minūtes, kā mēs plānojām, bet vēl labāk – iziet ar to cauri visai Rīgai no Brīvības pieminekļa līdz pat Brāļu kapiem.

Man ļoti bieži uzdod jautājumu, ko tu pārdzīvoji, kādas bija tavas emocijas, kad tu nesi karogu? Būšu atklāts – pirmo minūti, varbūt divas, kad turēju karoga kātu, no galvas līdz kājām pārklājos aukstiem sviedriem, rokas trīcēja, kājas kļuva stīvas. Bet šī sajūta bija tikai dažas minūtes. Tad pēkšņi emocijas pazuda, es konstatēju tikai faktus un darbojos pilnīgi automātiski pēc tām komandām, kas it kā ne no kurienes radās manā galvā! Stāvi šeit, pagriezies pa kreisi, atkal stāvi, ej uz priekšu! Vēl stāvēt ar karogu pie Brīvības pieminekļa, dzirdēju cilvēkus runājot, ak, Kungs, kas ar viņu tagad notiks, nabaga puisis, viņu tagad ietupinās uz ilgu laiku utt. Cilvēku acīs bija izlasāms viss: šausmas, cerības, prieks, izbrīns. Un asaras. Asaras acīs bija gandrīz visiem. Toties es biju kā bez jūtām, un visas tās emocijas mani it kā neskāra. Acīmredzot tam tā arī vajadzēja būt, jo, ja es pats kļūtu emocionāls, tajā dienā savu misiju es līdz galam neizpildītu. Gājiena beigās pie Mātes Latvijas tēla Brāļu kapos cilvēki metās ceļos un skūpstīja karogu... Lielākoties tie bija vīri

gados. Es kļuva emocionāls. Rokas sāka trīcēt un man pašam sāka ritēt asaras. Kāds man pačukstēja – tev vajag pazust, jo pie vārtiem jau gaida vairākas melnās VDK *volgas*. Es atbildēju, nē, jo cilvēki vēl stāv rindā, lai noskūpstītu karogu. Tā es nostāvēju vēl pusstundu. Nelielā apsardzībā ar visu karogu caur kapiem es nokļuvu savā toreizējā dzīvesvietā Sarkanādaugavā. Mamma ielēja man zupu, es paņēmu karoti, bet nevarēju to noturēt rokās, un pēc minūtes es atslēdzos. Pēc divām dienām mani arestēja. Vēl pēc trim dienām, kuŗas pavadīju mājas arestā, mani izsauca uz VDK, kur formāli atņēma PSRS pilsonību, tad pēc divām nedēļām es atstāju dzimteni, toreiz domādams, ka uz neatgriešanos...

Jau krietnu laiku vēlāk, būdams emigrācijā, es saņēmu no Latvijas vēstuli, ko rakstīja nepazīstams, gados vecs kungs. Atļausos nocītēt vienu rindkopu:

... es biju 1988. gadā 14. jūnijā pie Brīvības pieminekļa. Es redzēju Jūs ar mūsu svētumu, mūsu sarkanbaltsarkano karogu. Es domāju, ka es nekad nepiedzīvošu šo brīdi, bet šeit Jūs stāvat, manis un vairāku tūkstošu cilvēku priekšā! Visi šie nebrīves gadi nevarēja samaitāt mūsu jaunatni, un Jūs tam esat pierādījums. Sava vecuma dēļ es nevarēju jums sekot līdzī. Paldies jums par visu, jo es tagad beidzot varu mierīgi aiziet no šīs pasaules zinot to, ka mūsu Latvija reiz atkal būs brīva un tās nākotne būs drošās rokās.

Es ļoti gribu ticēt šim kungam, ka mūsu dzimtenes nākotne reiz atkal būs drošās rokās!

Jaunās Gaitas vasaras numurs

ZIŅAS ĪSUMĀ

JURIS ŽAGARIŅŠ

Astrīde Ivaska (1926-2015) ir dzejniece, kuŗas mūŗa darbs pelnījis visaugstākos apbalvojumus gan trimdas sabiedrībā, gan pēcpadomju Latvijā. Viņas darbs *Jaunās Gaitas* redkollēģijā (1962-1982) palīdzēja nostiprināt mūsu žurnālu kā latvieŗu kultūras gaismas bāku latvieŗiem visā pasaulē. Kopā ar savu dzīvesbiedru, igauņu dzejnieku, publicistu, *Books Abroad / World Literature Today* redaktoru Ivaru Ivasku viņa nenogurusi kultivēja sakarus ar rakstniekiem aiz Dzelzs aizkara, to vidū Vizmu Belševicu. Šai numurā viņas dzejoļu izlase, kā arī viena no *Jaunās Gaitas* dibinātājiem, Latvieŗu Okupācijas mūŗeŗa valdes priekšēŗa Valtera Nollendorfa dziesks veltījums aizgājēŗai veļu ceļā.

Literatūras un literatūras kritikas daļā Aināra Zelča romāna *Abrene 2002* fragments, Leona Briēŗa veiktais rumāņu buramdziesmu latviskojums un Rolfa Ekmaņa štāstījuma nobeigums par Māra Čaklā mūŗa darbu. San-

dis Laime liecina, ka raganas Latvijas ziemeļrietumos nodarbojuŗas ar vīrieŗu pavedināŗanu, noŗņaugŗanu un pat "nokutināŗanu". Svinot Raiņa un Aspāŗijas kopējo 150 gadu dzimŗanas jubileju, ŗai numurā publiskotas daŗas reti redzētas fotogrāfijas no jubilāŗu dzīves, kā arī Sarmas Muiŗnieces Liepiņas dzirkstoŗais apraksts par piemiņas "hepeningu" *Chihuahua* tukksneŗi Teksasā, DAUGAVA/TERLINGUA.

Mūŗikas daļā Ilze ŗarpovska-Liepiņa apraksta Bruno Skultes, Jāņa Kalniņa, Tālvaiŗa Œeniņa, Imanta Ramiņa un Lolitas Ritmanes komponētos darbus, kuŗus Rīgā un Cēŗis atskaņoja Jāzepa Vītola Latvijas Mūŗikas akadēmijas simfoniskais orķestris Aināra Rubiŗka vadībā PBLA Kultūras fonda rīkotās konferences "Latvija ārpus Latvijas" kontekstā 2014. gada oktobrī. Savukārt diriŗents/komponists Andrejs Jansons izvēŗsti pastāsta par savu saskari ar sava mentora Bruno Skultes dzīvi un par panākumiem, parādot Bruno Skultes darbus.

Ar mākslinieci Ditu Lūŗi iepazīstina mākslas nodaļas redaktore Linda Treiŗa. ŗai numurā Lūŗes darbu trīs eksemplāri un arī vāka bilde Œemti no nesenas, kritiķu augsti novēŗtētas izstādes Œujorkā.

Vēstures nodaļā Franks Gordons atgādina par Molotova-Ribentropa pakta (1939) traŗģisko rezultātu – Otrā pasaules kara sākŗanos. Vēsturnieks Ritvars Jansons apraksta PSR droŗības iestāŗu attīŗību okupētajā Latvijā. Rakstnieks Kārlis Zvejnieks (1921-2015) uzbūŗ drūmu dialogu starp padomju "izmeklētajū" un vīŗu, kuŗu viņŗ notiesā uz 25 gadiem Gulagā. Nodaļā "Scripta manent"

kinematografe Vija Beinerte un neatkarīgā žurnāliste Sanita Upleja brīdina lasītāju nekad neaizmirst latvieŗu tautas masu deportācijas Padomju okupācijas laikā. Juŗa Œlesera pārdomas pievēŗŗas četŗām personībām, kuras deva sākuma ievirzi Latvijas politiskai kultūŗai tūlīt pēc neatkarības atgūŗanas: Uldis Œermanis, Didzis Liepiņŗ, Eduards Berklavs un Jānis Liepiņŗ.

Nodaļa "Daŗos vārdos", kā vienmēŗ, piedāvā plaŗu latvieŗu kultūŗas aktualitāŗu pārskatu, kā arī ieskatu visas pasaules sabiedrīkos un politīskos notikumos, kuŗus zināt un saprast vajadzētu katram latvietim.

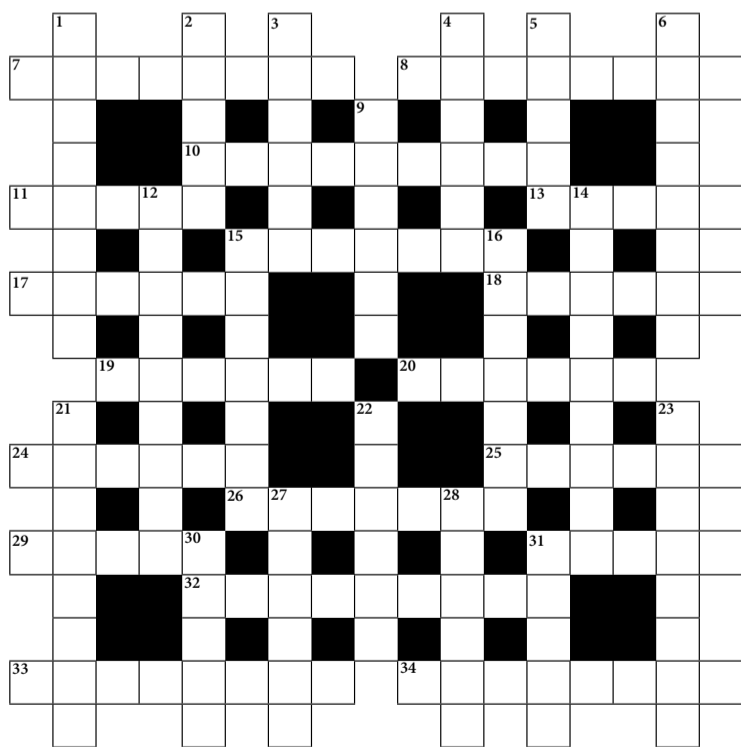
Grāmatu nodaļā rakstnieks Jānis Liepiņŗ recenzē Lūŗcijas Œuzānes atmiņas *No kurienes nākam* un Sanitas Reinsones *Meŗa meitas* – par sievietēm partizāņēm pēc Otrā pasaules kara. Ilzes Jansones visjaunāko romānu *Vienģais*, par pēcpadomju jauno paaudzi Latvijā, recenzē Laura Celmiņa.

Visu ŗo bagātību varat iegādāties, nosūtot USD 10 JG saimniecības vadītāŗai Tijai Kāŗklei (616 Wiggins Rd., St. Paul, MN 55119, USA – e-adrese: tijalaura@comcast.net). Citās valūtās – atbilstoŗi "tekoŗajam" kursam. Abonements maksā USD 39 (par gadu, t.i., 4 numuriem) vai USD 76 (par diviem gadiem), vienādi visās pasaules valstīs.

Pavisam ērti pasūŗīŗanu, abonēŗanu, samaksāŗanu un ziedoŗanu varat no timeklīm pieslēŗta datora kārtot mājaslapā <http://jaunagaita.net>, kur pieejams arī pilns *Jaunās Gaitas* arhīvs no pirmā numura 1955. gadā līdz pagājuŗā gada vasaras numuram.

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 7. Izolētas klinŗains virsotnes ledāŗā. 8. Pilsēta Kanadā. 10. Darbīgs, rosīgs. 11. Smēde, kaltuve. 13. Seno ēģiptieŗu svētais vēŗsis. 15. Auŗanai nepiecieŗamas. 17. Pilsēta Œīderlandes ziemeļauŗtrumos. 18. Nāŗa. 19. Antīks divosu māla trauks.

20. Katoļu garīdznieka virstēŗps. 24. Braŗi, iznesīgi. 25. Dzīvesvietas dati (vsk.). 26. Dzelzceļa būves elementi. 29. M. Zālītes luga. 31. Zīŗga astes vai krēŗju sari. 32. Nelabprāt, ar nepatīku. 33. Pilsēta Francijas rietumos. 34. Resgalis.

Stateniski. 1. Pārtikas produkts. 2. Studija, skice (*daŗādās mākslas*). 3. Apstrādāt dokumentus ar datoru. 4. Plāna, ŗaura koka vai metalla kārts. 5. Asinsrades orgāns. 6. Kaujiniecīskis, uzbrūkoŗs. 9. Izsmalcināta, glauņa. 12. Viesu apkalpotāŗjs restorānā. 14. Cilvēks, ar kuŗu kopīgi ko dara. 15. Salna, sals. 16. Līnijas, strīpas. 21. Izvēlķama kaste mēbelēs. 22. Œīmiska, gaistoŗa viela. 23. Hormons. 27. Kontrakts, vienoŗanā. 28. Gaviļņieces (*jūl.*). 30. Vēŗa dievs indieŗu mitoloģijā. 31. Sievietes vārds (*aug.*).

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 24) atrisināŗjums

Līmeniski. 1. Fabula. 6. Krekls. 9. Serbija. 10. Ekloga. 11. Prasme. 12. Bīŗzgalis. 14. Spoki. 16. Krogs. 18. Ansis. 20. Bertolds. 21. Spilvens. 22. Saharīns. 24. Kritiķis. 25. Atols. 26. Ostīt. 28. Raust. 31. Slavenība. 34. Miests. 35. Utenis. 36. Tālants. 37. Skauts. 38. Aplams.

Stateniski. 1. Freids. 2. Bolero. 3. Asari. 4. Gredzens. 5. ŗirmanis. 6. Kapri. 7. Kastro. 8. Stends. 12. Birokrāts. 13. Skulptūra. 15. Piekars. 17. Gandijs. 18. Adena. 19. Spars. 23. Stāvoklī. 24. Klintonē. 26. Olimps. 27. Tibeta. 29. Uganda. 30. Taisns. 32. Lāsts. 33. Blusa.

Cēŗis, Valsts policijas ēķas pagalmā, kur čekisti cilvēku ieslodzīŗanai izmantojuŗi milicijas īslaicīgās uzturēŗšanās kameras, **atklāta Piemiņas siena (15 m) ar iegravēŗtiem Cēŗu aprīņķi 643 padomju represijās bojā gājuŗo iedzīvotāju uzvārdiem.** Pievienota arī aprīņķa karte ar pagastiem, kur viņi dzīvojuŗi. Piemiņas sienas izveidē lielū darbu ieguldīŗa Latvijas Polītkiski represēto apvienības Cēŗu biedrības pārstāvis Pēteris Ozols, kurŗ ticis represēts 1949. gada 25. martā. To atbalstīŗa Iekŗlietu ministrijas valsts sekretāŗe Ilze Pētersone-Godmane, 12. Saeimas deputāti – vēsturnieks Edvīns Œnore un Aleksandrs Kirŗsteins, Cēŗu novada domes priekŗšēŗdis Jānis Rozenbergs un vēsturnieks Zigmāŗs Turŗčīnskis, kurŗ izpēŗtījis ŗos traŗģīskos notikumus. Cēŗis ir piemiņas vietas aizvestajiem Pils laukumā un pie dzelzceļa stacijas, kur pulcēŗas iedzīvotāŗi Komūnistiskā genocīda upuru piemiņas dienās – 14. jūnijā un 25. martā.

Rēzeknes zaļās sinagogas restaurācijas projekta vadītāŗa Natalja Jupatova kopā ar pedagogiem no Rēzeknes mākslas un dizaina vidusskolas un Rēzeknes tehnikuma jūnijā piedalīŗas apmācību kursos restaurācijā Arendālē (Norvēģijā). Viņus restaurācijas eksperti iepazīstīŗināŗa ar Skandināvijas pieredzi koka ēķu un kultūŗas mantojuma saglabāŗanā. Tika dota iespēŗja praktiski pilnveidot savas zināŗanas, strādāŗot ēķā, kuŗu restaurē *Sam Eyde* tehniskās skolas studenti un pedagogi, kas ir arī Rēzeknes zaļās sinagogas restaurācijas partneri.

Latvijas kinologu komanda jūnijā Leopoldsbuŗģā Beļģijā notikuŗāŗās Starptautiskajās kinologu biatlona sacensībās pārliecinōŗi izcīņīŗa uzvaru 11 valstu 27 komandu un 98 dalībnieku konkurencē. Individuālajā vērtējumā Valsts Robeŗzsardzes (VRS) Dauŗgavpils pārvaldes Silenes robeŗapsardzības nodaļas inspektors-kinologs virsnieķvietnieķs A. Seļskis ar dienesta suni *Bredŗ* savā grupā ieguva 1. vietu un VRS Ventspils pārvaldes Robeŗķkontroles un imigrācijas kontroles dienesta Kinoloģijas nodaļas inspektore-kinoloģe virsnieķvietniece K. Solnerčīķa ar dienesta suni *Fire Degantis Kraujas* izcīņīŗa 2. vietu.

Daugavpīli no jūņīŗa skolu brīvlaikā ir atvēŗtas 20 vasaras nometnes bērņiem, no kuŗām 18 ir dienas un 2 diennakts. Atklāŗot sezonu, pilsētas domes Jaunatnes departaments uzdāvināŗa bezmaksas multiplikācijas filmu seansu kinoteātrī *Silver Screen*. No domes budŗeta bērņu vasaras nometņēm atvēŗēti 77 500 eiro.

Jelgavā atvēŗts labdarības veikals Tuvu, kuŗu izveidojuŗi biedrība *Tuvu*. Tās mēŗķis ir palīdzēt Jelgavas un Ozolnieķu novadu ģimenēm, kas nonāķuŗas grūtībās. To iedroŗīņāŗa darīt sadarbības partneri Vācijā no kristīgās organizācijas *Global Aid Network*. Veikalā par zemām cenām tirgo iedzīvotāju atnestās mazlietotās sadzīvei nepiecieŗamās lietas, apģēŗbu lieliem un maziem, rotaļlietas un citu. Iegūto naudu izlieto mazturīgo atbalstam.

Ventspīli pirms Jāņiem, klātesot ekonomikas ministrei Danai Reizņiecei-Ozolai, atklāŗa Elektronikas centru, kas atradīŗies Ventspils brīvostas pārvaldes industriālajā Augsto tehnoloģiju parkā. Te darbavietas būs jaunajiem speciālistiem, kuŗi beiguŗi Ventspils augstskolu. Tā Ventspīli veidojas sava Silīcijas ieleja.

Ventspils zivju konservu kombināts pārtraucis raŗoŗanu uz vasaras mēņēŗiem, jo tiks veikts iķgadēŗjais remonts. Krievijas tirgus veido lielāko daļu (70 – 75%) no uzņēŗmuma eksporta. Sakarā ar noteiktajām sankcijām tiek meķlēti citi produkcijas realizācijas tirģi – Eiropā, ASV un Kanadā. Uzņēŗmumā strādā 285 darbinieķi.

Rēzeknes Augstskolas (RA) diplomu jūnijā saņēma 284 jaunie speciālisti – ekonomisti, inŗenierģi, juristi, pedagogi, filologi, dizaineri. Lielāķais absolventu skaits (33) ir profesionālā maģīstra studiju programmā "Speciālā pedagogģija", profesionālā bakalaura studiju programmā "Vides inŗenierģis" (22), studiju programmā "Tiesību zinātne" (22), "Būvniecība" (11) un "Ekonomika" ar speciālizāciju finānces un grāmatvedība (15). RA ir septītajā lielākajā valsts augstskola ar 15 studiju virzieniem.

Saldū 4. jūlijā svinēs Saldumu svētkus ar daudzveidīgu programmu. Kalnsētas parkā visas dienas garumā darbosies saldumu un amatnieķu tirģus ar radoŗām darbnīcām, atrakcijām, naŗŗoŗanos ar saldumiem, pūķsprunguļu meŗanas sacensības, medus stropu apģlezoŗana, konfekŗu "Gotīņa" ātrtīŗanas sacensības, rāŗŗanāŗs umurķumurā pēc balvām, kā arī citas radoŗas un sportiskas nodarbes. Pēcpusdienā notīķs arī XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ieskaņas koncerts "Sadziedam un sadanocojam Saldū". Svētku viesis būs Latvijā, Igaunijā un Lietuvā labi pazīstamais dziedātāŗjs Lauris Reinīķs, "MC orķestris" un vokālā grupa *Karameles*. Mūŗicēŗs Saldus folkloras kopa *Medainis*. **3. un 4. jūlijā** paralēli Saldumu svētkiem Saldū notīķs arī **Latvijas gaisa balonu meistarsacīķstes**, bet tikai lidojumiem labvēlīgos laika apstāķļos.

Cēŗis no 3. līdz 27. jūlijam norīsināŗies mākslas festivāls "Cēŗis" ar daudzveidīgu programmu. Mūŗikā satīķies brāģi Oskars un Raimonds Petrauskģ ar Vācijā dzīvojoŗo armēņu jauno saksofonīŗu Airapetu Arakeljanu, kur līdzās paŗu kompozīcijām izskanēs arī Skandināvijas skaņŗaŗu darbi. Raiņa un Aspāŗijas 150. dzimŗanas dienas gadā Latvijas Nacionālās operas solīsti izpīldīs Latvijas komponīŗu solo dziesmas ar abu diŗŗaru dzeju. Būs iespēŗja dzirdēt unikālo Dāņijas koka puŗamo instrumentu kvintetu "Carion", kur mūŗicēŗi divi latvieŗi – klarinetīsts Egīls Œēfers un obojīsts Egīls Upatnieķs, kuŗģ guvuŗi izcilus starptautīskos panākumus. Savukārt *Sinfonietta Rīga* atskaņos Žana Sibēliusa Treŗo simfonīju. Ziemeļģu dimensiju ŗajā koncertā papildīņās igauņa Tira "Bāķas" starmeŗi, norvēģģu avangardīsta Rolfa Vallīna Boyle un dāņu meistara Sebastiana Fāgerlundā Klarņetes koncerts ar Gunta Kuŗmas solo.

Īŗziņas sagatavojuŗi VALIJA BERKINA

AIVARS SINKA,
DV CV informācijas nozares vadītājs

Daugavas Vanagu Centrālās valdes sēde Vašingtonā no 11. līdz 13. jūnijam

Daugavas Vanagu centrālā valde (DVCV), kuŗas locekļi pārstāv DV nodaļas un biedrus plašā pasaulē, sanāca kopā uz savu gadskārtējo sēdi šī gada 11. jūnijā. Tajā bija pārstāvēta ASV, Austrālija, Kanada, Latvija, Lielbritānija un Vācija.

Sēdes formālā atklāšana notika skaidrajā Vašingtonas DC Latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes namā. Pēc īsa svētbrīža, ko vadīja Vašingtonas draudzes mācītāja prāveste Anita Vārsberga-Pāža, sēdi atklāja DV priekšnieks Andrejs Mežmalis. Mežmaļa kungs nolāsija apsveikumus no Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa un no Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces.

Sēdes atklāšanā piedalījās un to apsveica Latvijas vēstnieks ASV Andris Kukains, PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis, Amerikas Latviešu apvienības priekšsēdis Pēteris Blumbergs un Daugavas Vanadžu priekšniece Gunta Reynolds. Zigurds Rīders nesa sveicienus no DV ASV priekšsēža Andra Kuršēša, kas darba pienākumu dēļ nevarēja pats būt klāt.

Savā apsveikumā Jānis Kukainis lūdza sēdes dalībniekus atbalstīt Okupācijas muzeja Nākotnes nama projektu un arī palīdzēt panākt, lai Latvijas valsts paaugstinātu aizsardzības budžetu. Sēdes dalībnieki bija atsaucīgi un

pieņēma šādas rezolūcijas:

Sēdes laikā pieņēma vairākus lēmumus ar mērķi atbalstīt un paplašināt aprūpes un citu darbību Latvijā, piešķirot papildus

latviešu karavīriem Afganistānā un rūpējas par Daugavas Vanagu organizācijas reprezentāciju presē, kā arī pie Rīgas domes un Latvijas valdības. Kad runa ir par

latviešiem bija iespēja noskatīties vēsturnieka Andreja Feldmaņa un Okupācijas muzeja sagatavoto filmu par Cēdelgēmas gūstekņu nometni. Filma bija fascinējoša

Daugavas Vanagu Centrālās valdes sēde 2015. gada 13. jūnijā, kas pārstāv organizāciju, kas simtos tūkstošos eiro ir finansiāli atbalstījusi Okupācijas muzeju, izsaka nelokāmu atbalstu Latvijas Okupācijas muzeja Gunāra Birkerta izplānotā projekta piebūvei „Nākotnes nams”, tā noraidot Z. Gailis un viņas kolleģu mēģinājumu to apturēt. Sēdes dalībnieki stingri iesaka Rīgas domei un būvvaldei šo ļoti svarīgo projektu veicināt, un, cik vien ātri iespējams, dot atļauju, lai varētu sākt nama būvdarbus atbilstoši ziedotāju vēlējumam.

Daugavas Vanagu Centrālās valdes sēde 2015. gada 13. jūnijā atgādina, ka valsts pirmā un vissvarīgākā loma ir aizsardzība un lūdz Latvijas valdībai un Saeimai iespējami ātrāk paaugstināt aizsardzības budžetu līdz 2% no Latvijas iekšzemes kopprodukta.

līdzekļus DVCV Pārstāvniecībai. Valde arī piešķīra papildus līdzekļus, lai atbalstītu Latvijas Daugavas Vanagu paredzētās DV 70 gadu jubilejas svinības. Pārstāvniecības ziņojumā tās vadītāja Solvita Sekste aprakstīja svarīgos darbus, kas tiek darīti, lai aprūpētu bijušos leģionārus un viņu atraitnes, kā arī daudz bērnu ģimenes un audžuģimenes. 2014. gadā Pārstāvniecības apgrozījums bijis pāri par 750 tūkstošiem eiro. Blakus aprūpes darbiem Pārstāvniecība ir atbildīga arī par ikgadējo sarīkojumu organizēšanu (piemēram, 11. novembrī), Ziemsvētku paciņu sagatavošanu

Pārstāvniecības lielo darbu aprūpē, nāk prātā Raiņa vārdi: „Darbs citu labā – viscēlākais, darbs vārgstoša labā – visvajadzīgākais.”

Sēde pieņēma izmaiņas statūtos sakarā ar Gunāra Astras fondu. Gunāra Astras fonds pastāv, lai veicinātu nacionālpolitisku darbību; un fonda statūtos papildināja, lai fonda līdzekļus varētu izmantot, kad vajag „**aizstāvēt DV organizācijas un DV biedru cieņu un godu, kā arī paust un atbalstīt Latvijas un latviešu tautas patiesās vēstures pasākumus un projektus**”.

Piektdien, 12. jūnijā, sēdes dalībniekiem, kopā ar Vašingtonas

un padarīja dzīvu vēsturi, par kuŗu daudziem no mums bija tikai rakstu un melnbaltu fotogrāfiju priekšstats, bet kas ir it īpaši nozīmīga Daugavas Vanagu biedriem. Valde nākamajā dienā pieņēma vienbalsīgu lēmumu pateikties filmas īstenotājiem par viņu lielo darbu.

Ieva Freinberga no Vācijas DV ir uzņēmusies lielu darbu, lai izdotu grāmatas „Laiks. Telpa. Ļaudis” jau ilgi aizkavējušos nākamā sējuma par laika posmu no 1992. līdz 2002. gadam. **Ja kādam lasītājam ir fotografijas vai apraksti par DV nodaļu vai zemju darbību šajā laikā, lūdz,**

to sūtīt e-pastā uz: ieva.freinberga@gmail.com vai pa pastu uz: Ieva Freinberga, Genderti, Skakālnes pagasts, Mazsalacas novads, LV-4215, Latvija. Paldies Ievai par lielo uzņemšanos!

Sēdi slēdzot, 13. jūnijā valdes locekļi pateicās Vašingtonas Daugavas Vanagu nodaļai, Vašingtonas evaņģēliski luteriskajai draudzei un Vašingtonas latviešu sabiedrībai par viesmīlību un lielo darbu saistībā ar DV CV 2015. gada sēdes rīkošanu.

Dienu pēc sēdes, svētdien, 14. jūnijā valdes locekļi piedalījās ļoti aizkustinošā aizvesto piemiņas dienas dievkalpojumā. Savā sprediķī prāveste Vārsberga-Pāža pieminēja rakstnieces Melānijas Vanagas vārdus, kā arī virtuālo muzeju „Esi pats” (www.esipats.lv), kur aprakstīts aizvesto bērnu liktenis. Rakstniece Melānija Vanaga, viņas vīrs Aleksandrs Vanags un dēls Alnis tika deportēti 1941. gadā. Savu un citu deportēto pieredzi Melānija Vanaga aprakstīja autobiogrāfiskajā darbā „Veļupes krastā”. Par godu sēdes dalībniekiem nodziedāja Daugavas Vanagu lūgšanu.

Nākamā DV Centrālās valdes sēde notiks Anglijā, Straumēnos 2016. gada septembrī. Tur varēs satikties Daugavas Vanagi no tuvienas un tālienes, lai turpinātu 70 gadu ilgo darbu citu labā.

IVETA ASONE

Indianapolises tautasdeju kopa „Jautrais pāris” 9. maijā ar koncertu „Deju ziedonī” Latviešu sabiedriskajā centrā Indianapolē svinēja 65 darbības gadus. Programmā piedalījās 21 bērnu grupas dejojotāji un 25 jauniešu/vidējās paaudzes dejojotāji. Pie sarīkojuma zāles sienām bija saliktas grupas fotografijas plakāta lielumā, sākot no kopas dibināšanas 1950. gadā. Galdus un skatuvi rotāja dzeltenas, rozā un oranžas rozes, ko ziedoja un sakārtoja Solveiga Hendersone ar palīdzību. Koncertu atklāja ar deju „Jautrais pāris” bērnu, jauniešu un vidējās paaudzes dejojotāju izpildījumā, pavadījumu spēlēja mūzikanti Modris Laizāns (basģitara, vokāls), Zintis Žvarts (saksofons), Ilze Akerberga (akordeons), Jānis Kauklis (bungas), Teri Inveisa (klarnete) un Liene Millere (saksofons). Pieteicējs Andris Bērziņš nolāsija apsveikumus no bijušā vadītāja Jāņa Dabara, Armīna Muižnieka un Sidnejas (Austrālija) deju kopas „Jautrais pāris”. Māris Kārklis apsveica no Indianapolises DV apvienības.

Kopš dibināšanas „Jautrajā pāri” ir dejojusi 425 dejojotāji, un tā ir visilgāk pastāvošā tautasdeju kopa ASV, kas vēl aktīvi darbojas. Kopa piedalījies Dziesmu svētkos Milvokos 2012. gadā, Dziesmu un deju svētkos Latvijā 2013. gadā un dejos šovasar Gaŗezera 50 gadu svinību koncertā.

Koncerta ievadā – deja „Abrenei un Latvijai”, kuŗā 16 meitas ar svecītēm rokās, zilā apgaismo-

jumā, plūstoši veidoja mazus dārzņus un krusta zīmes. Tā bija ne tikai deja, bet arī lūgšana par mūsu Tēvzemi, par ko liecināja klusums zālē dejas beigās. Sekoja

dancināja”, ko skaisti nodejoja Anna Kancs, Andrejs Kancs, Māris Kancs, Niks Kārklis un Jeff Sherman. Bērnu grupas dejojotāji Andras Burģes-Goetz vadībā

paaudze vēl dejoja „Laucinieku danci”, „Dvieļu deju” un „Šķirtiesi, zosu pulki”. Koncertu pabeidza visi dejojotāji ar „Līgo dančiem”.

„Jautrajā pāri” trīs paaudžu dejojotāji ar vadītājiem // FOTO: Solveiga Hendersone

solo deja „Divi, divi” Sadie Martin un Jeff Sherman izteiksmīgā dejojumā. Skatītāji ar bagātīgiem aplausiem sveica kopas jaunāko choreografi Annu Inveisu ar viņas dejas „Kas tur nāca pār jūriņu?” pirmuzvedumu. Tālāk redzējam solo deju „Meita puisis

iepriecināja ar deļām „Tūdaliņ, tagadiņ”, „Ačkups”, „Pirkstiņš”, „Metieniņš” un „Plaukstiņpolka”. „Kurzemi” ar dzirkstošu prieku dejoja Dina un Andrejs Kancs. Skatītāju atzinību izpelnījās „Senais dancis” ar Emiliju Grīnvaldi un Jeff Sherman. Jaunieši/vidējā

Pēc koncerta sekoja vakariņas, un pirms balles sākuma 6 dejojotāju pāri balles tērpos cēli nodejoja „Lideriešu tūru kadriļi”. Deja pirmo reizi tika uzvesta 1962. gada maijā Indianas latviešu biedrības sarīkojumā, dāmu komitejas locekļu un valdes viru izpil-

dījumā. Dejojotāji atjaunoja šo deju savā interpretācijā, lietojot to laiku dejojotāju Margas Bērziņas un Roberta Vanaga dejas pierakstus, ar roku rakstītas notis, fotografijas un skatītāju atmiņas. Pirms dejas sākuma „Jautrajā pāri” vadītāja Iveta Astone stāstīja par dejas vēsturi, rādīja uz ekrāna fotografijas no 1962. gada kadriļas dejojotājiem un izcēla kadriļas dāmu pašdarinātos franču stila galma tērpus. Pēc kadriļas visi dejojotāji un skatītāji iesāka saviesīgo vakaru ar „Apaļo mēnesi”, to skaitā dibinātāju grupas dejojotāji Ernests Asons, Guna Astone, Rasma Kārklīna un agrāko gadu kopas vadītāji Jānis Liepnieks un Roberts Vītolis. Cik brīnišķīgi bija redzēt dejas grīdu pilnu ar visu paaudžu dejojotājiem! Deju mūziku spēlēja kapela „Letiņi un draugi” ar viesmāksliniekiem no Latvijas – Modri Laizānu un Zinti Žvartu. Uz jubileju bija pulcējušies 190 skatītāju un dejojotāju.

Liels paldies dejojotājiem par pašai ziedotajiem darbu, programmu sagatavojot! Paldies arī mūzikantam, skatuves un skaņu meistaram Dainim Ozeram, apgaismotājam Dave Farr, saimniecības un vakariņu koordinētājam Lindai Grendzei, biļešu kārtotājam Andrejam Kancam, zāles dekorētājam Solveigai Hendersonei un Dīnai Kancai, video filmētājam Ross Bercot. Dejas iestudēja Iveta Astone, Andra Burģe-Goetz, Dīna Kancs un Anna Inveisa. Programmu pieteica Andris Bērziņš un Andra Burģe-Goetz.

Deju ziedonī 65 gadus

Kas kaitēja nedziedāti – 30 gadus

Čikāgas vīru koŗa 30 gadu jubilejas koncerts

OLĢERTS CAKARS

Diezin vai šī raksta lasītāji, dziesmu draugi, zina, ka ASV ir tikai divi latviešu vīru koŗi – Čikāgas vīru koris un Losandželosas vīru koris “Uzdziedāsim, brāļi!”. Rakstītājs, kuŗš pats dziedājis gan Latvijas, gan vācu, gan zviedru, tāpat latviešu koŗos ASV 70 gadus, jūtas aizkustināts un savīļņots, redzot koŗi dziedātājus, kas tālu braukuši, lai būtu vīru koŗa rindās un dziedātu – nu tā, kā to var vienīgi vīri...

Rakstot par koŗa 2013. gada koncertu, baŗijos, ka koŗa pirmajos tenoros bija tikai viens čikāģietis, pārējie milvokieši un vīri no Gaŗezera Latvija ciema, tad tagad ir cerīgāk. Gan piecu pirmo tenoru vietā ir tikai četri, bet trīs no tiem ir čikāģieši – Armands Birkens, Ojārs Freimanis un Juris Valainis. Kopā ar milvokietu Ivaru Zuŗevicu pirmie tenori dziedāja labā saskaņā un līdzsvarā ar koŗa pārējiem divdesmit dziedātājiem. Citās balsīs vēl uz Čikāgu bija atbraukuši Jānis Inveiss, Rūdis Dzelzkalns un Vilnis Strēlnieks, arī Aristīds Cers no Klivlandes.

Dziļa un stipra ir vīru dziesmu mīlestība, ko kopj un vada šarmantā Čikāgas vīru koŗa diriģente Māra Vārpa! Kā tas nākas, ka koris dzied tik disciplinēti? Bija prieks dzirdēt labo dikciju. Acīmredzot šarmantā diriģente ir ļoti prasīga. Gadu gaitā esam vērojuši, ka koris top arvienu vairāk balsis saliedēts un uzmanīgi seko diriģentes mūzikālajām prasībām.

Koncerta programmā bija tikai trīs dziesmas, kuŗu komponistu vārdi mums ir sendienas pazīstami – Jēk. Mediņš, Jānis Cimze un Emīlis Meln-

gailis, visi tautasdziesmu sabalsojumos. Pārējie skaņraŗu vārdi mūsu apziņā ienāca jau te, svešumā. Mēs mācāmies pazīt mūsu tautas jaunās, mums vēl pasvešās balsis. Tas labi.

Koncerts sākās ar Edgara Račevska „Mūsu dziesma” (E. Račevskis). Tad dzirdējam braši nodziedātās kaŗavīru dziesmas: I. Saksa harmonizēto „Kad ar uzvaru” un T. Inveisa harmonizēto „Balta roze”.

Trīs Mārtiņa Lasmaņa dziesmas „Es nāku no mazas tautas”

Māra (Vārpa). Patikami un, balsīm salejoties, viņas dziedāja Jēk. Mediņa sabalsoto tautasdziesmu „Dzied, māsiņa, skaistas dziesmas” Māras ģitaras pavadījumā. M. Vārpas aranŗejumā N. Kreišmaņa „Dzimtenes meitenes dziesma” (T. Kalve) duetam pievienojās arī koris un Arunas Kaminskas, kuŗš iejūtīgi spēlēja klavieru pavadījumu koncerta pirmajā daļā.

Otrajā daļā, savukārt, pārliecinošs pianists bija Ernests Brusubārdis III. Dzirdējam čet-

tu iesi, jauns puisīti?”. To noklausoties, varēja saprast, kāpēc tā tik nepazīstama, – atstāja klausītāju vienaldzīgu.

M. Vārpas „Tu esi miers” (I. Ziedonis) – koris un duets, šoreiz Armands Birkens un Māra Vārpa, Armanda ģitaras pavadījumā. Tad atkal dzirdējam duetu Gundega un Māra, saskanīgi dziedam R. Paula „Pie jūras dzīve mana” (V. Artavs).

Par jūru vēl dzirdējam A. Vignera un V. Hohlova aranŗētā „Pie dzintara jūras” (K. Baltpurviņš), bet E. Račevska „Vakars Ventmalā” (B. Senkeviča) mūs atkal aizveda „iekŗzemē”.

Ļoti interesanti uzrakstīta un izdziedāta R. Paula sabalsotā tautas dziesma „Kur tad tu nu biji”. Varētu teikt, tā līdzinās asprātīgai anekdotei, bet, anekdoti dzirdot vairākkārtīgi, vairs nav pārsteiguma prieka. Raimonds Pauls ir ļoti populārs dziesmu komponists, tās ir viegli iemācāmas, pielip savā vienkāršībā. Viņa „Kurzeme” (J. Peters) nobeidza skaistā koncerta programmu. Dziesmu vajadzēja atkārtot, piedevās koris pacīlāti nodziedāja V. Kaminska „Latvijai” (J. Sirmbārdis).

Valdis Šlokenbergs, Kr. Barona skolas skolnieks, lasīja piemērotas dzejoļu vārsmas.

Čikāgas vīru koŗa priekŗnieks Armands Birkens pateicās koŗa diriģentei Mārai Vārpai par lielo darbu un neatlaidību 27 gadu garumā, arī švakara pianistiem Arunas Kaminskas un Ernestam Brusubārdim III. Tāpat viņš pieminēja koŗa pirmos diriģentus Teodoru Ozoliņu un Loriju Vudu. Čikāgas vīru koris un dziedātāji ir piedalījuŗies visos atjaunotās Latvijas dziesmu svētkos. Koŗa priekŗnieki ir

bijuŗi Juris Valainis, Aivars Osis un Uģis Sprūdŗs, bet koŗi visus trīsdesmit gadus ir dziedājuŗi Arturs Gaĩķis, Modris Galeņieks, Jānis Plūme, Ilmārs Riekstiņš un Juris Valainis. Paldies milvokieŗiem Rūdim Dzelzkalnam, Jānim Inveisam Vilnim Strēlniekam un Ivaram Zuŗevicam!

Juris Pūliņš nolasiŗa rakstikos apsveikumus. Pirmais bija no Latvijas kultūras ministres Daces Melnbārdes, tad no vīru koŗa *Gaudeamus* diriģenta Ivara Cinkusa un bijuŗā dziedātāja Ivara Švānfelda, kas tagad dzīvo Latvijā.

Čikāgas Latvieŗu organizāciju apvienības priekŗsēdis Jānis Vilciņš ievadīŗa apsveicēju rindu. No Ciānas draudzes sveica māc. Gundega Puidza un draudzes priekŗniece Silvija Kļaviņa-Barshney. Koris visus trīsdesmit gadus ir mēģinājumam lietojis Ciānas draudzes telpas un baudījis labvēlību.

No Sv. Pēterŗa draudzes sveicienu nesa māc. Ojārs Freimanis (arī 1. tenors) un Inese Stokes. Sveicienus un pateicību no Daugavas Vanagu Čikāgas kopas un Baptistu draudzes teica māc. Olģerts Cakars. Radio raidījumu komitejas sveicieni no priekŗnieces Valijas Galenieces. Latvieŗu Koŗu apvienības priekŗsēdis Ernests Brusubārdis III sveicienam pievienoŗa viņa un dzīvesbiedres dalītas sarkanās rozes katram koristam.

Pēc koncerta bija draudzības vakars ar šefpavāŗa D. Idríksona gatavotām vakariņām, tradicionālo Valijas Galenieces sarūpēto izlozi un Indianapolises ansambļa „Letīni un draugi” spēlēto deju mūziku.

Čikāgas vīru koris pēc koncerta. Vidū Gundega Puidza un Māra Vārpa // FOTO: Silvija Kļaviņa-Barshney

(K. Skujenieks), „Mans mantojums” (A. Elksne) un „Akords” (O. Vācietis), kopā ar pašas diriģentes Māras Vārpas „Ir mīļa Māras zeme” (A. Eglītis) un „Valoda un dziesma” (M. Sviķe), kā arī Valtera Kaminska veltījums Čikāgas vīru korim „Smeldzīga dziesmiņa” (V. Kaminskis) bija koncerta mūzikāli bagātākais devums.

Čikāgā pelnīti populārs ir duets Gundega (Puidza) un

ru tautasdziesmu sabalsojumus. P. Līcītes dziesmā „Jātnieciņa dēliņš biju” pirmajiem tenoriem vēl pievienojās kādreizējais korists Āris Vilemons no ciema Latvija Gaŗezērā. Bija ļoti patikami atkal dzirdēt Emīļa Melngaiļa sabalsoto „Div’ dzeltenī kumeliņi”. M. Vārpas sabalsotā „Ai, jel manu vieglu prātu” skanēja viegli un rotaļīgi. Biju pārsteigts, liekas, dzirdot pirmo reizi J. Cimzes sabalsoto „Kur

piecietusi. Bet pirms gada mūsu gādīgā un atsaucīgā Ņujorkas latvieŗu draudzes lauku īpaŗuma saimniece Janīna Briģe pieteica, ka šo darbu viņa ir gatava nodot nākamajam saimniekam.

Sākās meklēšana, un šim nolūkam draudzes valdes nozīmētajai komitejai pagājuŗā ziemā laimējās atrast ne tikai vienu, bet divus jaunus, uzņēmīgus saimniekus – Saulius un Veru Ūdrus, kas izprot un turpinās Janīnas izveidoto “mūsu otrās mājas” noskaņu Atpūtas namā un nometnē. Toties bija skaidrs, ka atvadiŗšanās no Janīnas būs moments, kuŗā gribēŗies iesaistīties plaŗais viņu cienītāju pulks. Un tā, sadarbībā ar tagad Kalifornijā dzīvojoŗām Janīnas atvasēm Ivetu un Alvi Briģi un viņu dzīvesbiedriem, Janīnas oficiālo

atvadu sarīkojumu 7. jūnija nogalē draudzes īpaŗumā Katskiļos rīkoŗa draudze, draugi un labvēļi. Šajās dienās izdzīvojām tradicionālos Nometnes priekus: Alvŗa rikoto Ķeti medību ņķērŗļu gāŗienu sestdienas pēcpusdienā, kuŗam sekoŗa cūku bēŗu vakariņas un balle ar “Lūŗeru” deju mūziku, bet svētdienas rīta dzidrumā notika kopējs gāŗiens uz dievkalpojumu brīvdabas baznīcā. Sekoŗa Ivetas svīnīgā noskaņojumā rīkotās ņampanieŗa brokastis ēdamzālē, kur Janīnai sirsnīgi pateicās un viņu apsveica rinda draugu, kaimiņu, tāpat draudzes valdes, īpaŗuma un Nometnes programmu pārstāvji. Par cieņu Janīnas nesavtīgajam devumam liecināŗa pie trīs simtiem klātesoŗo dalībnieku. Arī

Katskiļu pavasaris, par spīti visām gaŗām un pelēkām gadu desmitos piedzīvotām ziemām, pasmaidīŗa un dāvināŗa nogalei dienas, ko pazīstam no Nikolaja Kalniņa nometnei veltītā korāŗa vārdiem: “Augŗā saule zeltaina, leŗā lauks un ezers zils”. Saule un Janīnas un lauku īpaŗuma komitejas sakoptā Nometne apliecināŗa ņo vārdus īstenību: “Kas var būt vēl skaistāka, kā ņī Dieva celtā pils!”

Jau nākamā dienā pēc svīnībām Janīna pārslēdzās uz nākamā dzīves gāŗienu un līdz ar bērniem devās uz Kaliforniju, kur savu plaŗo sirdi veltīŗ Briģu cilts nākamās paaudzes audzināŗšanai. Paldies, Janīna, no visām, daudzām paaudzēm, kas izbaudījuŗas tavu sirds labestību un gādību!

ANITA
BATARAGA

Trīsdesmit septiņus gadus viņa ir mūs laipni sagaidījusi, sirsnīgi uzņēmusi, ikŗķŗšus apčubinājus, par nometnieku un ikŗķŗŗu vecāku nakts stundām

Janīna ar Saulius un Veru Ūdriem

Katskiļu rosības

LĀSMA
GAITNIECE

Ja šajā vasarā plānots doties ciemos uz Latviju, varbūt kļūs aktuāls jautājums, kā pēc iespējas saturīgāk pavadīt laiku, lai varētu gan uzzināt jaunas un interesantas lietas par mūsu zemi, gan arī atpūsties brīvā dabā: peldēties, vizināties ar laivu vai iet isākās vai garākās pastaigās.

Visas minētās vēlmes lieliski iespējams apvienot, dodoties braucienā uz Daugavas muzeju, kas atrodas Doles salā Salaspils novadā, vien 20 kilometru attālumā no Rīgas. Muzejā iespējams aizraujoši pavadīt laiku, sākot no pāris stundām līdz pat veselai dienai, jo tā darbinieki ir parūpējušies, lai Doles muižas, kuņģa muzejs iekārtots, apmeklējums būtu saistošs visu paaudžu cilvēkiem. Vispirms var apskatīt it kā nelielu, ļoti kompakto, taču tajā pašā laikā informatīvu ekspozīciju muižas telpās, tad doties ārā, lai apmeklētu brīvdabas ekspozīciju, kas nedaudz līdzinās brīvdabas muzeja eksponātiem, savukārt, kad viss ir redzēts un jautājumu, ko uzdot muzeja darbiniekiem, vairs nav, pienācis laiks nokāpt lejā pie Daugavas. Likteņupē var ne tikai nopeldēties, bet, iznomājot divvietīgas kanoe tipa laivas, izvizināties.

Latvijas un ASV kopuzņēmums "Baltinami", LV Reg Nr 40003640547, piedāvā apsaimniekot vai nopirkt Jūsu īpašumu (daudzdzīvokļu namu vai tā daļu) Latvijā. Zvaniet uz 845-462-3317 (NY).

Latviešiem piederošs uzņēmums
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts: gunita@amg-eksports.lv

ENGEL & VÖLKERS

1031 Cape Coral Parkway East
Cape Coral, FL 33904 USA

**SOUTHWEST FLORIDA REAL ESTATE &
VACATION RENTALS: CAPE CORAL,
SANIBEL, FORT MYERS & NAPLES**

Ja vēlaties pirkt, pārdot vai izīrēt brīvdienas mājas, kā arī ieguldīt nekustamajā īpašumā Southwest Florida, sazinieties ar mums!

Douglas Berry, Realtor e-pasts: douglas.berry@evusa.com
Māra Berry, Team Assistant e-pasts: mta50@aol.com
Tel.: runājam angļiski – Douglas Berry: 239-560-4236
Tel.: runājam latviski, Māra Berry: 201-400-2077

100% LATVIEŠU UZŅĒMUMS
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tāl.: +371 22003161
e-pasts: abmezs@inbox.lv

„Kisīt's brauca pār Daugavu// Rakstītās kamanās”

Šo rindu autore kopā ar nelielu kompaniju – diviem kungiem – muzeja apmeklējumu sāka ar patstāvīgās ekspozīcijas apskati. Pirmais, kam pievērsām uzmanību, ienākot Doles muižas telpās, bija nelielais akvārijs, kuņģa tajā brīdī tika apmainīts ūdens. Tajā atradās to zivju sugu pārstāves, kas sastopamas Daugavas ūdeņos: karpa, spoguļkarpa, asaris, rauda, vimba, grudulis un citas. Būtu pat nedaudz sarežģīti uzskaitīt visu likteņupē mītošo zivju sugas, vieglāk būtu nosaukt, kādu zivju šeit nav. Viens no izņēmumiem ir alate, savukārt līdz 1965. gadam bijuši neveiksmīgi mēģinājumi aklimatizēt sterletu. Īpašs stāsts muzeja darbiniekiem ir par nēģiem, kuņģus Doles iedzīvotāji ēšanai sagatavojuši nedaudz īpatnā veidā, kas atšķīroties no Gaujas nēģu sagatavošanas. Šo stāstu gan iespējams uzzināt, apmeklējot brīvdabas ekspozīciju – Daugavas lejasgala zvejnieka sētu ar 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta sākuma sadzīves priekšmetiem un darbarīkiem, kas atrodas muzeja parkā zem 200 gadu veciem ozoliem.

Pagalma uzmanību piesaista arī neparasts koka veidojums, kuņģa jēgu un funkcijas ar zvejniecību nesaistītam cilvēkam sākumā pat grūti uzminēt. Izrādās, tie ir tači – nēģu un lašu zvejas aizsprosti, kuņģus aptuveni pirms 150 gadiem izmantoja Daugavas krastu iedzīvotāji. Tačis ir laipa ar murdiem, ko zvejnieki novietojuši no viena upes krasta līdz otram. No tača

Daugavā tika iegremdēti nēģu murdi, un šādā veidā notika zvejošana.

Daudz liecību par Daugavu un tajā mītošo zivju sugām glabā latviešu folklorā – īpaši tautasdziesmas. Jāpiebilst gan, ka saistībā ar Pļaviņu, Ķeguma un Rīgas HES darbību, kas traucē upes dabīgo tecējumu, zivju skaits upē ir krasi samazinājies.

Zudusī Daugava

Muzejā apskatāmi Daugavas krastu iedzīvotāju – baltu un Baltijas somu jeb lībiešu – darbarīki, sadzīves priekšmeti un rotaslietas, no kā ievērojama daļa atrasta arhαιoloģisko izrakumu laikā. Tā kā upe kalpojusi par tirdzniecības transitceļu starp Austrumiem un Rietumiem, ekspozīcijā ir arī attēli, kuņģos „iemūžināti” transporta līdzekļi – strūgas, liellaivas, plosti.

Gadu simtiem ilgi vietējie iedzīvotāji uz pretējo upes krastu varēja nokļūt tikai ar pārcelāju laivām. Šad un tad cilvēki savu pārcelāju gaidījuši pat dienām ilgi, piemēram, ja bija vajadzība nokļūt no Pārdaugavas uz Rīgu. Situācija mainījās, kad sāka būvēt tiltus – sākumā no koka vai dzelzs. Muzejā var uzzināt, cik un kādi tilti savienojusi abus likteņupes krastus un cik no tiem saglabājušies līdz mūsdienām. Viens no neparastākajiem droši vien ir Libekas tilts Rīgā, ko Pirmā pasaules kara laikā 1917. gadā uzcēla frontes apgādes vajadzībām un kas 1924. gada palos sabruka.

Likteņupes vēstījums un atmiņas par Staburagu

Pēc Doles salas apmeklējuma vislabāk atmiņā palikušas melnbaltās fotogrāfijas, kas veido ievērojamu krājuma daļu un liecina par laikiem, kādu vairs nekad nebūs. Vienai no fotogrāfiju kolekcijas daļām dots nosaukums „Zudusī Daugava”. Tā glabā liecības par vietām un lietām, kas agrāk bija cieši saistītas ar mūsu likteņupi, taču mūsdienās diemžēl vairs neek-

sistē. Jāpiemin 18,5 metrus augstā avotkalķu klints upes kreisajā stāvkrastā – Staburags, kā arī Kokneses mūra pilsdrupas Daugavas un Pērses satecē. Ja pirmās no minētajiem zudis uz neatgriešanos, tad pilsdrupas vēl apskatāmas, kaut arī šai celtnei milzu postu nodarījusi Pļaviņu HES – jaudas ziņā lielākā hidroelektrostacija Baltijā.

Vācbaltiešu barons Karls Fingals fon Lēviss of Menārs (von Löwiss of Menar), – viņa laikā celtajā Doles muižas kungu ēkā atradīsies muzejs, kas pilnībā veltīts latviešu likteņupēi

UZZIŅAI:

Daugavas muzeja adrese: Salaspils novads, Doles sala, LV-2121. Telefons ekskursiju pieteikšanai un sīkāka informācija par teritorijas izmantošanu un citiem piedāvājumiem: 67215367. Mājaslapa tīmekļi: www.daugavasmuzejs.lv. Muzejs atvērts katru dienu, izņemot otrdienas, no plkst. 10 līdz 17; Vasaras periodā muzeja parks atvērts arī pēc plkst. 17. Muzejs papildus piedāvā: sadarbību vasaras nometņu organizēšanā, līdzdalību projektu un pētniecisko darbu veikšanā, ugunsкура vietas, sporta laukumu.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīki (griezēju, motorzāģu, pļāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

“Pededzes pagasta Petričeki”

INESE RAUBIŠKE

Latvijas Malienā, Alūksnes novada Pededzes pagasta centrā, risinājās īpašs notikums – **Juŗa Petričeka** grāmatas “**Pededzes pagasta Petričeki**” izdošanas svētki, kas pulcēja vismaz pāris simtu interesentu, autora draugus, paziņas, arī tos, kas piedalījušies grāmatas sagatavošanā un izdošanā. Viesi gan tepat vietējie, gan atbraucēji, arī no Rīgas. Notikuma vietas izvēle pavisam saprotama – pats autors šeit “Liepājas” viensētā pirms 79 gadiem dzimis un līdz bēgļu gaitām 1944.

gadā dzīvojis, atgriezies no ASV dzimtenē uz pārlūkšanu 2008. gadā... Svētku norišu gaitā Pededzes skolas bērni lasa fragmentus no grāmatas, pie sienas uz ekrāna cits aiz cita seko fotoattēli no Petričeku dzimtas arhīva, skan mūzika un apsveicēju runas, un stipri aizkustinātais Juris pastāsta par izdevuma tapšanu, tāpat kā grāmatā uzsverot sava tēva nozīmīgumu viņa dzīvē un absolūto godīgumu – “Tāpēc, ka mana tēva godīgums mūs izglāba, es savā dzīvē esmu mēģinājis būt godīgs, bet netieku viņam ne tuvu.”

Ar ko šī grāmata lasītāju fascinē? Vispirms ar bagātīgo dokumentu klāstu – katrai dzimtas personībai piemēklēts fotoattēls, un jo vairāk vēsture pietuvojas šodienai, jo to skaits, protams, palielinās, baznīcu grāmatu ierakstij ar dažādu apliecinājumu un aktu norakstiem, izziņām, vēstulēm, pierakstiem (tostarp arī ģimenes leģendas pieraksti), piezīmēm, īpašumu iegādes un atsavi-

nāšanas apliecinājumiem, publikāciju kopijām, kartēm, plāniem, shēmām... Dokumentu arhīvs ir apbrīnojami plašs, bet arī dzimtas koks un tā vēsture ir varena.

Pirms 140 gadiem no Bohēmijas Hradeckrāloves Pededzē ieradās Karels un Anna Petričeki (Juŗa vecvecāki), “lai glābtu savus jaunākos dēlus no kara draudiem”. Iegādājās Kūdupes muižu. Karels Kūdupē nodzīvoja tikai sešus gadus – 63 gadu vecumā nomira un tika apglabāts Kūdupes kapos, bet sieva un meita

atmiņu stāstījumam – piecas burtnīcas, papildinātas ar dažādām piezīmēm un vēstuļu norakstiem. Un te nav biogrāfisko faktu secīgs uzskaitījums vai apraksts, dzīves notikumi aprakstīti kontekstā ar vēstures gaitu, paustas atziņas, attieksme, par ko liecina arī atsevišķo nodaļu nosaukumi – *Studiju gadi pasaules kara un revolūciju noskaņā, 1919. gads – bēgšana un kaņādienests, Miera un neatkarības gadi Pededzē, Kaŗš, Par plāniem izziņāt dzimtas puses vēsturi, Pārdomas par ca-*

gadam ar apbrīnojamu rūpību, un tas pat daļēji ir rediģēts. Grāmatā saglabāta autora rakstība.

Juŗa Petričeka tēva atmiņu stāstījumam seko vecākā brāļa Jāņa dzīvesstāsts un arī pārdomas, piemēram... par mežsaimniecību Latvijā.

Tie, kas iepazinuši Juri, teic, ka viņa izteikti nopietnā, dažbrīd pat skarbā āriene ir pilnīgs pretstats būtībai – jūtīgai, pretimnākošai... Starp citu, vizuāli viņu var saukt par latviešu kinooperātoru Ivara Selecka līdzinieku, ko

kuģi *General Blatchford* uz ASV. Seko grūti gadi, taču tie ir Juŗa Petričeka pusaudža, agras jaunības, jaunības gadi – dzīves skaistākais laiks. Pēc vidusskolas beigšanas seko inženierzinātņu studijas prestižajā Stenfordā, “beidzot universitāti, biju iedomīgs gailis vai kā angļiski teiktu ar tādu ne sevišķi glītu teicienu – *“hot shit”*”. Juris pieteicās darbā sešās firmās, un tikai no vienas nesaņēma darba piedāvājumu. Izvēlējās Linkolna laboratoriju. 1960. gadā brāļa Jāņa kāzās iepazinās ar Ritu, ar kuru jau nākamā gada augustā apprecējās. Skaistā laulībā abi nodzīvoja līdz 2010. gadam, līdz kādudien Rita (Juŗa Saulīte) aizgāja mūžībā. Kopā vēl paguva pārcelties uz dzīvi Latvijā, uzbūvēt no jauna “Silenieku” māju Juŗa dzimtajā vietā Pededzes upes krastā un pat kuplināt savu ģimeni: par saimniekiem Rita un Juris “Silenieku” mājām izvēlējās jaunus un strādīgus cilvēkus Armandu un Ilzi, pieņēma tos kā paša bērnus. Juris: “Nejūtos vīlies, mums labi saskan. Tagad jau Rozēm ir trīs bērni, kuŗus mēs ar Ritu uzskatām tā kā par saviem mazbērniem.”

Dokumentāli precīzi un reizē saistoši aprakstīts Petričeku dzimtas stāsts.

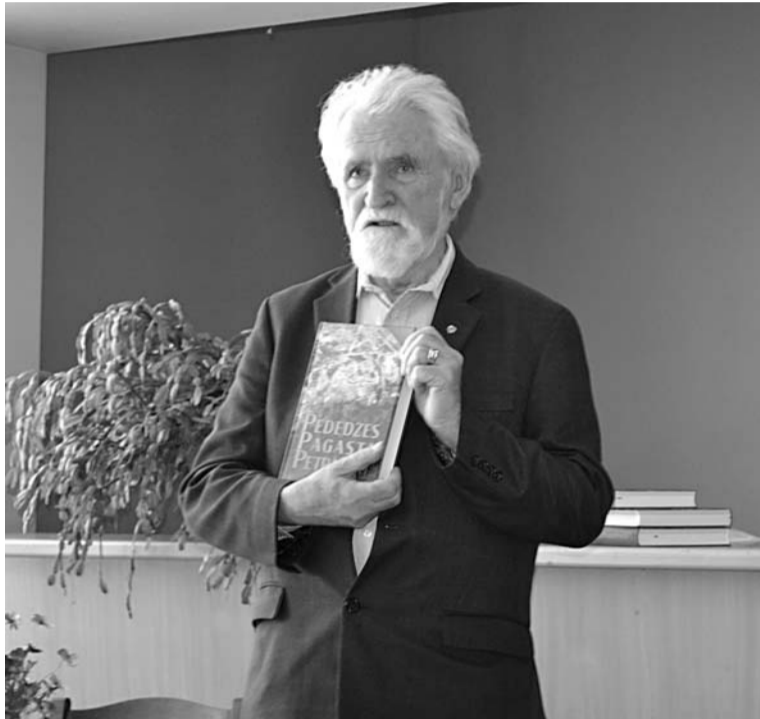
Precizitāti droši vien noteicis Juŗa raksturs, uz ko viņš pats atklājās grāmatā: “Ja es varētu izvēlēties studiju virzienu vēlāk, es studētu finanses, jo pēc dabas esmu pedants, un mani interesē nauda un finanses. Visi mani sabiedriskie un brīvprātīgie darbi bijuši saistīti ar naudu: Latviešu fondā biju kasieris, pāris Rietumkrasta dziesmusvētkos, 2x2 nometnē, divās 3x3 nometnēs un draudzē biju kasieris. Arī vēlāk esmu jutis, ka šī joma man ir tuvāka. Tomēr, ja skatās plašāk uz to, kā mana dzīve pārvērtās, tad esmu ļoti priecīgs.”

2002. gadā “Preses nama” izdotajā enciklopēdijā “Latvijas pagasti” Pededzes pagasta ievērojamāko personību skaitā norādīts arī ģeozinātņu inženieris Šeltonā ASV. Pagasts lepojas ar savu novadnieku, jo Juris un Rita pazīstami arī ar savu mecenātismu. 2007. gadā viņi saņēma pirmo Latvijas lepnamu balvu par mecenātismu Pededzē.

Pededzes centrā cilvēki dāsni tika apdāvināti ar grāmatu no autora Juŗa Petričeka – novadnieki, radi, draugi... daļa metiena sasniegs bibliotēkas..., bet tirgota netiks neviena. Juris strikti noteic, ja kāds vēlas kaut kā atdarīt par grāmatas eksemplāra saņemšanu, tad ar labdarības pienesumu “Vītolu fondam”. Tas izskan tikpat noteikti kā viņa teiktā: “Mana misija, ja tāda pastāv – lai Petričeku pēdas pavisam nepazustu.”

No redakcijas.

Grāmatai varat iegādāties, sazinoties ar Juri Petričeku pa tālr. + 371 26452340 vai rakstot e-pastā: pededze@gmail.com

Juris Petričeks

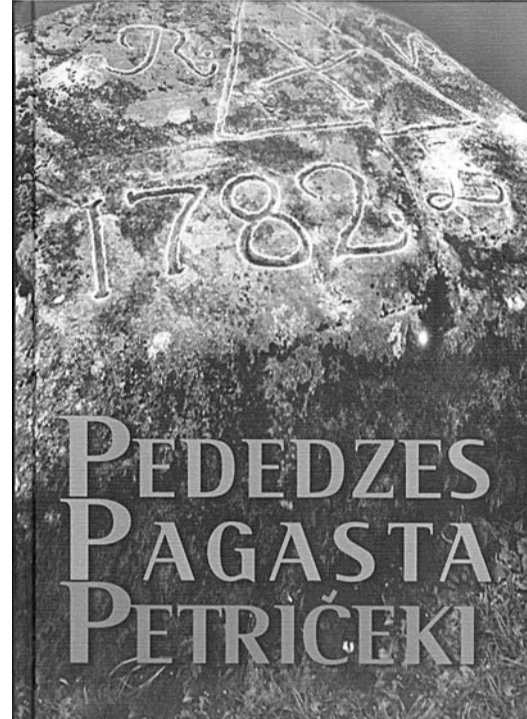
atgriezās Čehijā. Dēli sakņojās Latvijā. Grāmatā rūpīgi aprakstītas viņu un pēcteču gaitas, uzsverot svarīgākos notikumus Petričeku dzimtā Bohēmijā, Latvijā un Krievijā.

Nozīmīga vieta grāmatā atvēlta Juŗa Petričeka tēva Jevgeņija

risko Krieviju, *Pārdomas par vēsturi, latviešiem un komunistiem, Pārdomas par bērnu audzināšanu, Par personvārdiem un par mākslu, Nedaudz no novada vēstures, Pašraksturojums un svarīgi uzskati par dzīvi...* Jevgeņijs manuskriptu rakstījis no 1956. līdz 1975.

atzīst arī pats Juris, ieliekot grāmatā blakus abu bildes. Arī Juŗa atmiņu vēstījums tāpat kā tēvam ir dokumentāli precīzs, bagātīgi papildināts ar vizuālo materiālu (arī unikālu), taču lasītāju tas noteikti vēl uzrunās ar bezgala mīļām, sentimentālām notīm, jo īpaši, kad tiek stāstīts par bērniņu un ļoti tuviem cilvēkiem. Juris apraksta skaistos brīžus dzimtajā “Liepājā” – ... “Ziemsvētku svētkarā kā ik sestdienu gāja pirtī. Kad nāca no pirts, tad zāles durvis bija vaļā, un tur bija eglīte, pušķota ar piparkūkām, āboliem un puzuriem. Neatceros, ka mūsu eglīte būtu rotāta ar stikla bumbiņām vai kādiem citiem vizuāliem. Māte vienmēr bija labestīga arī pret saviem padotajiem, tāpēc Ziemsvētku vakarā pie eglītes bija ielūgtas arī visas četras kalpu ģimenes ar saviem bērniem. Nekādu dāvanu nebija, bet katram tika pa ābolam vai kādam no Alūksnes atvestam apelsīnam.”

1941. gada martā Petričekus padzen no “Liepājas” mājām, laimīgā kārtā kā lielsaimniekus neizsūta. Grāmatā vārdos tiek nosaukti cilvēki, kas Pededzē īstenoja nacionālizāciju. Taču bēgt no Latvijas ģimenei nācās 1944. gadā, tāpat kā liela daļa bēgļu Petričeki nonāca sabiedroto okupētajā Vācijā. Juris apraksta *dipišu* nometnē piedzīvoto, arī sabiedrisko dzīvi, kur vaigā redzējis rakstnieku Anšlavu Eglīti, tenoru Artūru Priednieku-Kavaru, dziedātāju Viktoru Stotu u.c. Amerika esot pievilksni kā magnēts, un 1950. gadā Petričeki, dabūjuši nepieciešamos galvojumus, aizceļo ar

Latvieši līgo Grīnvilē, Dienvidkarolīnā

ROBERTS KUKAINIS

Grīnvīles latvieši svinēja Jāņus 2015. gada 27. jūnijā Aigara un Natālijas Jēču mājās. Jāņu pēcpusdienas pamatīgais lietus patīkami pazemināja temperatūru no 90 uz 70 grādiem. Par omulīgo

temperatūru pateicīgie ligotāji dziedāja, devās rotaļās, ēda bagātīgas vakariņas un baudīja Jāņu alu un dažādus Jāņu sierus. Bērnu priekam bija uzstādīta piepūšamā māja/tramplīns.

Ugunsкура malku gādāja no Jāņa tēva priežu meža. Ieradās arī viens Jānis – Jānis Bērziņš, kādreiz no Ionia, MI bet tagad no Kolombijas, SC.

Fotogrāfijas kreisajā pusē aizmugurē ar ozollapu vainagu Jāņu tēvs Aigars Jēcis, viņam priekšā – Jāņu māte Natālija Jēce

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība (531 N 7th St, Philadelphia PA 19123).

11. jūlijā 12:00 Filadelfijas un Vilmingtonas pensionāru **vasaras pikniks** pie **Dzintras** un **Andreja Baidiņiem** (1104 Windon Dr, Wilmington, Delaware 19803), tālr.: 302-478-7065. Vieta atrodas ziemēļos no Vilmingtonas pilsētas, *Chatham* ciemā pie Delavēras 261 ceļa. Līdzī ņemami groziņi, par to saturu lūgums sazināties ar Dzintru. Viesi arvien laipni gaidīti!

GAŘEZERS (MI)

Latviešu centrs (57732 Lone Tree Rd, Three Rivers MI 49093)

12. jūlijā 10:30 Brīvdabas bazn. dievk., māc. Pauls Barbins.

18. jūlijā 11:00 Padomes un admin. sēde, viesi gaidīti! Kalamazū medn. un makšķ. klubs rīko māla baložu šaušanu.

19. jūlijā 10:30 Brīvdabas bazn. dievk. ar Sv. vak., māc. Ojārs Freimanis.

26. jūlijā 10:30 Brīvdabas bazn. katoļu dievk.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlelatvian-center.com

14. jūlijā 12:00 pensionāru kopas pusdienas ar programmu.

2.-8. aug. Mežotnes bērnu vasaras nometne Šeltonā. Info: www.mezotne.org

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pēterburgas Latviešu biedrības nams (1705 (th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka vasarā – no aprīļa līdz oktobrim – būs slēgta.

1. septembrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

10. oktobrī 10:00 DV apvien. Floridā **gadskārtējais pikniks War Veterans Memorial Park** (9600 Bay Pines Blvd. N, nojume #4). Līdzī jāņem priecīgs prāts un groziņi kopīgam azaidam. Par ceptām desiņām, sautētiem sk. kāpostiem un vēsu dzērienu gādās vanadzēs un vanagi.

VAŠINGTONA (DC)

Latvijas vēstniecības ASV izstāžu zāle (2304 Mass. Ave NW, Washington DC 20008)

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas.

Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Info: www.detdraudze.org. Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. Māc. Biruta Puiķe *Wilson*. **12. jūlijā** dievk. ar dievg. **26. jūlijā** dievk. **9. augustā** 12:00 Kapu svētki *Woodlawn* kapsētā. Lūgums ņemt līdzī krēslus! **23. augustā** dievk. ar dievg.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makej@aol.com.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 10:00. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **12. jūlijā** dievk. ar Sv.vak. **19. jūlijā** dievk. **26. jūlijā** dievk. ar Sv.vak. **2. augustā** angļu val. dievk. ar Sv.vak. **9. augustā** dievk. **16. augustā** dievk. ar Sv. vak. **23. augustā** Kapu svētki – *Glenwood* kapos 11:00, *Montrose* kapos 12:00. **30. augustā** dievk. ar Sv.vak., pusgada informāc. sapulce.

• **Kalamazū latv. apvienotā ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Visi dievk. notiek 10:00. **12. jūlijā** dievk. ar dievg., māc. A.Graham. **19. jūlijā** laju vadīts dievk. **26. jūlijā** dievk. ar dievg., māc. R. Franklins. **2. augustā** dievk., māc. R. Franklins. **9. augustā** dievk. ar dievg., māc. A. Graham. **16. augustā** dievk. angļu val., māc. A. Graham. **23. augustā** Kapu svētki *Riverside* kapsētā, māc. A.Graham. Lietus gadījumā dievk. notiks dievnāmā. **30. augustā** dievk. ar dievg., māc. A. Graham.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. **Bībeles** stundas 10:00 notiek katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **18. jūlijā** 11:00 dievk., māc. Dr. Jānis Keggi. **22. augustā** 10:00 Kapu svētku dievk. Mančesteras Austrumu kapsētā, Imants Gorbants. Lietus gadījumā dievk. notiks dr. baznīcā.

(Turpināts 22. lpp.)

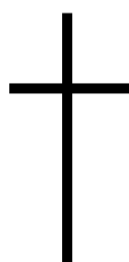

Dieva mierā aizgājusi mūsu miļā māte, vecmāte un vecvecmāte - Ocīte REGĪNA BURGELIS – ZVEJNIEKS, dzimusi KREČKO

Dzimusi 1921. gada 16. jūlijā Maskavā,
uzaugusi dzimtajās „Silakrogī” Vestienas pagastā,
mirusi 2015. gada 16. maijā Elkhart Lake, Viskonsinā

*Trīs sauļas vasaras, dzimtenes vasaras,
Dodiet man līdz, kad šī saule riet.
Nevajag nopūtu, nevajag asaru!
Klusū! Lai kamenes ķīmenēs dzied!
/Ā. Elksne/*

Viņu miļā piemiņā paturēs:
MEITA GUNDEGA, DĒLS EGĪLS AR GUNTU
VEDEKLA AIJA, ZNOTS ANDREJS
PADĒLS PĒTERIS UN DEBBIE AR ABIGAIL
MAZMEITA MĀRA UN CHRIS AR BĒRNIEM AIDAN, MAEVE UN DECLAN
MAZMEITA SONJA UN MĀRIS AR BĒRNIEM ROBERTU UN DĀVIDU
MAZMEITA MELĀNIA UN EMMANUEL AR BĒRNIEM SIDONIE UN AIĀBEL
MAZDĒLS PĒTERIS
RADI UN DRAUGI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

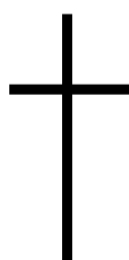
Mūsu filistrs

JĀNIS ŠVERNS, pedagogs

Dzimis 1937. gada 10. februārī Rīgā, Latvijā,
miris 2015. gada 22. aprīlī Kalamazū, Mičiganā

Viegļas smiltis...

Miļā piemiņā paturēs
PATRIA FILISTRU BIEDRĪBAS FILIĀLE ASV

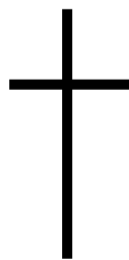
Mūžībā aizgājis
ārsts – advokāts
brālis

ANDREJS DIMANTS

Dzimis 1940. gada 28. februārī Rīgā, Latvijā,
miris 2015. gada 2. jūnijā Kalamazū, Mich. ASV

*Nekas jau nepaliks,
tik asara
un dziesma,
kuŗu dziedāt
nepaspēji ...
/Paulīne Zalāne/*

Atmiņā un mīlestībā paturēs
BRĀLIS JĀNIS DIMANTS AR BOŽENU,
ANNA DIMANTS AR DMITRI UN ELENU WURST,
HALINA UN COLIN POST AR SOPHIA UN ANDJE
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN ĀRZEMĒS

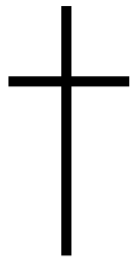

Pēc grūtām ciešanām no mums šķīrusies

ZIGRĪDA FREIBERGS, dzimusi GEIDĀNE

Dzimusi 1935. gada 17. augustā Līvānos, Latvijā,
mirusi 2015. gada 11. jūnijā, Roseville, MN

Dziļās sērās
VĪRS AMANDS, BĒRNI ĒVALDS, INTA, ANDRIS AR ĶĪMENĒM

Dieva mierā ir aizgājusi mūsu meita, māsa, krustmāte

JANĪNA DIMANTS

Dzimis 1970. gada 1. maijā Mineapolē, Minesotā, ASV,
mirusi 2014. gada 6. novembrī Mineapolē, Minesotā, ASV

Mīlestība
Būtības magnēts
Un pamats:
Esme te sākas
Un dzeja ...
/Alberts Spogis/

Mīlestībā un piemiņā paturēs
BRĀLIS JĀNIS AR BOŽENU,
MĀSA ANNA AR DMITRI UN ELENU,
MĀSA HALINA AR VĪRU COLIN
UN SOPHIA UN ANDJE
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN ĀRZEMĒS

Dieva mierā aizgājis mūsu mīlais
dēls, brālis un vīrs

RITVARS D. (BAMBIS) TIMBRA

Dzimis 1953. gada 3. jūnijā Džamaika, NY,
miris 2015. gada 12. jūnijā Cape Coral, FL

Mīlestība nekad nebeidzas.

Mūžīgā mīlestībā paturēs
MAMMA ENTA, MĀSA BAIBA
BRĀLIS ILGVARS UN SIEVA DEE DEE

Dieva mierā aizgājis

AIVARS ZAKIS

Dzimis 1937. gada 17. jūnijā Rīgā,
miris 2015. gada 30. maijā Mason, WI

Viņu mīlā piemiņā paturēs
SIEVA BAIBA UN MEITA LAILA AR ĢIMENI
BRĀLIS, MĀSA, MĀSĪCA AR ĢIMENĒM ASV UN RADI LATVIJĀ

Dieva mierā aizgājusi

ASTRĪDA E. STALIS, dzimusi ŠTOLCS

* 1934. gada 28. septembrī Rīgā,
+ 2015. gada 27. maijā Longeilendā, N.Y.

Dieviņ, iedez vakara zvaigzni,
Zemes bērns uz mājām iet.
Sāpju nasta viegla kļuva,
Debess dārzos rozēs zied.

Viņu piemiņā paturēs
ILZE, EMĪLS, UN RAYMOND
ĀRIS UN ANITA AR ĢIMENI

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 21. lpp.)

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pas-torlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukeedraudze.org

• **Mineapoles-St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407). Visi dievk. notiek 10:00. **12. jūlijā** dievk., sadraudzība. **19. jūlijā** dievk. ar Sv. vak., sadraudzība. **26. jūlijā** dievk. ar Sv.vak., sadraudzība. **2. augustā** dievk., sadraudzība. **9. augustā** dievk., sadraudzība. **16. augustā** dievk., sadraudzība. **23. augustā** Kapu svētki *Crystal Lake* kapsētā (3816 Penn Ave N, Minneapolis MN 55412). **30. augustā** dievk., sadraudzība. **6. septembrī** dievk. nenotiks.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **18. jūlijā** 20:00 Tērvetē noņemnes slēgšana. **2. augustā** 11:00 Avoka Kapu svētku dievk. **16. augustā** 11:00 Tērvetē dievk. un pikniks.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **12. jūlijā dievk. nenotiek.**

19. jūlijā 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **26. jūlijā** 13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg. **2. augustā** 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **9. augustā** 10:00 Kapu svētki *Van Liew* kapsētā, *North Brunswick* (stipra lietus gadījumā – baznīcā 13:30). **16. augustā** Lūdzu sekot dr. informācijai! **23. augustā dievk. nenotiek.** **30. augustā** 13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Īstoranža (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY)

Katskiļu nometne (231 Greenhill Rd, Elka park NY)

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY)

Morristovna *St. Mark Lutheran Church* (100 Harter Rd, Morristown NJ)

Ņudžersija *Holy Trinity Lutheran Church* (70 River Rd, Montville NJ)

Parsippany *St. Andrew Lutheran Church* (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springfilda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

12. jūlijā 11:00 Katskiļu nometnē dievk., māc. Saivars. **19. jūlijā** 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš. 11:00 Katskiļu nometnē dievk., māc. Godiņa. 19:00 Katskiļu nometnē dievk., māc.

Saivars. **26. jūlijā** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., diak. Kaņeps. 13:30 *St. Andrew* bazn. dievk., diak. Kaņeps. 11:00 Katskiļu nometnē dievk., māc. Saliņš un Godiņa.

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester, NY). **12. jūlijā** 14:00 dievk., diak. Linda Sniedze Taggart.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com. **19. jūlijā** 11:00 Kapu svētki *Forest Lawn* kapsētā.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org. **12. jūlijā** 10:30 dievk. ar dievg. **19. jūlijā dievk. nenotiek.** **26. jūlijā** Kapu svētki.

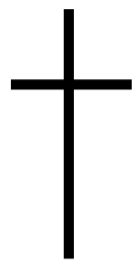
• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman Str, Schenectady, NY 12308). **19. jūlijā** 14:00 dievk., dziesmu grām., diak. L. Sniedze-Taggart.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Uzmanību – vasaras dievk. notiks biedrības namā 11:00!**

12. jūlijā dievk. **19. jūlijā** Bībeles stunda. **26. jūlijā** Bībeles stunda. **2. augustā** Bībeles stunda. **9. augustā** Bībeles stunda. **16. augustā** dievk. **23. augustā** Bībeles stunda. **30. augustā** Bībeles stunda. **6. septembrī** Bībeles stunda. **13. septembrī** Bībeles stunda. **20. septembrī** dievk. **27. septembrī** Bībeles stunda. **4. oktobrī** Pļaujas svētki ar pašu nestām brokastīm.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bell-net.ca. Māc. prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaidē, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Gunta Reynolds, tālr.: 416-602-7176, e-pasts: vanadze@hotmail.com. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

(Turpināts 23. lpp.)

ĀPŠES EDĪTE, dzimusi PREISA

Dzimusi 1938. gada sveču mēneša 13. dienā Daugavpili,
aizsaukta veļos 2015. gada ziedu mēneša 1. dienā Toronto.
Izvadīta veļos 2015. gada ziedu mēneša 8. dienā Toronto

*Gan zināju tās dieniņas,
Kad bij iet darbiņā;
To dieniņu nezināju,
Kad būs iet aizsaulē.*

Sēro:
LATVJU DIEVTURU SADRAUDZE
BURTNIEKU DRAUDZE
PIEMARES DRAUDZE

Mirusi mūsu mīlā ZENTA BRIČKA, dzimusi TĪLUPS

Dzimusi 1922. gada 14. septembrī Rīgā,
mirusi 2015. gada 15. maijā Tacoma Wash

Sēro
MEITA BAIBA AR PHIL
MAZMEITA LAILA AR SCOTT UN MAZMAZMEITAS LAUREN UN JEŅNA
BRĀLIS JĀNIS AR ANNU UN ĢIMENI TORONTO
MĀSA AINA AR DOUG UN ĢIMENI TAKOMĀ

Mūžībā aizgājušas mūsu mīlā filistre INDRA PULCIŅA, 78.C! PHD

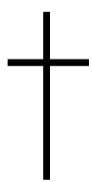
* 1958. gada 3. maijā Hamiltonā, Kanadā
+ 2015. gada 15. maijā Venēcijā, Itālijā

Mūsu cienītā filistre LĪVIJA HELĒNE ELVĪRA NEIMANE, 25.C! dzimusi MITRĒVICA

*No tā lielā, vienreizējā,
Kas šai saulē cilvēks bija,
Paliek daļa nemirstīgā
Mums kā skaista melodija.
/fil'dib! Elza Ābele/*

*1914. gada 22. aprīlī Rīgā, Latvijā,
+ 2015. gada 14. maijā Minneapolis, ASV

Sēro
KORPORĀCIJA GUNDEGA

SKAIDRĪTE KLEZBERGA

* 16.IV.1930 Valka, Latvija,
+ 15.IV.2015 Perth Amboy, New Jersey

*Dziedot dzimu, dziedot augu,
Dziedot mūžu nodzīvoju;
Dziedot nāvi ieraudzīju
Paradīzes dārziņā.*

Sēro radi un draugi
AMERIKĀ UN LATVIJĀ

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 21. lpp.)

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dc-draudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās:** 10:00 Dievkalpojums. Kristīga sadraudzība. Grāmatu galds. **Paziņojums – sākot ar 14. jūniju, vasaras dievk. notiek 10:00, seko kristīga sadraudzība. 12. jūlijā** dziesmu dievk. Dagnijas Ķilpes vadībā. **19. jūlijā** laju vadīts dievk. **26. jūlijā** Sv. vak. dievk., jūnija, jūlija, augusta jubilāru sveikšana. **2. augustā** dievk. **9. augustā** Sv.vak. dievk. **16. augustā** 10:00 Kapu svētki *Rock Creek* kapsētā, Vašingtonā DC. **Rokvillē dievk. nenotiek. 23. augustā** dievk. **30. augustā** Sv. vak. dievk. **13. septembrī** Latviešu skola atsāk mācības. **11. oktobrī** Jauniešu iesvētības.

• **Vilimantikas latv. ev. lut.**

dr.: *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **11. jūlijā** 12:00 dievk. ar dievg., diak. Indriķis Kaņeps. **8. augustā** 10:00 Kapu svētku dievk. Vilimantikas jaunos kapos, I. Gorbants. Lietus gadījumā dievk. notiks *Ebenezer* bazn.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zkldraudze.wordpress.com

19. jūlijā 13:00 dr. dārza svētki (12635 Indio Court, Saratoga, tālr.: 408-252-1423. Būs garšīgas pusdienas, atspirdzinājumi un mantu izloze. Ziedojums \$20. **26. jūlijā** 11:00 Sanfrancisko dievk., māc. Kārlis Žols. **16. augustā** 11:00 Sanfrancisko dievk., diak. Ruta Bambāne. **16. augustā** 15:00 Los Gatos dievk., diak. Ruta Bambāne.

Lūgums sūtīt SARĶOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

MAIGA BINDEMANE dzim. SILLERE

Dzimusi 1927. gada 17. jūnijā Saldū,
mirusi 2015. gada 22. maijā Merilandē

Paldies Dievam, kas mums devis uzvaru caur mūsu Kungu Jēzu Kristu.
I kor. 15:57

Sēro
DĒLS PĒTERIS BINDEMANIS

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs ARNOLDS JĀNIS DZELZKALNS-DZELZKALĒJS

Dzimis 1924. gada 25. aprīlī, Rīgā, Latvijā,
miris 2015. gada 7. jūnijā, Essenē, Vācijā

Sit tibi terra levis!

Sēro
FRATERNITAS IMANTICA

VACLAVS (VIKTORS) KANCĀNS 1918 – 2015

*Nikur jau napalikam,
Seiļš ūzulu rudinī stota.
Nikur jau napalikam,
Dālus bārza leikstī šyupojam.
Vyss myužeigs, vyss myužam.
/V.Voguls/*

Viņu piemiņā paturēs
DAINIS MJARTĀNS

Mūžībā aizgājis ALBERTS MĀRTIŅŠ ZĀLFELDS

Dzimis 1929.gada 31.augustā Rīgā,
miris 2015.gada 20. maijā Sidnejā, Austrālijā

Mīļā piemiņā paturēs
HANAVAS ĢIMNAZIJAS 4. KLASES BIEDRI
AUSTRĀLIJĀ, ARGENTĪNĀ, ASV, KANADĀ UN VĀCIJĀ

LATVIJAS SPORTISTI AMERIKĀ

Porziņģi NBA draftā ar ceturto numuru izvēlas Knicks

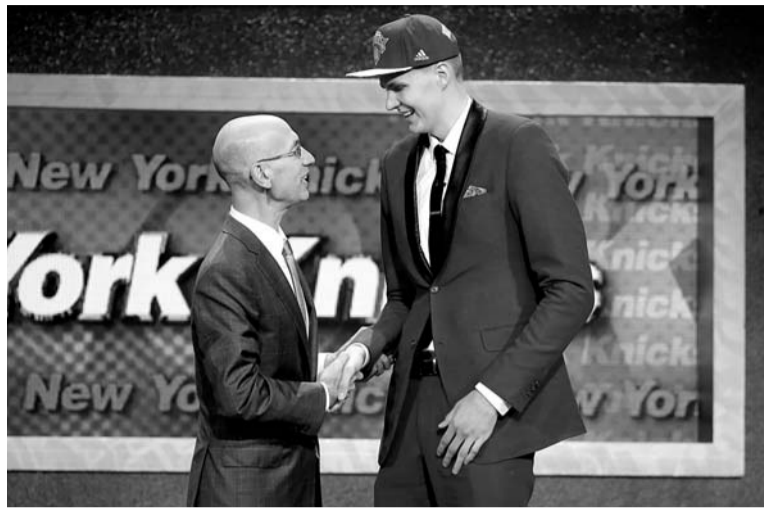
Talantīgais latviešu basketbolists **Kristaps Porziņģis** Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) draftā tika izvēlēts ar ceturto numuru, nonākot Ņujorkas *Knicks* kluba aizgādībā. Šis ir nebijis sasniegums Latvijas sportistiem, jo līdz šim visaugstāk bija draftēts Andris Biedriņš, kuŗu 2004.gadā ar 11. numuru izvēlējās Goldensteitas *Warriors*.

Porziņģis savā uzrunā teica, ka pārstāvēt *Knicks* komandu ir bijis viņa sapnis un cer piepildīt uz viņu liktās cerības. Daudzi *tvitera* lietotāji apsveica sportistu ar panākumiem un novēlēja Porziņģim pierādīt Ņujorkas *Knicks* faniem savu potenciālu.

"Pārstāvēt *Knicks* ir mans sapnis. Tā ir lieliska iespēja spēlēt Ņujorkā," uzreiz pēc nokāpšanas no skatuves sarunā ar ESPN izteicās Porziņģis. "Ceru, ka varēšu būt daļa no kaut kā īpaša. Tiem, kuŗi mani nezina, vēlos pateikt, ka esmu basketbolists, kam patīk šī spēle. Esmu citādāks, esmu izsalcis. Gribu spēlēt šajā līgā, vēlos cīnīties pret pasaulē labākajiem spēlētājiem."

Ar pirmo numuru šī gada draftā tika izvēlēts spēka uzbrucējs Karls Taunss, kuŗu izraudzījās Mīnesotas *Timberwolves* komanda. Savukārt ar otro numuru Losandželosas *Lakers* paņēma saspēles vadītāju D' Endželo Raselu. Ar trešo numuru draftā izvēlējās Filadelfijas *76ers* klubs, kas nolēma dot priekšroku centra uzbrucējam Džahlilam Okaforam. Pēc tam kārtā bija Ņujorkas *Knicks* pārstāvjiem, kas izvēlējās tieši latviešu spēka uzbrucēju Porziņģi. Savukārt kā piekto numuru Orlando *Magic*, kas iepriekš izrādīja lielu interesi tieši latvieti, izvēlējās chorvatu aizsargu Mario Hezonju.

Ņujorkas *Knicks* preses konference sākās ar kluba prezidenta Fila Džeksona uzrunu, pēc tam runāja ģenerālmenedžeris Stīvs Milss un galvenais treneris De-

Latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) drafta ceremonijā pasniedz roku komisāram Adamam Silveram // FOTO: LETA

reks Fišers. Ar ceturto numuru draftētais Latvijas basketbolists Kristaps Porziņģis savā pirmajā preses konferencē puda gandarījumu par nokļūšanu šajā komandā, jau pirms drafta bija teicis, ka vēlas tikt tieši Ņujorkas *Knicks*.

NBA kluba Ņujorkas *Knicks* prezidents Fils Džeksons pēc Kristapa Porziņģa izvēlēšanās draftā ar ceturto numuru uzsvēra latviešu basketbolista priekšrocības, taču atzina arī, ka Porziņģim vēl būs jāieņem NBA aizsardzība. "Drafts ir uz intuīciju balstīts process. Pirmās izvēles izvērtās kā bijām gaidījuši. Kristaps vēl palika draftā, un mēs jutām, ka tieši viņa izvēle, lai arī riskanta, tomēr ir visdaudzsološākā. Domāju, ka līdzjutēji viņu ar laiku iemilēs. Fanu reakcija – tā ir lieta, ar kuŗu Ņujorkā nepieciešams rēķināties. Un to apzinās arī pats spēlētājs, šajā ziņā viņš reaģēja ļoti prātīgi un inteligēti," sacīja Džeksons "Īsti nezinu, cik liela pacietība būs nepieciešama," Džeksons atbildēja uz jautājumu par Porziņģa spējām palīdzēt komandai pēc iespējas ātrāk. "Klubā ir treneri, kuŗi strādās ar Porziņģi un padarīs viņu fiziski gatavu NBA spēlēm. Viņš joprojām ir jauns un vēl augošs puisis, taču viņa atlētisms un ātrums ir iespaidīgs. Porziņģis ir spējīgs realizēt metienus no astoņu metru attāluma, viņš ir ļoti aktīvs, ātri reaģējošs un cīnās par uzvaru – visi šie faktori

ir ļoti svarīgi, lūkojoties uz tik garu spēlētāju šādā vecumā. Mēs turpināsim spēlēt savu sistēmu, un Porziņģis tajā ļoti labi iekļausies."

Šo sezonu 19 gadus vecais Porziņģis aizvadīja Spānijas augstākās līgas (ACB) klubā *Sevilla*, kur vietējās meistaracikstēs aizvadīja 34 spēles, vidēji cīnā laukumā pavadot 22 minūtes, kuŗu laikā caurmērā guva 10,7 punktus un savāca 4,8 bumbas zem groziem. Porziņģis aprīlī tika nosaukts par Eiropas kausa turnīra labāko jauno spēlētāju. Šajās sacensībās latviešu basketbolists vidēji spēlēja guva 11,6 punktus un savāca 4,1 bumbu zem groziem.

Pirms Porziņģa Latvijas vēsturē NBA draftēti bija trīs spēlētāji. No viņiem visaugstāk tika izraudzīts Andris Biedriņš, kuŗu 2004. gada draftā ar kopējo 11. numuru izvēlējās *Warriors*. Tāpat 2011. gadā ar 42. numuru Dāvi Bertānu izraudzīja Indiānas *Pacers* komanda, bet uzreiz pēc tam viņš tika aizmainīts uz Sanantonio *Spurs*. Savukārt Jānis Timma Memfisas *Grizzlies* kluba aizgādībā nonāca 2013. gadā, kad tas latvieti izvēlējās ar kopējo 60. numuru.

Pasaules spēcīgākajā basketbola līgā spēlējuši tikai divi Latvijas basketbolisti. Andris Biedriņš savas karjeras laikā ir pārstāvējis divas komandas – *Warriors* un *Jūtas Jazz*. Kopā viņš 516 meistaracikstu spēlēs caurmērā guvis 6,3 punktus un izcīnījis 7,0 atlē-

kušās bumbas, 2008./2009.gada sezonā vidēji pat gūstot 11,9 punktus un izcīnot 11,2 atlēkušās bumbas. Andris Biedriņš kļuva par otro NBA spēlējušo latvieti aiz Gundara Vētras, kuŗš to paveica pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā, aizvadot 13 spēles Mīnesotas *Timberwolves* komandā.

Pēc izdevuma *The Forbes* sniegtās informācijas, latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis, kuŗš NBA draftā tika izvēlēts ar augsto ceturto numuru, tuvākajās trijās sezonās algā varētu saņemt vairāk par 10 miljoniem ASV dolaru.

Ķēniņš paraksta līgumu uz vienu gadu

Pēc Kanadas avīzes *The Vancouver Sun* informācijas, Latvijas uzbrucējs **Ronalds Ķēniņš** uz vienu gadu parakstīja līgumu un paliks Nacionālās hokeja līgas (NHL) kluba Vankuveras *Canucks* rīcībā.

Ronalds Ķēniņš

Ķēniņa alga sezonā būtiski neatšķirsies no NHL noteiktā minimuma – 575 000 ASV dolaru (510 000 eiro). Līguma nosacījumi paredz, ka hokejistu nevar nosūtīt spēlēt fārmklubā. *Canucks* ģenerālmenedžeris Džims Benings uzsvēra, ka 24 gadus vecais Ķēniņš pagājušajā sezonā sevi apliecināja kā NHL gatavs hokejists, kuŗš spēj pilnvērtīgi spēlēt. "Ķēniņš parādījis un pirmajās trijās nedēļās bija patiešām labs. Viņš deva komandai fiziskas spēles akcentu un nopelnīja dažus punktus," sacīja Benings. "Viņš atsāka spēlēt tā, kā spēj, un ilgstoši bija labs. Mēs jutām, ka viņš ir gatavs būt pilna laika NHL spēlētājs un sagaidām, ka viņš būs komandas daļa nākamajā sezonā," piebilda Benings.

Rūdolfs Balcers – uz Sharks

18 gadus veco hokejistu Rūdolfu Balceri piektajā kārtā ar kopējo 142. numuru izraudzījās Sanhosē *Sharks* vienība.

Rūdolfs Balcers

Iepriekšējā sezonā Balcers spēlēja Norvēģijas klubā Stavangeras *Oilers*, augstākajā līgā kopumā aizvadot 36 spēles, kuŗu laikā guva astoņus vārtus un veica 13 rezultatīvas piespēles. Balcers kļuva par trešo šī gada Nacionālās hokeja līgas (NHL) draftā izvēlēto Latvijas spēlētāju. Iepriekš Mārtiņu Dzierkalu trešajā kārtā ar 68. numuru paņēma Toronto *Maple Leafs*, aizsargu Kārli Čuksti piektajā kārtā ar 130. numuru izvēlējās *Sharks* klubs. Līdz šim trīs Latvijas hokejisti vienā gadā tika draftēti 1992. un 2002. gadā.

Timmu aizmaina uz Orlando Magic

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) klubs Memfisas *Grizzlies* sev piederošās tiesības uz latviešu uzbrucēju **Jāni Timmu** aizmainījis uz Orlando *Magic*.

Jānis Timma

Aizvadītajā sezonā Timma *VEF Rīga* komandas sastāvā kļuva par Latvijas čempionu. Pašlaik 22 gadus vecais Timma *Grizzlies* kluba aizgādībā nonāca 2013. gadā, kad tas latvieti izvēlējās NBA draftā ar kopējo 60. numuru.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Mājup ar divām medaļām Baku 2015

I Eiropas spēlēs Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku piedalījās vairāk nekā 6000 kontinenta atlētu, kuŗi sacentās 20 sporta veidos. Latviju pārstāvēja 65 sportisti, kuŗi sacentās 17 sporta veidos. Mājup mūsu delegācija devās ar izcīnītajām divām medaļām: zeltu ieguva plūdmales volejbolisti Mārtiņš Pļaviņš/Haralds Regža, bronzas godalgu – cīkstone Anastasija Grigorjeva.

Ceturto vietu izcīnīja smailotājs Aleksejs Rumjancevs, sesto – karatē cīkstoneis Ruslans Sadikovs, peldētājs Arturs Pesockis un BMX ritenbraucēja Sandra Aleksejeva.

Eiropas spēlēs Lietuvas pār-

Plūdmales volejbolā finālā Mārtiņš Pļaviņš/Haralds Regža sīkstā sacensībā ar 2:1 (21:16, 18:21, 15:10) pārspēja Krievijas duetu Barsuks/Koškarevs

stāvji izcīnīja divas zelta, vienu sudraba un četras bronzas medaļas, Igaunijas sportistu kontā viena sudraba un divas bronzas medaļas.

Lielisks sākums ar uzvarām

Nīderlandes pilsētā Apeldornā risinās Pasaules meistar-

sacikstes (PM) plūdmales volejbolā, kuŗās no Latvijas piedalās tikai viens duets – Mārtiņš Pļaviņš/Aleksandrs Samoilovs. Samoilova pastāvīgais partneris pēdējos gados Jānis Šmēdiņš vēl nebija atlabis pēc ceļgala savainojuma, tāpēc viņam nācās meklēt aizstājēju. PM viņi sāka ar uzvaru, sīvā sacensībā ar 2:0 (21:19, 24:22) pārspējot Krievijas pāri Koškarevu/Barsuku.

Otrā sacensībā Aleksandrs Mārtiņš ar 2:0 (21:17, 23:21) pieveica Nīderlandes atlētus Stīvenu van de Veldi un Mihilu van Dorstenu, līdz ar to priekšlaicīgi no-

drošinot vietu izslēgšanas turnīrā.

Teniss

Latvijas sieviešu tenisa lidere **Jelena Ostapenko** Vimbldonā *Grand Slam* līmeņa turnīra pamatsacensībās debitēja ar pārliecinošu uzvaru 6:2, 6:0 pār pasaules ranga *TOP 10* spēlētāju spānieti Karlu Suarezu-Navarro un iekļuva augsta prestiža turnīra otrajā kārtā.

Zaudētāja un uzvarētāja

Vieglatlētika

Latvijas vieglatlētikas izlase izkrita no Eiropas komandu meistaracikstu pirmās līgas. 12 vienību konkurencē mūsu atlēti izcīnīja 169,5 punktus un palika pēdējā vietā, tādā veidā atkāpjoties uz otro līgu. Kopā ar Latvijas izlasi uz otro līgu jāpāriet arī Lietuvas komandai, kas ieguva 214,5 punktus, tikai par punktu atpaliekot no igauņiem, kuŗi ierindojās 10.vietā.

Saulgriežu spēlēs Somijā, Sārijervi, labus panākumus guva Latvijas šķēpa metējas. **Lina Mūze** un **Sinta Ozoliņa-Kovale** izcīnīja attiecīgi pirmo un otro vietu - 60,42 un 58,91m. Viriešu konkurencē ceturtais bija Zigismunds Sirmis – 75,39.

Sporta ziņas sakopojis P. KARLSONS